

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3
 FÉNYŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉVŐZSAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR KÜL-
 FÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELNIK HETFO KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.
 KIADÓ: A DEGEDÜS IS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
 10-20. ÉJJEL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
 HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
 HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Hit nélkül nincs élet és nincs fejlődés

Az új esztendőnek a régítől való elválasztása merőben önkényes valami. Sem csillagászati, sem gazdasági, sem pedig közigazgatási szempontok nem indokolják, hogy miért éppen január elseje legyen az a nap, mikor időszámításunk cezuráját megvonjuk. Az évszázados gyakorlat azonban ezt a napot tette meg az egymásra következő esztendők ajtónáljává és kapunyitogatójává a szokás hatalma hozza magával, hogy ezen a napon szokták az emberek az esztendőre egymást elhalmozni jókívánásaikkal. De szokásban van az is, hogy a közélet különböző terein működő egyesítések, akárcsak a mérlegét készítő kereskedő, ezen a napon számolnak be az elmúlt esztendőben történekről és az üdvözlések és az üdvözlésekre adott válaszok keretében horoszkópot állítanak fel az új esztendőre is.

Sajnos, az elmúlt esztendő semmiféle vonatkozásban nem volt kedvező. A gazdasági élet kezdettől fogva a dermesztő mozdulatlanság képét mutatta. A mezőgazda nem tudta termékeit értékesíteni, az iparos nem termelésének fokozásáért s a kereskedő nem piacának kiszélesítéséért fáradozott, hanem minden energiáját a meglévőnek ámentésére és az ellenállható tényezők elleni, sokszor meddő küzdelemre volt kénytelen fordítani. Az általános nyomott-ságnak ebben a hangulatában hiányoztak a nekilendülést jelző kezdeményezések és új alapítások. Csak egy téren volt emelkedés: a fizetésképtelenségek és kényszer-egyesítések szomorú statisztikájában. Ezek gazdagították a gazdasági élet vértelen, de mégis kegyetlen háborújának Höfer-jelentését.

Nem csoda, ha ez a szomorú kép tükröződik vissza az újévi üdvözlő beszédekből és a reájuk adott válaszokból is. Seholy egy biztató kijelentés, seholy egy vigasztaló sugár. Megállapítása a bajoknak, kifejezése az általános reménytelenségnek és nagyon, de nagyon kevésbé kecsesítő, koncepció nélküli felsorolása a kívánalmaknak és teendőknél. Ugyanaz, amit számtalanszor hallottunk, sőt amit különböző alkalmakkor mi is megirtunk: leszállítása a közterheknek, lefaragása a forgalmi adónak és mérséklése a társadalombiztosító különböző járulékaiknak. Önállóan mindezek a panaszok igazak és ugyanarra igaz az a megállapítás is, hogy a kormány legelsőrangú kötelessége olyan gazdasági politikának a megteremtése, amely lehetővé teszi a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem valamennyi rétegére részére a munkálkodást, megélhetést, boldogulást.

Az általános helyzet mellett nem lehet hibáztatni senkit, ha keserűen pesszimistikus volt az újévi beszédek és program jellegével bíró nyilatkozatok hangulata. — Aki kívüláll a kormányon, az csak kívánalmakat hangoztathat, de nem lehet kívánni tőle, hogy magára vállalva a kormány feladatát, programot és megélhetési feltételeket adjon az ország számára. Mégis volt ezeknek az újévi beszédeknek egy hiányosságuk, hiányzott belőlük egy gondolat, amelyet fájdalommal nélkülöztünk. Hiányzott belőlük az önbizalom hangjának megszólalása.

Felesleges felsorolnunk mindazokat a nagy megpróbáltatásokat, amelyeken a magyar gazdasági élet a háború kitörésétől kezdve a kényszergazdálkodás, a bolsevizmus, ellenséges megszállás, infláció, elzárkózási politika, tözsdei válságok, általános üzletlenség idején keresztül mostanáig átviharolt. Voltak, akik e megpróbáltatások pergőtűzében elhullottak. De maga a gazdasági élet, amely mindezt kiállotta, több elismeréssel lehet maga iránt és több ön-

bizalommal tekinthet a jövő elé, mint amennyit a magyar ipar és kereskedelem önmaga számára követelni mer.

Eppen ezért fel a fejjel az új esztendőben. Lesznek újabb megpróbáltatások? Hát legyenek! De legyen bátorságunk önbizalmat is hirdetni. A háborút elvesztette az a hadvezér, aki megverettetésének gondolata-

tával megy a csatába. A gazdasági harcban el kell pusztulni annak, aki csak a jó konjunktúra idején tud és akar harcolni, de nem bízik abban, hogy át tud lábolni a nehéz időkön is. Ha négy esztendővel ez előtt egy rövid ideig tartó látszólagos felendülés idején volt bátorságunk megmondani, hogy csalóka az öröm és nem jött el

a hegyen-völgyön lakodalom ideje, akkor most legyen bátorságunk megmondani és hirdetni, hogy eljutottunk a válság mélypontjára, ahonnan az utnak már felfelé kell vezetni. Ezzel kell megpótolnunk az újévi írott nyilatkozatokat és elhangzott beszédeket, mert hit nélkül nincs élet és nincs fejlődés.

Hágában szombaton megkezdtek a keleti jóvátételi tárgyalásokat

Magyarországra kedden délután kerül a sor — Briand olyan megoldást akar, hogy a kisantant presztizsét az ne sértse s Magyarországot nagyon ne terhelje — Magyarország ellen Románia vezeti a hadjáratot — Jugoszlávia nem támaszt nehézségeket — Ausztriáról megállapították, hogy nem tud fizetni

Hága, január 4. A keleti jóvátételi ügyekben kiküldött bizottság szombaton délelőtt fél 11 órakor kezdte meg ülését Loucheur elnöke alatt. — Megjelent az ülésen Bethlen István gróf magyar miniszterelnök is. Az ülés mindössze husz percig tartott. Az ülésen határozatilag megállapították, hogy a francia abc szerint elsősorban Ausztria, azután Bulgária, végül Magyarország ügyét veszik tárgyalás alá. — Magyarországra így esetleg hétfőn, de valószínűbben inkább kedden kerül a sor. Az ülés után Bethlen István gróf magyar miniszterelnök, W alko Lajos külügyminiszter és Wekerle Sándor pénzügyminiszter bizalmas megbeszélésre vonult vissza és a rendelkezésükre álló időt különböző megbeszélésekre fordították egyes delegátusokkal.

Gróf Bethlen István.

Az ellenünk indított kisantant hadjáratot románok vezetik

Hága, január 4. A magyar jóvátételi kérdésben máris két tényt lehet megállapítani:

1. hogy az ellenünk irányuló hadjáratot románok vezetik; 2. hogy a kisantant ebben a hadjáratban nem áll egységesen velünk szemben.

Az ellenséges fronton Magyarországgal szemben csak Románia és Csehország áll, míg Jugoszlávia megelégszik olyan rendelkezéssel, amelyet a nagyhatalmak hoz-

nak és nem áll szándékukban nehézségeket támasztani a tárgyalások során.

Briand a kisantant presztizsének megóvása mellett arra törekszik, hogy Magyarország fizetőképességét ne nagyon vegyék igénybe

Hága, január 4. Tegnap Briand hosszasan tanácskozott Titulescuval és Benessel a keleti jóvátételi kérdésben. Ezek a tanácskozások folytatásai voltak azoknak a konferenciáknak, amelyeket Briand még Párisban kezdett meg a cseh követtel, aki vele utazott Hágába Briand szalonkocsijában, Briandnak egy a párisi konferencián, mint a hágai tanácskozásokon az volt a célja, hogy olyan megoldást keressenek és találjanak, amely mellett a kisantant presztizse ne szenvedjen csorbát és amely nem veszi Magyarországot fizetési képességét.

A nagyhatalmak nem engedik, hogy ez alkalommal a jóvátételi kérdése ne nyerjen egészen megoldást.

A legnagyobb nehézséget okozza és igen

Csak kedden kerül sor Magyarországra

Hága, január 4. A nem német jóvátételi bizottságok délelőtti az ügyviteli rend megállapítása foglalta le.

Hága, január 4. A munkarend szerint a Loucheur bizottság külön-külön fogja tárgyalni Ausztria, Bulgária és Magyarország jóvátételi ügyeire vonatkozó kérdéseket.

Magyarországra a bizottsági tagok vé-

bonyolultta teszi a kérdést az, hogy Csehország felszabadítási költségek címén igen nagy összegekkel tartozik és Németországon kívül egyetlen állam sem akar kárpótlást fizetni. Így megeshetik az, hogy Csehország, amely mint győztes szerepelt a tanácskozásokon, a tárgyaló asztaltól, mint vesztes fél kel fel.

Benes bizonyos optimizmussal nézi a dolgokat és azt hiszi, hogy lesznek nehézségek, de

sikerül areparációs kérdést végleg megoldani.

Végso esetben a nagyhatalmak fognak intézkedéseket tenni, hogy minden kérdés elintézését nyerjen és a reparáció kérdése ne maradjon megoldatlan.

leménye szerint csak kedden délelőtti kerül a sor és nagyon lehet, hogy a tárgyalások szerdára is átnyulnak.

A munkarend közlése után Magyarország és Bulgária delegátusai eltávoztak és a bizottság megkezdte bizalmas ülésen a tárgyalásokat Ausztria jóvátételi ügyére vonatkozóan.

Hága, január 4. A tegnapi esti innepélyes megnyitás után a keleti jóvátételi bizottság azonnal dolgozni kezdett.

AUSZTRIA NEM TUD FIZETNI

Hága, január 4. A franciák köréből nyert értesülés szerint a hatalmak Ausztriára vonatkozóan elismerték, hogy

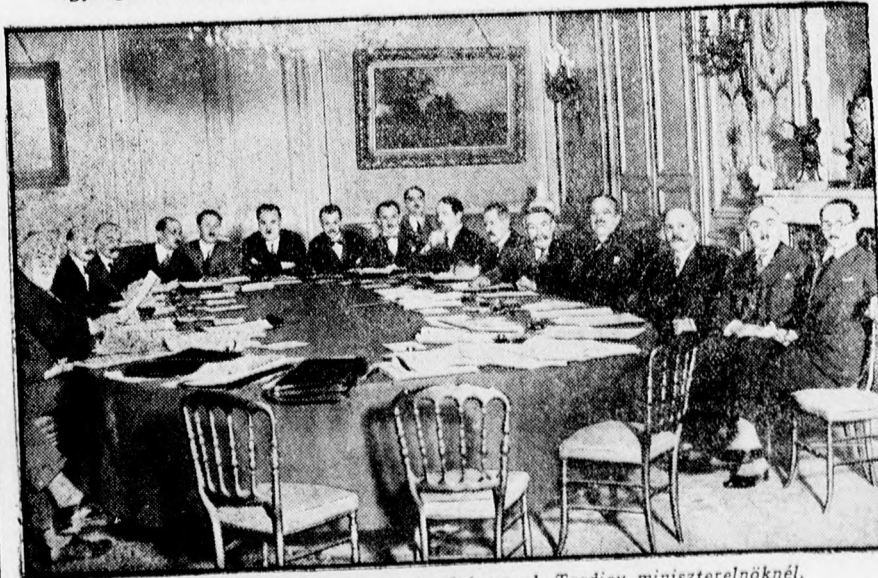
Ausztria nem tud jóvátételt fizetni.

Ennek az álláspontnak kialakulásában erős része van az Anchluss-tól való félelemnek. Bulgáriával szemben az az álláspont, hogy

Bulgária fizessen 37 éven át 11 millió aranyintot.

A MAGYAR DELEGÁCIÓ MUNKÁJA

Hága, január 4. A magyar delegátusok tegnap és ma a nemzetközi sajtó felvilágosításával foglalkoztak és azon fáradoztak, hogy a kisantant sajtójának manővereit ellensúlyozzák. Mindenütt nagy feltűnést és érdeklődést keltett gróf Bethlen István miniszterelnök személye, aki természetesen most igen exponált személyiség Hágában.

A francia delegátusok megbeszélést folytatnak Tardieu miniszterelnöknél.

TÁRGYALJÁK MÁR AZ OSZTRÁK JÓVÁTÉTELT

Hága, január 4. A Loucheur bizottság délutáni ülésén Schöber kancellár ismertette Ausztria előterjesztését. Az osztrák jóvátétel-

Rothermere lord lapja szerint bizonyos hatalmak az eddiginél is több pénzt akarnak kicsikarni Magyarországtól, amellyel pedig a háború után sokkal rosszabbul bántak, mint bármely más állammal

London, január 4.

A Times hágai levelezője szerint bonyolult feladat vár a keleti jóvátéti bizottságra. Bizonyos közép- és kelet-európai államok ósztintán kívánják a végleges elintéztést, de ha a bizottság holnapi ülésén nem mutatkozik engedékenyebb hangulat, akkor nem nagyon sok remény van a kérdés megoldására. Majd elvállik, nem lehetne-e a Young-tervet szükség esetén bizonyos közép-európai államok aláírása nélkül is életbeléptetni.

A Daily Mail azt írja, hogy

a jóvátéti bizottság, Anglia tanácsa ellenére, 1924-ben Magyarországot évi tízmillió aranykorona fizetésével terhelte meg 1943-ig.

Bizonyos hatalmak még több pénzt akarnak kicsikarni ettől az országtól, amellyel a háború után sokkal rosszabbul bántak, mint bármely más állammal.

Nem lesz meglepő, ha gróf Bethlen miniszterelnök a konferencia második részében majd ugyanazt a szerepet játssza, mint Snoyden az első konferencián, tudniillik, hogy igazságot követel országa számára.

Nemzetközi zsarolás, lelkiismeretlen és szemérmetlen eljárás — így jellemzi két előkelő angol politikus a kisantantnak Magyarországgal szemben támasztott követeléseit

London, január 4.

A Daily Telegraph hosszú nyilatkozat közöl lord Sydenham és sir Robert Gower aláírásával Románia követeléseiről. A neves angol politikusok megállapítják, hogy

Romániának az optánszörben követett magatartása megfosztja a magyar optánszörököt a békeszerződésben világosan biztosított jogvédelemtől

és a Népszövetség habozása halálos csapást mért a döntőbírói elvre, amely pedig a nemzetközi viták békés elintézésének egyik legbiztosabb módja volna. Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia támogatásával a döntőbírói záradék hatálytalanságát követeli annak ára fejében, hogy hozzájárul a Young-tervhez. Ennél lelkiismeretlenebb és szemérmetlenebb eljárást alig lehet elképzelni.

Magyarország semmi szín alatt sem fogadhatja el ezt a feltételt.

A békeszerződésnek a kisantant részéről kifogásolt szakaszai a magyar alttalvók érdekeit hivatottak megvédeni. Elképzelhetetlen, hogy a nagyhatalmak túljárjanak az eljárást, amely egyenlő értelmű a kisantant államok

Tehetetlen az igazságszolgáltatás a tudós gyilkosokkal szemben

Vannak büntettek, melyek előtt tehetetlenül áll az igazságszolgáltatás. Ezek azok, melyekben a tudomány hatalmas fegyvere szerepel. Egy orvosnak, bakteológusnak, vegyésznek borzalmas eszközei vannak a felde-ríthetetlen bűnök elkövetésére. Mi sem könnyebb, mint áldozatokat megfertőzni valamely halálos betegség csiráival.

A vegyész csálhatatlan biztonsággal mutatja ki a mérget, ha még oly csekély mennyiségben is van jelen. De a vegyész tudománya számos olyan retentó mérget ismer, mely ma még felismerhetetlen és amelyeket kimutatni nem lehet. Ha tehát a bűnös ilyen méreggel követi el büntetését, akkor kideríthetetlen a bűn.

Szerencse, hogy ezek a mérgek és baktériumok csakis a vele dolgozó tudósok számára hozzáférhetőek, ezek pedig nagy intelligenciájuknál fogva csak ritkán tévednek a bűn ösvényére.

A vetélytársak rémes bosszúja.

Evekkel ezelőtt egy németországi egyetem egyik zseniális fiatal asszisztense hirtelen megbetegedett. A lótakonykór borzalmas tünetei jelentkeztek rajta: menthetetlen volt. Miután a megelőző napok a kór csiráival

ben két kérdés áll szemben egymással: az Ausztriával szemben támasztott követelések és Ausztriának az utódállamokkal szemben támasztott követeléseinek kérdése.

Pertinax a Daily Telegraph-ban biztosra veszi, hogy a magyarok a végsőkig fogják küzdeni.

A Daily Herald szerint a német kancellár merev, maszkos arcú, Briand ideges, zárközött és szórakozott fellépése és gróf Bethlen magyar miniszterelnök fenyegető alakja elég indokolt aggodalmat kelthetnek a szemlélőkben. A magyar és bolgár delegáció a konferencia ismeretlen tényezői.

A Financial News emlékeztet arra, hogy Magyarország 1923-ban külön megállapodást kötött évi 10 millió aranykorona jóvátétel fizetésére, most azonban

az utódállamok egy ide nem tartozó kérdést keverték a tárgyalásokba és azt követelik, hogy Magyarország mondjon le többmillió fontot képviselő követeléseiről.

Ezek között a követelések között első helyen szerepel a magyar optánször kártérítési igénye. Ezért a főhatalmak ki akarják terjeszteni a magyarok fizetési kötelezettségét 1963-ig és ebből a fizetésből az említett kártérítési követelések kielégítésére, ezt a tervet azonban Magyarországon nem fogadják el. Ilyenformán a magyar adósság kérdése egyike a legnehezebb problémáknak.

részéről üzött nemzetközi zsarolással.

Lehetetlen, hogy Anglia és a többi nagyhatalom túljárjon a Young-tervet a kisantant-államok követeléseit juttassák zátonyára csak azért, hogy ezek az államok jogellenes magatartásukkal menekülhessenek a rájuk rótt kártérítési kötelezettség alól, vagy hogy Anglia megengedje, hogy egy olyan kis államot, mint Magyarország, elviselhetetlen jóvátéti kötelezettség fenyegetésével terrorizáljanak csak azért, mert

nem hajlandó feláldozni alttalvóinak érdekeit és jogvédelmét és nem mond le a döntőbírói elvről.

A jóvátéti kérdést nem lehet és nem szabad összekapcsolni az utódállamokban lakó magyar alttalvók jogvédelmével. A Népszövetségnek világos kötelessége, hogy ezt a jogvédelmet hatályossá tegye, mert ha ezt elmulasztaná, vagy ha a nagyhatalmak engednének a kisantant követeléseinek, akkor halálos csapást mérnének a szerződés szent-ségére és a döntőbírói elvre, ez pedig beláthatatlan súlyos szerencsétlenség volna.

A hágai konferenciáról szóló tudósításunk továbbírásza lapunk 5 oldalán található.

is foglalkozott, mindenki, sőt ő maga is saját vigyázatlanságának tulajdonította a szerencsétlenséget. Az egész tudományos világ részvéte kísérte sirjág a tudomány martírját.

Sok évvel később egyik egyetemi tanár boncolás közben megsértette az újját és mire észrevette, késő volt. A vérmegezés retentó kinjai közepette, halálos ágán tett vallomá-sában azután elmondotta, hogy asszisztens korában tehetségesebb vetélytársát féltékenységből, irigységből elterelte láb alól. Amikor az egy pillanatra távozott dolgozó asztalától, ő egy kis borlopóhoz hasonló üvegszerszámot, mellyel kollégája éppen dolgozott, felső végével bemártott egy kis edénybe, melyben a lótakonykór csirái voltak. Szerencsétlen, amikor visszatérve folytatta munkáját, nem sejtette, hogy az ajkai közé vett kis üvegszerszámmal együtt a halált szívta be.

A borzalmas büntény a tanár önkéntes vállomása nélkül sohasem derült volna ki.

Örökség a holttesteken keresztül.

Még borzalmasabb egy Simpson nevű sanfranciskói orvos rémtette, akinek dugzagad anyósa egy nap váratlanul megbetegedett, súlyos mérgezés tünetei között és rövid betegség után meghalt. Hatalmas vagyona leányára, Simpson nejeére maradt. Elrendelték a boncolást, amely azonban csupán ételmérge-zést tudott megállapítani. Alig néhány hónap múlva hasonló körülmények között elhunyt Simpson nejeinek első házasságából származó leánya. A leggondosabb vizsgálat újra ételmérgezést állapított meg. Fél év múlva Simpsonné is megbetegedett és bár halálos ágán ő maga is férjét gyanúsította, akit a nő halála után le is tartóztattak, a vizsgálat azonban mégsem állapított meg semmi gyanusát és Simpsont szabadon kellett bocsátani. Simpson ezek után nyolc évig egyedül élvezte a reá maradt hatalmas vagyont, amikor gyomorrákban megbetegedett. A halál közeledtére önvád és lelkiismeretfurdalásai közepette vizsgálóbírói kéretett magához és vallott. A

Hogyan buktatta meg a finánczóke a finánczóke leleplezőjét

Hilferding tollára való politikai és közgazdasági regény, ahogy a nemzetközi finánczóke Hilferding német birodalmi pénzügyminisztert megbuktatta. Dr. Hilferding még a háború előtt könyvet írt a finánczókeréről, kor-szakalkotó könyvet, amely a tőkeről, a töke hatalmáról és funkciójáról a mai világgazdaságban egészen új képet és fogalmat adott. Kimutatta Hilferding, hogy a finánczóke, a tőkének ez a differenciált, külön életet nyert faj-tája miként válik uralkodóvá a mai világgazdaságban és miként nyer szinte korlátlanul váló hatalmat emberek milliói fölött, hatalmat, amely ellen lázadni mai berendezése mellett alig lehet.

Ugyanez a nemzetközi finánczóke, amelynek élettanát Hilferding csodálatos élelslátással leplezte le, buktatta meg ugyanazt a Hilferdinget, ugyanazokkal a módszerekkel, amelyeket Hilferding olyan világosan elemezett.

Az általános támadás.

Lehet valaki kiváló tudósa annak a szakmának, amiben aztán igen gyenge politikusnak bizonyul, mert a politika — legalább manapság nem az — nem tudomány, hanem hogy micsoda, azt nem tudom. Clémenceau talán tudta, mert ő mondta egyszer elismerésképpen Briandról: „Vannak politikusok, akik mindent kitünően tudnak, de semmihez sem értenek. Briand teljesen tudatlan, de mindenhez ért.” Hilferding kiváló tudósa és publicistája a nemzetgazdasági és pénzügyi kérdéseknek, de már másodszer bizonyult be róla, hogy nem nagyon erős pénzügyminiszter. Saját pártja, a német szociáldemokrata párt volt legkevésbé megelégedve vele, szinte az egész parlamenti frakció az ő politikája ellen volt.

A Debreceni Független Újság példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő KÖLCSÖN KÖNYVTÁRAT

törvényszéki vegytan sokat tanult ebből az esetből, mert kiderült, hogy az elvetemedett ember a hullámereghez hasonló ugynevezett mérges fehérnyékkel követte el sorozatos bűntényeit. Ezeket a halál után pár órával fellépő hullámeregektől nem lehetett megkülönböztetni s így maradt megtorlatlan az örökség utjából félretett áldozatok halála.

A folyékonyvá változott hulla.

Különös módját választotta egy magdeburgi munkás megunt szeretője eltüntetésének. Az eltűnt nő nyomai kétségtelenül a munkás lakására vezettek. Egy váratlanul megtartott házkutatás kétségtelen bizonyítékát adta, hogy a nő tényleg ott is járt, mert a pincében levő hatalmas főzőüstben megtalálták gyűrűjét, ruhája néhány gombját és egy jellegzetes brostűjét, melyek azonban különös barna patinával voltak bevonva. Hosszas valatás után a bűnös megtört és bevallotta rémtettét: a megunt nőt, miután vele szakítani nem tudott, egyszerűen megfojtotta és hullájából szappant főzött, amelyet a csatornába öntött. Csupán két felismerhetetlen csontszilánk maradt vissza, minden egyéb feloldódott, csupán a fémanyságok maradtak az üst fenekén, amelyek elkerülték a figyelmét és bűnténye kiderítésére vezettek.

Ez aztán megkönnyítette a nagytőke akcióját, amelynek természetesen nem az a kifogása volt Hilferding ellen, mint a szocialistáknak. A nagytőke egyszerűen le akarta rázni a szocialista színezetű pénzügyi politikát, amely a kisemberekre, munkásokra, középosztálybeliekre is tekintettel volt, nemcsak a nagytőkére. A birodalom pénzzavara egy idő óta állandó és ennek egyik főoka a munkanélküli segély, amelyre nem volt megfelelő fedezet. A nagytőke, amelynek képviselője a koalícióban első-sorban a német néppárt, Stresemann pártja, nem engedte meg, hogy ezt a kérdést rendez-zék, ellenben meg akarta szüntetni, vagy legalább is végleg lerontani a munkanélküli segélyezést. Hilferding megpróbálta új adókkal az örökös pénzzavaron segíteni. A nagytőke ezt energikusan szabotálta: nem adóznak! Sőt nagy adóleszállításokat követelt azzal, hogy tőkegyűjtésre van szükség. A szociáldemokraták elismerték a tőkegyűjtés szükségességét, de csak bizonyos állami ellenőrzés mellett, éppen olyan formában, ahogy az Hilferding személyes ellenfelének, a finánczókének nem volt inyére. Ennek ellenére azonban olyan engedményeket sikerült kicsikarniok a szocialista pénzügyminiszterrel, amelyeket a szocialisták világszerte nagyon rossznéven vettek.

Ettől a sikertől a nagytőke csak vérszemet kapott. Itt az ideje megszabadulni a szocialista ellenőrzéstől pénzügyi dolgokban! Fényes példák álltak előtte. Ahogy a francia bankok annakidején megbuktatták Herriot-ot és Poincarét ültették kormányra, ahogy Stinnes és az inflációs nyereszkezők már egyszer megbuktatták Hilferdinget, mert ő, a szocialista akarta megszüntetni az inflációt.

A döntő roham.

Közvetlen alkalmat adott a döntő rohamra az az ideiglenes kölcsön, amelyet a birodalomnak okvetlen fel kellett vennie, hogy pénz-

Philips-Rádió hangszóró, anódpótló stb. 6, 12 és 18 havi részletre is gyári készpénz árban HB és H* árban Y rádió és villamosági szaküzletben Szent Anna ucca 1. sz.

1930 január 5. zavarán, am... gedett elmu... bankelnök e... volt. A biro... alól teljesen... csak a nema... tézmény él... egyik kép... igen jutha... a pénzpiac... jelentette. Ekkor H... sikert ért... Dillon, Rea... uralkodó M... dást kötnie... nel kisegít... ben Német... feiveendő... Young-terv... Szegény... ferding, „E... lenére, azt... Nem csupa... ellene, hog... külföldi kö... nem a köv... közbelépe... meg a fra... francia pé... szág nem... Morgan e... köttetésb... konferenc... amelyen a... gozták, M... megállapo... meg a né... De föll... vivó is, a... bankházz... Végül... az ajánla... Morgann... fészkebe... Most... niszter e... lenes kö... Morgan... nopólium... Ha a né... séről g... menni k... teljesül... lenesen... német b... Minthog... ninc és... hát — M... nak, am... de nem... külön, l... Egy... a vilá... rendelk... a szoci... és a de... szág la... Morgan... az tört... szer I... európa... találko... Piac u... J... Val... bla... hav... H... gr... Ca... ta...

1930 január 5.

Ujabb...
4...
ARAT

zavarán, amit a nagytőke szabotálása nem engedett elmúlni, segítsen. Schacht, a birodalmi bankelnök egy ilyen ideiglenes kölcsön ellen volt. A birodalmi bank az állam ellenőrzése alól teljesen elvont, független. — helyesebben csak a nemzetközi banktőkéktől függő — intézmény és Schacht a nemzetközi finánc-tőke egyik képviselője. A német birodalom nem is igen juthatott egy-egy ideiglenes kölcsönhöz a pénzpiacra, amely számára csak Amerikát jelenthette.

Ekkor Hilferding azt hitte, hogy egy nagy sikert ért el. Sikerült kéz alatt a new-yorki Dillon, Read & Co. bankcéggel, a pénzpiacra uralkodó Morgan konkurrenciával megállapodást kötnie, amely szerint Dillon egy kölcsönrel kíségeti a német birodalmat, ennek fejében Németország a Dillon-cégnél juttatja a felveendő nagy reparációs kölcsönt, amely a Young-terv szerint nemsokára esedékes lesz.

Szegény Hilferding pénzügyminiszter, Hilferding, „Financkapital” írójának tanítása ellenére, azt hitte, hogy kikezdehet Morgannal! Nem csupán Schacht tiltakozott energikusan ellene, hogy a német birodalom „megint egy külföldi kölcsönrel terhelje meg magát”, hanem a következők történetek: I. Franciaország közbelepett. Annakidején Morgan mentette meg a francia frankot és tette lehetővé a francia pénz gyors stabilizálását, Franciaország nem tűrhette tehát, hogy Németország Morgan egyik konkurrenciával lépjen összeköttetésbe. De különben is a párisi szakértői konferencián, amely a hágaít megelőzte és amelyen a Young-terv pénzügyi részét kidolgozták, Schacht, Franciaország parancsára megállapodott már Morgannal, hogy ő kapja meg a német reparációs kölcsönt.

De fölépített Parker Gilbert reparációs ügyvivő is, akinek összeköttetései a Morgan-bankházzal ismeretesek.

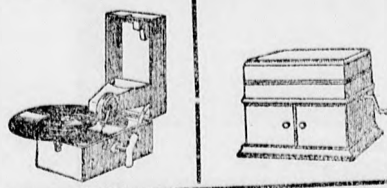
Végül pedig Dillon, Read & Co. visszavonta az ajánlatát. Kiderülvén a dolog, nem mert Morgannal újat húzni, ebbe az egész darázs-fészekbe belenyulni.

Most már azonban szocialista pénzügyminiszter egyáltalán nem kaphatta meg az ideiglenes kölcsönt. Árulást mertek megkísérlni Morgan ellen, megtörni próbálták Morgan monopóliumát az európai államok szanaszára! Ha a német államhivatalnokok elsejjei fizetéséről gondoskodni akartak, Hilferdingnek menni kellett. Ment is és Schacht kívánsága teljesül: nem külföldi kölcsönt vesz föl ideiglenesen a német birodalom, hanem egy belső német bankkonzorcium nyújtja a kölcsönt. — Minthogy azonban a német bankoknak pénzüknincs és a pénzt valahonnan csak venni kell, hát — Morgan ad kölcsönt a bankkonzorciumnak, amely majd tovább adja a birodalomnak, de nem egyszerű bankkölcsön gyanánt, hanem külön, lekötött garanciák ellenében.

Egy hetven milliós birodalom felett, amely a világnak második gyáripáros országa, így rendelkezik Morgan. Kilenc millió szavazó áll a szociáldemokrata pénzügyminiszter mögött és a demokratikus megegyezések révén az ország lakosságának túlnyomó nagy része. De Morgan int valahol new-yorki officeában és az történik, amit ő akar. Azt az állapotot egyszerű Renner ilyenformán jellemezte: „Az európai politika abban áll, hogy a kormányok találkoznak Morgan előszobájában.”

K. P.

— Modern művészi fényképek Ruzicskánál. Plac u. 32.

A család öröme egy elsőrangú

JÓ GRAMOFON

Valódi angol His Master's (Kutyás), Columbia, Dacca gramofonok és gramofonlemezek

havi részletfizetésre is minden áremelés nélkül eredeti gyári áron kaphatók

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R. T.

Gramofonosztályában Debrecen, Plac u. 34. Csak elsőrangú valódi angol gyártmányt tartunk a már 150 pengőtől kezdve kaphatók.

További üzletünket falunkon kívüli körtelekben is nyitjuk.

A debreceni bírák és ügyészek nagyszerű társas összejövetelt tartottak az Arany Bikában. Kesserű Lajos dr. kuriai bíró, törvényszéki elnök és dr. Nagy Kálmán táblai tanácselnök az összejövetelen, mögöttük Kiss Béla hegedül. (A Debreceni Független Újság felv.)

Baltazár püspök 14-én utazik Londonba

A püspök Párisból is utbaeji Rothermere lorddal folytatandó tanácskozásai után

Lord Rothermere, mint emlékeztetés, még a múlt év december folyamán tanácskozásra hívta dr. Baltazár Dezső püspököt. A találkozás, amelyen a lord és Baltazár Dezső püspök a revízió és a magyar politika aktuális fordulatát beszéltek meg, elmaradt január 14-én, Rothermere lord külföldi utazása miatt. A Debreceni Független Újság munkatársai ma kérdést intéztek Baltazár püspökhöz angliai utjának terminusára vonatkozóan. — Január 14-én utazom el — mondta Baltazár püspök. — Londonba és Párisba és 20-án térök vissza, ha ugyanis nem jön közbe valami, ami külföldi tartózkodásomat meghosszabbítja. A londoni tárgyalásokról részletekben nyilatkozni egyelőre nem hajlandó Baltazár püspök.

Ujév után végre megszűnt a borzalmas fekete-barak

Január 2-án az utolsó lakó is elköltözött a nyomortanyáról

Debrecen városnak hírhedt nyomortanyája volt a város közvetlen közelében, a baromvásártér mellett a fekete barakok. Hal deszkabarak állott ott, ezeket a háború idején építették és a lábadozó osztágot helyezték el bennük.

A háború után a város tulajdonába kerültek ezek a barakok és a háború utáni rendkívüli lakásnyomorság idején a város tömeglakásul használta fel őket.

Ezek a deszkabarok a szó szoros értelmében nyomortanyák voltak, hiszen volt idő, mikor 150 család is össze volt zsúfolva bennük

és a legutóbbi időben is mintegy 50 család lakott ott.

A lakásínség enyhülésével mindig kevesebb lakója volt a fekete barakoknak, mert a tömeglakásból mindenki menekülni igyekezett rendesebb bérlet lakásokba. Általános követelés volt hosszú idő óta, hogy a fekete barak lakóinak ügyét valahogy rendezni kellene, mert sem erkölcsi, sem közegészségügyi, sem szociális szempontból nem lehetett fentartani ezeket az állapotokat. Az utolsó időben már természetesen nagy örömmel, hogy végre meg tudnak szabadulni a nyomortanyáról.

csak két barak állott fenn, de a helyzet ezekben sem volt jobb. Most aztán dr. Vársány István polgármester elhatározó lépésre, szánta el magát: feloszlatta a fekete barakbeli tömeglakást. A polgármester a szegénysegélyezésre szánt összegből kifizetett 1800 pengőt és ezt 50—60—80 pengős tételekben rendelkezésre bocsátotta a fekete barakokban lakóknak olyanformán, hogy lakáskeresésre hívta fel őket és a lakás egy havi bérét kifizette a háztulajdonosnak, a fennmaradt összeget pedig a családfenntartónak juttatta el.

A fekete barakok lakói mindnyájan igyekeztek is lakást szerezni maguknak, úgy hogy január 2-ikán az utolsó család is kiköltözött a fekete barakokból,

természetesen nagy örömmel, hogy végre meg tudnak szabadulni a nyomortanyáról.

A fekete barakok likvidálását a város közönsége is örömmel fogadja, hiszen az kétségtelen, hogy nem 1800 pengőt ért meg az, hogy egyszerűen eltöröljék a föld színéről ezt az állandó veszedelmet jelentő nyomortanyát, másrészt az, hogy az ott lakó szerencsétlenek rendezes lakáshoz jussanak.

Uj köztisztasági eszközöket alkalmaz és új rendet léptet életbe ez évben a város

Debrecen város köztisztasági vállalata az 1930-as esztendőben fokozottabb munkát fog kifejtetni, hogy még tisztább, még egészségesebb tegye ezt a nagy alföldi várost. Több, régen szükséges rendszabályt léptetnek életbe, amelyek sok munkát jelentenek, de több tisztaságot eredményeznek. Elrendelik ebben az évben a házi szemétnél kötelező naponkénti kifuvározását. Eddig csak azok hordták ki a vállalat szekerein naponként a házi szemétnél, akik akarták. Sok helyen halmokba gyűjtött és hónapokig rothadt a város közepén a szemét, veszélyeztetve az egész környék levegőjét, terjesztve a fertőző csirákat. A város belső területeitől távolabb eső utcákon alig van szemétfuvározás. Az udvarok végén lévő szemetes gödrökbe gyűjt hónapok óta a szemét, ott büzlök, rothad és csak akkor vi-

szik el, ha legalább néhány szekérre való összegyűjt. Nem kell beszélni arról, hogy mit jelentenek forró nyáron az udvarok mélyén gőzölgő bűzös szemétrakások. Ezt a tarthatatlan állapotot fogja megszüntetni a város, mikor elrendeli a házi szemét kötelező kifuvározását.

Debrecenben a városi köztisztasági vállalaton kívül magánvállalkozások is foglalkoznak a házi szemétnél kihordásával, most arról van szó, hogy a kötelező szemétfuvározatás elrendelésével monopóliumot kap a városi vállalat, autókat szerelnek fel és azokon történik a fuvározás. Ezideig kétlovas szekerek hordták a szemétnél és bizony sokszor az egész utcát teleszórják a poros debreceni szemétnél. A jövőben ezen is segítenek és olyan szeméthordó autót helyeznek üzembe, hogy a

François CRÉMANTROSE PEZSGÓ

szemét szétszóródása elkerülhetővé válik. — Évenként a mostani kevés fuvározás mellett, 400—500 vagon szemét kerül a monostorpályai ut mentén levő ingoványos mélyedések feltöltéséhez. A kötelező fuvározatás elrendelésével ez a mennyiség eléri majd az évi 5—6000 vagont is. Természetes, hogy az új rend életbelépésével több munkaeőre és több járműre lesz szükség. Biztosítva lesz az udvarok tisztasága és sok ember jut kenyérkeresethez.

Az uccák tisztántartásában is nagy változásokot fog hozni az 1930-as év. Föltétlenül emelni fogják az öntözőautók számát és szükséges több seprőgépet beszerzése. Az elmúlt évben két öntözőautó volt üzemben és természetesen, hogy nem tudta rendszeresen öntözni még a forgalmasabb utakat sem. Az egy seprőautó pedig alig elég a Piac ucca és a Péterfia tisztántartására. Az öntözőautók naponta 15—18.000 liter vizet zudítottak ki az uccára, de ez még nagyon kevés a porban fűrdő debreceni utaknak. Bizonyosság erre a Piac ucca, amelynek sétatányán már az esti órákban köhögnek a jó debreceni portól a sétálók száza.

A jelenleg működésben lévő seprőautó mellé egy olyan típusú gépet fognak szerezni, amelynek szemétyűjtő kosara is lesz és nem seprí az ut szélére a szemétnél, hanem egyenesen besepri a saját ládája. Ez sokkal praktikusabb és gyorsabb. Ha sikerül befejezni teljesen a kövezési programot, szükséges legalább 8 öntözőautó és négy seprőautó. Ezeknek munkája aztán majd rácsófol arra az országosan ismert mondasra, hogy Debrecen a por városa. Az emberi és gépi erők szaporítása elkerülhetetlenül szükséges az uccák tisztántartásánál. A Debrecennél jóval kisebb Kecskeméten 66 uccaseprő dolgozik. A hatalmas kiterjedésű Debrecenben ezzel szemben csak 64 dolgozik. A vállalat igazgatójától nyert értesülésünk szerint ezt a számot fel-emelik rövidesen tizzel. Az uccaseprőknek tiz kétfogatu szekér segítkezik és a naponta összegyűlt 3 vagon uccai szemétnél átadják a Debreceni Mütrágyagárnak.

Hozzávetőleges számítás szerint évente összegyűjt az uccákról 1200 vagon szemét. A nyári hónapokban mindig sokkal több, mint télen.

Szó van arról is, hogy a jövőben elégetnek a debreceni szemétnél és az így nyert energiával hajtánák a vállalat gépeit és a felesleget átadnák a világítási vállalatnak. Közegészségügyi szempontból a szemét elégetése a legfontosabb, de az elégetésből aligha lesz valami, mert a debreceni szemét igen poros, nyáron meg a sok gyümölcsötől nedves és így nehéz az égetés.

A szemétnél égetéssel való értékesítéséből alig lesz valami, az értékesítésnek egy másik módjáról — a házi szemétről beszélve — pedig addig nem lehet beszélni, míg nagy lesz a nyomorság. A jó békében egész sereg szegény élt abból, hogy a város határába kihordott házi szemétnél halmokból válogattak csontokat, rongyokat, ócska vasakat. A szemétválogatás jól jövedelmező foglalkozás volt, megkeresték vele a kenyérüket sokan. Ma erről nem lehet szó. Nagy a szegénység és megválogatják a házaknál a szemétnél. Nem dobálják bele csak úgy a szemetes ládába, hanem összeszedik a csontot, rongyot, ócskavasat és eladják. Szegény családok maguk értékesítik a háznál, nagyobb házaknál a cselédek mellékjövedelmét szaporítják.

Az uccákon ez évben az új öntöző- és seprőautókon kívül megjelennek még a szemétyűjtő kosarak, melyeket a gázlámpákra fognak szerelni. A város lakói nem nagyon figyelnek a rendre és eldobálják a papirokat, gyümölcslehetőket és ezzel rengeteg munkát adnak és egész napra elcsufítják az ucca képét. A szemétyűjtő kosaraknak nagy szerepük lesz a város tisztaságának biztosításában, de csak akkor, ha a közönség engedelmeskedik a figyelmeztető tábláknak és a kosárkákba dobja a papírt és gyümölcsmaradványokat. Nehéz munka lesz rendre szoktatni a debreceni közönséget, hiszen a villamosokon felszerelt ládikók, melyek az elhasznált jegyek befogadására készültek, üresen maradnak. Mindenki az uccán dobálja el az elhasznált jegyet és akadnak, akik még meg is mosolyogják a pedáns embert, aki a ládikába teszi elhasznált jegyét.

Názartása

egész havi szükségletét legelőnyösebben vásárolhatja

könyvre

PÁLFFY-nál, Kossuth ucca 7. így sokszor vásárol s egyszer

fizet

Hoór Tempis Erzsébet hangversenyt ad a rádióban január 6-án

Hoór Tempis Erzsébet a karácsonyi és új-évi iskolai szabadságát, mint általában, ezidén is Budapesten, családja körében tölti el. A Studio vezetősége tudomást szerezvén a művésznő fővárosi tartózkodásáról, felkérte arra, hogy a mikrofon elé állva tegyen eleget a rádió közönség általános óhajának, hogy a közönségnek legyen ismét alkalma gyönyörködni nagyvonalú énekművészetében. — Hoór Tempis Erzsébet a felkérésnek eleget tesz és január 6-án este 6 óra 30 perckor modern olasz dalokat fog énekelni az itthoni közönség által már jól ismert fejlett ének-kultúrájával. A modern olasz daloknak főleg az ad különös aktualitást, hogy a műsört a dalok szerzői is meghallgatják Rómában, mert értesülésünk szerint, már régebben szó van a művésznőnek egy esetleges római koncertjéről.

Hoór Tempis E.

A szülők iskolája ismét megkezdte előadásait

Tóth Árpádné ref. tanítónőképző intézeti tanárnő: „A divat szerepe a serdülőkorban” címen fog előadást tartani.

Tóth Árpádné

A Szülők Iskolája munkaprogramjának megfelelően az 1930. év január hó 7-én, azaz kedden este 6 órakor tartja a városháza közgyűlési termében 5-ik előadását, mely alkalommal a ref. tanítónőképző intézet közserzetben és tiszteletben álló kiváló tanárnője, Tóth Árpádné igen aktuális nevelési kérdésekkel foglalkozik. A Szülők Iskolája ezen előadása iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul

meg, hiszen maga az előadási téma, mely a mai modern nevelési irányzattal oly szoros összefüggésben áll, igen nagy jelentőséggel bír a serdülő korban levő ifjúság egyéniségének kialakulásában. Bizonyára a szülők és nevelők az előadás keretében a modern neveléstudomány vonatkozó megállapításai, utmutatásai folytán sok hasznos és értékes ismereteknek jutnak birtokába.

Beléptidj nincs. Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság felhívja városunk nagy közönségének, a Szülők Iskolája állandó látogatóinak, a szülők és nevelők figyelmét ezen előadásra, melyre az érdeklődőket ez uton is meghívja.

A forgalmi adó és a kisexistenciák

Írta: dr. Diczig Alajos kamarai h-titkár.

1925. év óta a magyar forgalmi adórendszer kifejlesztésében a következő négy momentumot jelölhetjük meg olyanként, mint amelyek a forgalmi adó újabb fejlődési irányára a legnagyobb fontossággal bírtak:

1. Az átalányozás rendkívül széles körre kiterjesztése;
2. egyes közszükségleti cikkekre az adó-váltság (fázisrendszer) bevezetése;
3. egyes fontosabb közszükségleti cikkeknek a forgalmi adó terhe alól való teljes mentesítése és végül
4. az adókulcsnak az 1925. XXIII. t.-c.-kel 3%-ról 2%-ra való leszállítása.

A forgalmi adó alanyok legszélesebb körét az átalányozás kérdése érdekli, hiszen a forgalmi adót általában rójak le nemcsak a szellemi foglalkozások, a kisiparosok, hanem a kiskereskedők is, úgy hogy bátran mondhatjuk, a forgalmi adóalanyok túlnyomó számában forgalmi adózájuknak átalányozás útján tesznek eleget.

A pénzügyminiszter ur a forgalmi adóról szóló törvény 53-ik §-ában kapott azon felhatalmazással, hogy a forgalmi adónak átalányozás formájában való kivetését egyes foglalkozási ágakra nézve elrendelheti, — jó ideig nem élt. Nem élt pedig abból az egyszerű okból, mert stabil pénzügyi hiányában, a korona folytonos romlása következtében a kincstár az átalányozási lerovás mellett föltétlenül rosszul járt volna. Hiszen ne felejtjük el, hogy az 1923. évi december hó 31-iki koronaérték az 1923. évi január hó 1-iki ko-

ronaértéknek egyhúszonötöde volt csupán.

Mihelyt azonban az aranykorona, majd a pengő a gazdasági életbe bevonult, mód nyílt az átalányozás területének kiszélesítésére és már 1924 július hó 1-től kezdődően, majd az 1925. évi június havában kiadott és rendkívül nagyfontosságú 29.500—1925. sz. rendelet alapján 1925. évi július hó 1-től kezdve, mindinkább szélesebb téren vezették be az átalányozást.

A kincstár ebben a lépésében célszerűségi szempontok vezették. Az átalányozás mellett a kincstár az ellenőrzés, általában az egész adminisztráció költségeit csökkentheti, másfelől az átalányozás mellett biztos bevételhez jut, amely a forgalom hullámzásának nincsen kitéve. Nagyon súlyosan esett a latba az átalányozás bevezetésénél az a körülmény, hogy az adózók túlnyomóan nagy része pontos feljegyzéseket, üzleti könyveket nem vezet s így az alaptörvény és ennek végrehajtási utasítása által elrendelt részletes alaki teendőknél nehezen tehetett eleget, ami miatt állandó volt a panasz és elégedetlenség. Ezt akarta a pénzügyminiszter ur megszüntetni az átalányozással, amely mellett az átalányozott mentesül a részletes feljegyzések, blokkolások alól.

Akkor azonban, amikor az átalányozás leve-szi a forgalmi adó kezelési terhet az átalányozottakra, ugyanakkor azonban a gazdasági helyzet alakulása következtében a forgalmi adó anyagi terhet zudítja rájuk.

Az átalányozás a forgalmi adót eredeti természetéből kivetkőzteti.

A forgalmi adó ugyanis csak addig forgalmi adó, amíg annak tárgya, amint azt a törvény precízen mondja: „az önálló kereseti tevékenység körében történt áruszállítás, vagy valamely más munkateljesítmény és alapja az ezen áru szállításáért, illetve munkateljesítményért fizetett ellenérték.” Mihelyt a forgalmi adó lerovásánál nem tartjuk szem előtt a szoros összefüggést a forgalmi tények és az adó lerovása között, amikor a forgalom megállapítása becslés útján történik, a forgalmi adó elveszti eredeti tárgyi természetét és egy második, példátlan súlyosságú kereseti adó lesz belőle.

Hogy ez így van, azt bizonyítja az átalány megállapításának módja. Hogyha az átalány alap megállapításánál számbaveendő külső körülményeket összehasonlítjuk az általános kereseti adó alapjának becslésszerű megállapításánál figyelembe veendő körülményekkel, azt találjuk, hogy azok ugyanazok. De a megállapítás külső képe — évenkénti kivetés, a kivetést megelőző munka, — teljesen azonos képet ad lényegében az egyenes adók kivetésével.

De bizonyítja ezt az a gyakorlatban számtalanszor előforduló eset is, hogy ha pl. egy kisiparosnak megállapítják a havi átalányát, tegyük fel 10 pengőben, lehet hogy ez a megállapítás idejében a tényleges havi 500 pengős forgalomnak megfelel, azonban később, hogy ha a forgalom lecsökken s a tényleges forgalom — az áthárítás kérdését most kikapcsolva — nem adja ki a havi 10 pengő átalányt, hanem tegyük fel kiad 6 pengőt, úgy az átalány erre az adózóra nézve havi 4 pengő erejéig kereseti adónak tekinthető, mert hiszen tényleges forgalom által nem fedezett 4 pengőt az illetőnek jövedelméből, illetőleg keresetéből kell fedeznie és fizetnie.

Az átalányozás nem ruganyos, hanem merev s hiányzik belőle a tételes feljegyzések melletti lerovás azon előnye, hogy a forgalom emelkedésével a forgalmi adó hozadéka is emelkedik.

A forgalmi adónak legnagyobb előnye pedig éppen ebben rejlik. Az inflációs időkben az egyenes adók jelentősége éppen azért semmisült meg, mert a pénzérték romlásával az adókivetés nem tudott lépést tartani. A forgalmi adó viszont legnagyobb előnyét s jelentőségét éppen ebben bírja.

Az átalányozás következtében a forgalmi adó éppen ezt a legnagyobb előnyét veszti el s ahogy természetében közeledik az egyenes adóhoz, hozadéka megkövesedése is ehhez hasonlatossá válik. Amennyire konjunktúra esetén, duzzadó, lüktető gazdasági élet mellett ez a hátrány, — hanyatlás, gazdasági depresszió mellett előny, mert a kincstár számára olyan forgalmi adó bevételt is biztosít, amelynek megfelelő forgalom nincs is.

A forgalmi adó átalányozása hátrányos azonban az adóalanyokra azért, mert az átalány megváltoztatása nehézkes, az átalány a forgalom változását nyomon nem követi s így az adóalanyoknak külön terhet kell viselni.

Az átalányozás fő célja: a forgalmi adó

Két autót vesz a város

Debrecen város költségvetésében évről-évre igen jelentős tételként szerepelnek a kiszállási költségek, mert az adóhivatalnak, a műszaki ügyosztálynak, a gazdasági ügyosztálynak és a közigazgatási rendészeti ügyosztálynak számos olyan ügye van, amit csak helyszíni tárgyalás és szemle alapján lehet elintézni.

A kiszállási költségek csökkentése céljából a város vezetősége már régebben elhatározta, hogy két autót szerez be, annak a 120.000 pengőnek a terhére, ami a 3.400.000 dolláros kölcsönből megmaradt.

Vásáry István dr. polgármester most utasította az illetékes ügyosztályt, hogy kérjen ajánlatot a két autóra.

A 120.000 pengő többi részéből a városgazdai hivatal kiköltözésének a költségeit fogják fedezni.

Felhívás a választópolgárokhoz

Az ez évi január hó 1-jei helyi lapokban a polgármester ur két hirdetménye jelent meg az országgyűlési képviselő választói névjegyzék kiigazítására vonatkozólag.

E két hirdetmény azt tartalmazza, hogy mindenki, — tehát akár férfi, akár nő, — aki az eddig érvényben levő választói névjegyzékben nincs felvéve, — azonban választói jogosultnak tartja magát, — vallomást szolgáltathat és kérheti a választók névjegyzékébe való felvételét.

Az ily egyének

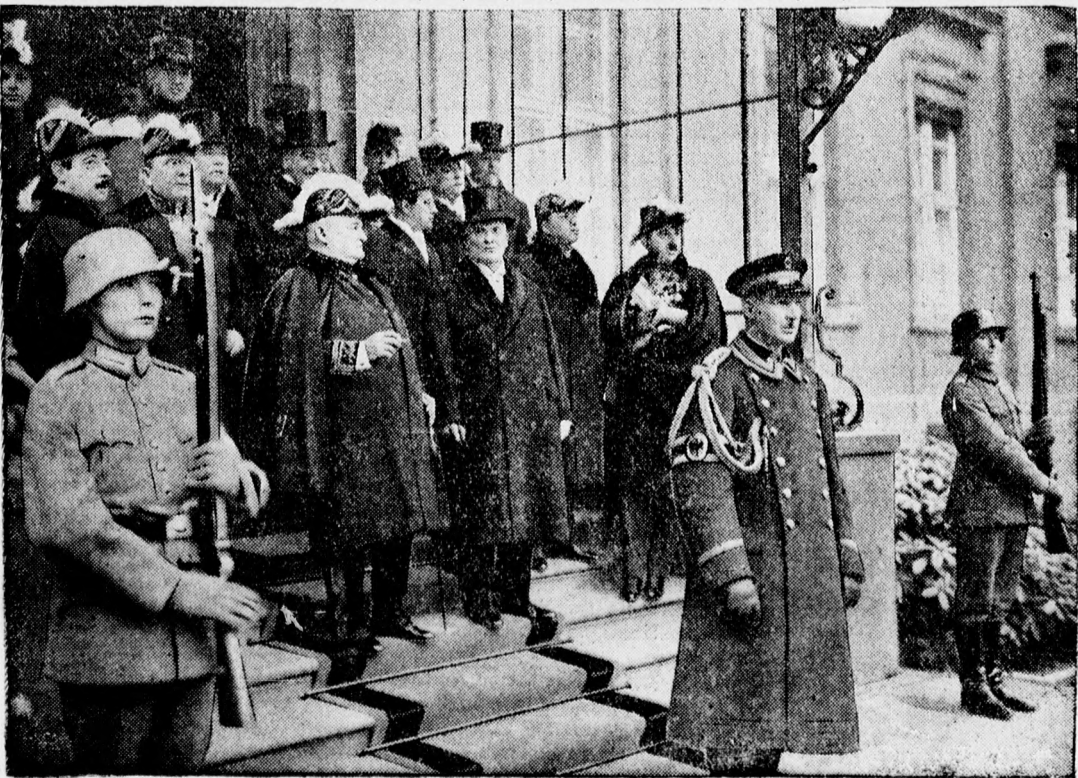
ez évi január hó 15-ig a Városháza főemelet 10. sz. ajtó, hétköznap d. e. 8—2 óráig, ünnepnap d. e. 9—11 óráig „számlalólap”-ot kérhetnek és kapnak, amelynek rovatát kitöltik s így kitöltve ugyanott beadják.

Tisztelt Választópolgárok! Minden embernek legszebb és legegyszerűbb joga a választójog, de egyben legszentebb kötelessége is önmagával, de meg a közszel szemben is. Gyakorolnia kell minden adandó alkalommal a legjobb meggyőződése és lelkiismerete szerint.

Felkérjük tehát a város minden lakosát, aki úgy érzi, hogy őt a képviselői választói jog megilleti: járadjon fel a Városháza főemelet 10. sz. szobába, — nézzen utána, hogy fel van-e véve a választói névjegyzékbe, — ha nincs felvéve: kérjen „számlalólap”-ot, töltsen azt ki, hogy önhibájából, vagy önhibáján kívül kimaradjon a választói névjegyzékből.

Minden ide vonatkozó egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a Független Polgári Párt vezetősége, Püspöki palota, I. emelet.

— PERCEL műtermében (Szent Anna uccai városi bérház) Takarékoság könyvecskéire hat havi hitelre készíthet mű-tájképeket, interiőröket.

A diplomáciai kar újév napján az újévi üdvözlések után távozik Hindenburg német elnöktől.

Háztartása

egész havi szükségletét legelőnyösebben vásárolhatja

könyvre

PÁLFFY-nál, Kossuth ucca 7. Igy sokszor vásárol s egyszer

fizet

Hoór Tempis Erzsébet hangversenyt ad a rádlóban január 6-án

Hoór Tempis Erzsébet a karácsonyi és újévi iskolai szabadságát, mint általában, ezidén is Budapesten, családja körében tölti el. A Studio vezetősége tudomást szerezvén a művésznő fővárosi tartózkodásáról, felkérte arra, hogy a mikrofon elé állva tegyen eleget a rádióközönség általános óhajának, hogy a közönségnek legyen ismét alkalma gyönyörködni nagyvonalú énekművészetében. — Hoór Tempis Erzsébet a felkérésnek eleget tesz és január 6-án este 6 óra 30 perckor modern olasz dalokat fog énekelni az itthoni közönség által már jól ismert fejlett ének-kultúrájával. A modern olasz daloknak főleg az ad különös aktualitást, hogy a műsört a dalok szerzői is meghallgatják Rómában, mert értesülésünk szerint, már régebben szó van a művésznőnek egy esetleges római koncertjéről.

Hoór Tempis E.

A szülők iskolája ismét megkezdte előadásait

Tóth Árpádné ref. tanítónőképző intézeti tanárnő: „A divat szerepe a serdülőkorban” címen fog előadást tartani.

Tóth Árpádné

A Szülők Iskolája munkaprogramjának megfelelően az 1930. év január hó 7-én, azaz kedden este 6 órakor tartja a városháza közgyűlési termében 5-ik előadását, mely alkalommal a ref. tanítónőképző intézet közszeretében és tiszteletben álló kiváló tanárnője, Tóth Árpádné igen aktuális nevelési kérdésekkel foglalkozik. A Szülők Iskolája ezen előadása iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul

meg, hiszen maga az előadási téma, mely a mai modern nevelési irányzattal oly szoros összefüggésben áll, igen nagy jelentőséggel bír a serdülő korban levő ifjuság egyéniségének kialakulásában. Bizonyára a szülők és nevelők az előadás keretében a modern neveléstudomány vonatkozó megállapításai, utmutatásai folytán sok hasznos és értékes ismereteknek jutnak birtokába.

Beléptidij nincs. Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság felhívja városunk nagy közönségének, a Szülők Iskolája állandó látogatóinak, a szülők és nevelők figyelmét ezen előadásra, melyre az érdeklődőket ez uton is meghívja.

A forgalmi adó és a kisexistenciák

Irta: dr. Diczig Alajos kamarai h.-titkár.

1925. év óta a magyar forgalmi adórendszer kifejlesztésében a következő négy momentumot jelölhetjük meg olyanként, mint amelyek a forgalmi adó újabb fejlődési irányára a legnagyobb fontossággal bírnak:

1. Az átalányozás rendkívül széles körre kiterjesztése;
2. egyes közszükségleti cikkekre az adóváltás (fázisrendszer) bevezetése;
3. egyes fontosabb közszükségleti cikkeknek a forgalmi adó terhe alól való teljes mentesítése és végül
4. az adókulcsnak az 1925. XXIII. t.-c.-kel 3%-ról 2%-ra való leszállítása.

A forgalmi adó alanyok legszélesebb körét az átalányozás kérdése érdekli, hiszen a forgalmi adót átalányban rögzítik le nemcsak a szellemi foglalkozások, a kisiparosok, hanem a kiskereskedők is, úgy hogy bátran mondhatjuk, a forgalmi adóalanyok túlnyomó részében forgalmi adózásuknak átalányozás útján tesznek eleget.

A pénzügyminiszter ur a forgalmi adóról szóló törvény 53-ik §-ában kapott azon felhatalmazással, hogy a forgalmi adónak átalányozás formájában való kivetését egyes foglalkozási ágakra nézve elrendelheti, — jó ideig nem élt. Nem élt pedig abból az egyszerű okból, mert stabil pénzérték hiányában, a korona folytonos romlása következtében a kincstár az átalányozási lerovás mellett föltétlenül rosszul járt volna. Hiszen ne felejtjük el, hogy az 1923. évi december hó 31-iki koronaérték az 1923. évi január hó 1-iki ko-

ronaértéknek egyhuzsonötöde volt csupán.

Mihelyt azonban az aranykorona, majd a pengő a gazdasági életbe bevonult, mód nyílt az átalányozás területének kiszélesítésére és már 1924 július hó 1-től kezdődőleg, majd az 1925. évi június havában kiadott és rendkívül nagyfontosságú 29.500—1925. sz. rendelet alapján 1925. évi július hó 1-től kezdve, mindinkább szélesebb téren vezették be az átalányozást.

A kincstár ebben a lépésében célszerűségi szempontok vezették. Az átalányozás mellett a kincstár az ellenőrzés, általában az egész adminisztráció költségeit csökkentheti, másfelől az átalányozás mellett biztos bevételhez jut, amely a forgalom hullámzásának nincsen kitéve. Nagyon súlyosan esett a latba az átalányozás bevezetésénél az a körülmény, hogy az adózók túlnyomóan nagy része pontos feljegyzéseket, üzleti könyveket nem vezet s így az alaptörvény és ennek végrehajtási utasítása által elrendelt részletes alaki teendőknek nehezen tehetett eleget, ami miatt állandó volt a panasz és elégedetlenség. Ezt akarta a pénzügyminiszter ur megszüntetni az átalányozással, amely mellett az átalányozott mentesül a részletes feljegyzések, blokkolások alól.

Akkor azonban, amikor az átalányozás leveles a forgalmi adó kezelési terhé az átalányozottakról, ugyanakkor azonban a gazdasági helyzet alakulása következtében a forgalmi adó anyagi terhé zudítja rájuk.

Az átalányozás a forgalmi adót eredeti természetéből kivetkőzteti.

A forgalmi adó ugyanis csak addig forgalmi adó, amíg annak tárgya, amint azt a törvény precízen mondja: „az önálló kereseti tevékenység körében történt áruszállítás, vagy valamely más munkateljesítmény és alapja az ezen áru szállításáért, illetve munkateljesítményért fizetett ellenérték.” Mihelyt a forgalmi adó lerovásánál nem tartjuk szem előtt a szoros összefüggést a forgalmi tények és az adó lerovása között, amikor a forgalom megállapítása becslés útján történik, a forgalmi adó elveszti eredeti tárgyi természetét és egy második, példátlan súlyosságú kereseti adó lesz belőle.

Hogy ez így van, azt bizonyítja az átalány megállapításának módja. Hogyha az átalány alap megállapításánál számbaveendő külső körülményeket összehasonlítjuk az általános kereseti adó alapjának becslésszerű megállapításánál figyelembe veendő körülményekkel, azt találjuk, hogy azok ugyanazok. De a megállapítás külső képe — évenkénti kivetés, a kivetést megelőző munka, — teljesen azonos képet ad lényegében az egyenes adók kivetésével.

De bizonyítja ezt az a gyakorlatban számtalanszor előforduló eset is, hogy ha pl. egy kisiparosnak megállapítják a havi átalányát, tegyük fel 10 pengőben, lehet hogy ez a megállapítás idejében a tényleges havi 500 pengős forgalomnak megfelel, azonban később, hogy ha a forgalom lecsökken s a tényleges forgalom — az áthárítás kérdését most kikapcsolva — nem adja ki a havi 10 pengő átalányt, hanem tegyük fel kiad 6 pengőt, úgy az átalány erre az adózóra nézve havi 4 pengő erejéig kereseti adónak tekinthető, mert hiszen tényleges forgalom által nem fedezett 4 pengőt az illetőnek jövedelméből, illetőleg keresetéből kell fedeznie és fizetnie.

Az átalányozás nem ruganyos, hanem merev s hiányzik belőle a teteles feljegyzések melletti lerovás azon előnye, hogy a forgalom emelkedésével a forgalmi adó hozadéka is emelkedik.

A forgalmi adónak legnagyobb előnye pedig éppen ebben rejlik. Az inflációs időkben az egyenes adók jelentősége éppen azért semmisült meg, mert a pénzérték romlásával az adókivetés nem tudott lépést tartani. A forgalmi adó viszont legnagyobb előnyét s jelentőségét éppen ebben bírja.

Az átalányozás következtében a forgalmi adó éppen ezt a legnagyobb előnyét veszti el s ahogy természetében közeledik az egyenes adókhoz, hozadékanak megkövesedése is ehhez hasonlatossá válik. Amennyire konjunktura esetén, duzzadó, lüktető gazdasági élet mellett ez a hátrány, — hanyatlás, gazdasági depresszió mellett előny, mert a kincstár számára olyan forgalmi adó bevételt is biztosít, amelynek megfelelő forgalom nincs is.

A forgalmi adó átalányozása hátrányos azonban az adóalanyokra azért, mert az átalány megváltoztatása nehézkes, az átalány a forgalom változását nyomon nem követi s így az adóalanyok külön terhet kell viselni.

Az átalányozás fő célja: a forgalmi adó

Két autót vesz a város

Debrecen város költségvetésében évről-évre igen jelentős tételeként szerepelnek a kiszállási költségek, mert az adóhivatalnak, a műszaki ügyosztálynak, a gazdasági ügyosztálynak és a közüzemügyi rendszertől ügyosztálynak számos olyan ügye van, amit csak helyszíni tárgyalás és szemle alapján lehet elintézni. A kiszállási költségek csökkentése céljából a város vezetősége már régebben elhatározta, hogy két autót szerez be, annak a 120.000 pengőnek a terhére, ami a 3.400.000 dolláros költségből megmaradt.

Vásáry István dr. polgármester most utasította az illetékes ügyosztályt, hogy kérjen ajánlatot a két autóra.

A 120.000 pengő többi részéből a városgazdai hivatal kiköltözésének a költségeit fogják fedezni.

Felhívás a választópolgárokhoz

Az ez évi január hó 1-jei helyi lapokban a polgármester ur két hirdetménye jelent meg az országgyűlési képviselő választói névjegyzék kiigazítására vonatkozólag.

E két hirdetmény azt tartalmazza, hogy mindenki, — tehát akár férfi, akár nő, — aki az eddig érvényben levő választói névjegyzékben nincs felvéve, — azonban választói jogosultnak tartja magát, — vallomást szolgáltathat és kérheti a választók névjegyzékébe való felvételét.

Az ily egyének

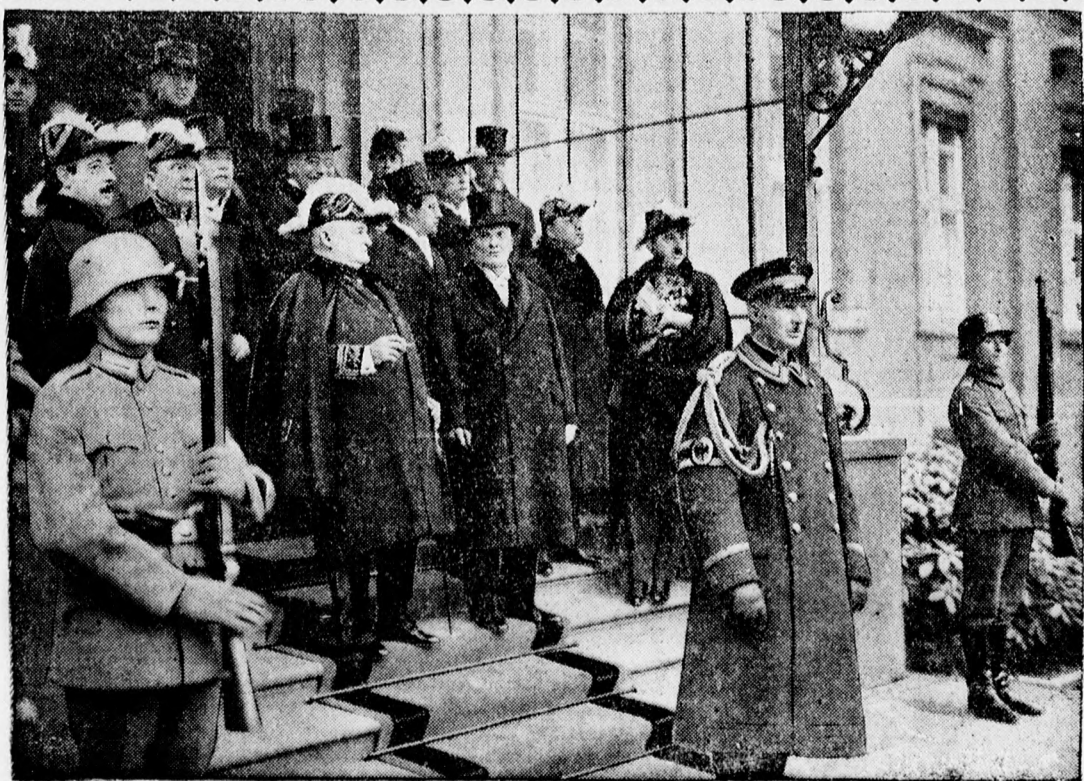
ez évi január hó 15-ig a Városháza félmelet 10. sz. ajtó, hétköznap d. e. 8—2 óráig, ünnepnap d. e. 9—11 óráig „számlalólap”-ot kérhetnek és kapnak, amelynek rovatait kitöltik s így kitöltve ugyanott beadják.

Tisztelt Választópolgárok! Minden embernek legszebb és legegységibb joga a választójog, de egyben legszentebb kötelessége is önmagával, de meg a közszel szemben is. Gyakorolnia kell minden adandó alkalmammal a legjobb meggyőződése és lelkiismerete szerint.

Felkérjük tehát a város minden lakosát, aki úgy érzi, hogy őt a képviselői választói jog megilleti: járadjon fel a Városháza félmelet 10. sz. szobába, — nézzen utána, hogy fel van-e véve a választói névjegyzékbe, — ha nincs felvéve: kérjen „számlalólap”-ot, töltsé azt ki, hogy önhibájából, vagy önhibáján kívül kimaradjon a választói névjegyzékből.

Minden ide vonatkozó egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a Független Polgári Párt vezetősége, Püspöki palota, I. emelet.

— PERCEL műtermében (Szent Anna uccai városi bérház) Takarékoság könyvecskéire hat havi hitelle készíthet műtájképeket, interiőröket.

A diplomáciai kar újév napján az újvi üdvözlések után távozik Hindenburg német elnöktől.

fizet

PFÄFF-név évtizedek óta a legtekélyesebb varrógép fogalmát jelenti

SCHENKENGEL I. „Pfaff” varrógéplakata DEBRECEN, HUNYADI UCCA 17. SZ.

kezelésének, ellenőrzésének megkönnyítése, egyszerűsítése. Hogyha az adószedő kincstár módot nyújtana arra, hogy az általán rövid időközökben kiigazítható legyen, abban az esetben az általánosítás legfőbb indoka vesztené el legfőbb erejét, — hiszen ebben az esetben a forgalmi adó kezelése, nyilvántartása, ellenőrzése a legnehezebbé válna. Ezért látjuk azt, hogy az általán mindkét fajtájánál az általánosítási időszak egy esztendőben van jelenleg megállapítva, mely időtartamon belül az általán megváltoztatása bizonyos előfeltételek igazolásától (25% forgalomcsökkenés igazolása stb.) függ. Ezeknek az előfeltételeknek az igazolása legnagyobb nehézségekbe ütközik azoknál a kategóriáknál, akik üzleti feljegyzéseket nem vezetnek.

A forgalmi adó általán megváltoztatásának nehézsége azonban hátrányos a kincstárra nézve is, mert bármint széleskörű jogokat is állapítanak meg a vonatkozó jogszabályok a kincstár számára az általánalapok kiigazításánál, bármennyire is szívesebben és frissebben él a végrehajtás a felemelés, mint a leszállítás jogával, — mégis a kincstár nézve is bizonyos megkötöttséget jelent az általánosítás, minnek következtében a forgalmi adó hozadékának rugalmassága megszűnik.

Mihelyt ugyanis egy fizetendő közszolgáltatást feltevések, becslés s más külső körülmények alapján állapítanak meg, az újabb megállapításokkal járó izgalom, felzudulás mozgalmak elkerülése végett a nyugalmat kereső két fél hajlandó találkozni az egyszerű megállapított összeg megkövetésében, megrogzításában.

Az általánosításnak azonban legfőbb baja az, hogy a forgalmi adó áthárítását a legnagyobb mértékben nehézzé s a már évek óta tartó dekonjunktúrában egyenesen lehetetlenné teszi. Nyilvánvaló, hogy a forgalmi adó áthárításában a legnagyobb nehézségek éppen azokra várnak, akik az áru forgalmi útjában az utolsó helyeken vannak és közvetlenül a fogyasztókkal állanak szemben. Figyelmem kívül hagyva azt, hogy az áthárítás mindig a mindenkori keresleti és kínálati viszonyoktól függ, amely pedig évek óta az éles verseny miatt a kínálatra nézve kedvezőtlen, — vitán felül áll az, hogy az áthárításra való törekvés sokkal inkább megvan azokban, akiknél a forgalmi adó a termelési költségeket közvetlenül befolyásolja, mint azoknál, akiknél ez a közvetlen befolyás nem érezhető. Fentebb említettük azt, hogy az általánosítás formájában kivetett forgalmi adó az egyenes adóhoz, jövedelem- és vagyonadóhoz válik hasonlatossá. Míg a tényleges bevételeknek megfelelően, készpénzben vagy bélyegjegyekben lerótt forgalmi adóknál az adó a termelési költségeket közvetlenül befolyásolja s így az áthárításra törekvés intenzívebb, addig az általános kereseti és jövedelemadónál és az egyenes adók természetét felvett általánosított forgalmi adónál a törekvés a forgalmi adó áthárítására kevésbé van meg. A magyar forgalmi adórendszer 1925-től kezdve tért át erősebben az általánosításra, amely időponttól fogva az általánosítás szanálásával járó hatalmas áldozatok, a világgazdasági helyzet kedvezőtlen konstellációja következtében az áthárítás mindig nehezebbé és nehezebbé vált. Teljes mértékben igaz az, hogy az általánosított körében a forgalmi adó az általánosított rendkívül súlyos, szinte elviselhetetlenül nehéz terhévé vált.

Végül meg kell még említenünk azt, hogy az általánosításnak szükségképpen valószínűségekre kell támaszkodnia. A valószínűségeket következtében azonban az általánalap megállapítása igen ingatag alapon áll. Hogy ez mennyire így van, azt legjobban bizonyítja az általánalap megállapításánál igen gyakran tapasztalt azon körülmény, hogy az általánalap megállapító pénzügyi közegek nem azt keresik, hogy az adóalany forgalma mennyi lehet, hanem azt, hogy mennyinek kell lennie. Egyik következtetési alap: a családtagok száma. És jaj annak az embernek, akit az Isten több gyermekáldással áldott meg, mert ennek nagy forgalmának kell lennie, hogy a családnak kenyeret keressen és forgalmi adója, illetőleg általánya a gyakorlati tapasztalatok szerint bizony igen gyakran a valóságos forgalommal szemben lényegesen magasabban állapítottak meg.

A fentiekben arra igyekeztem reámutatni,

hogy a forgalmi adó általánosítása az adóalanyokat mentesítette ugyan a forgalmi adóval járó alaki teendők túlnyomó részétől, azonban a gazdasági helyzet változása következtében a forgalmi adó viselésének, nem csak fizetésének anyagi terhet zúdította az adóalanyokra. A forgalmi adó egy második kereseti adóvá vált, amely még abban az esetben is, hogyha összességében kevés is, mégis a különféle közszolgáltatások sokasodása következtében a kisexisztenciákat rendkívül erősen terheli. Ezért halaszthatatlanul szükséges, hogy 1930-ban mulhatatlanul váljon az a régi ígéret, amely a forgalmi adónak a kis

exisztenciákra nézve való felszámolására vonatkozott. Ha valahol, hát akkor éppen ezen a ponton kell megkezdeni a forgalmi adó eltörlését. Egyáltalán: a forgalmi adó problémája nemcsak a kisexisztenciáknál, hanem minden kereskedőnél és iparosnál a legsúlyosabb probléma lett az áthárítási törekvés bizonytalansága, kiskereskedelmi forgalomban a legtöbb esetben eredménytelensége miatt. Egy bizonyos: a gazdasági élet egy olyan forgalmi adónak nevezett kereseti adót, amely a bruttó forgalmat 2%-kal adóztatja meg, nem bírhat el! Cselekedni kell tehát, még pedig sürgősen!!

A kisantant Ausztriával barátságosan megegyezik csupán Magyarországot akarják kiszipolyozni

A megcsontított Magyarország összes jóvátételi fizetési 1943-ig 6700 millió aranykoronára rúgnak — A német sajtó magyarbarát hangu cikkeket ír a hági konferenciáról

Hága, január 4. A délelőtti megkezdett értekezlet, amely a keleti jóvátételi kérdésekkel foglalkozott Loucheur elnöklelet alatt, délután is folytatott, amelyen kizárólag Ausztria jóvátételi kérdésével foglalkoztak. Az osztrák delegáció álláspontját Schober kancellár fejtette ki, amikor is részletesen kitért Ausztria nyomasztó gazdasági és pénzügyi helyzetére. A hite-

lően a német jóvátételi kérdésben hétfőre készítették elő a jelentést. A hági értekezlet érdeklődésének középpontjában kétségtelenül a szankciók kérdése áll. A németek azt kívánják, hogy bármi történjék is a Young-tervvel, a német birodalomra ne lehessen szankciókat alkalmazni. A keleti jóvátételi kérdésben Németország és a hitelező államok között megegyezés jött

A hági konferencia. Fenn: Briand francia külügyminiszter és Tardieu francia miniszterelnök. Lent: Snowden, az angol tárgyalásvezető pénzügyminiszter, Jaspars belga miniszterelnök, a hági konferencia elnöke.

lező államok részéről Benes, Titulescu, Mrodovszky és Marinkovic szóltak fel és mindannyian hajlandóknak mutatkoztak arra, hogy az osztrák kérdést békésen intézzék el. Ennek megfelelően a különböző delegációk az osztrák delegációval külön tárgyalást kezdenek és a cseh delegáció már ma este összeült az osztrák delegációval, majd sorra következnek a többi államok is.

Páris, január 4. A lapok hági jelentése szerint a meghívó hatalmak szakértői ma este ülést tartottak és ennek megfele-

létre, amelynek értelmében a Young-tervet érvényesnek fogadják el, mihelyt a nagyhatalmak azt ratifikálják, függetlenül attól, hogy a keleti jóvátételi kérdésben milyen megegyezés jön létre.

Berlin, január 4. A Der Tag bécsi munkatársa ismerteti a magyar álláspontot. Megállapítja, hogy Magyarország nem megy bele semmiféle megegyezésbe, amely a békeszerződésekkel összefüggő kérdéseket elvonja a vegyes döntőbíróóság hatásköréből.

Magyarország előzenyiséget muta-

A német delegátusok. Felső sor: Dr. Curtius külügyminiszter, Moldenhauer tanár birodalmi pénzügyminiszter, dr. Schmidt Róbert birodalmi gazdasági miniszter, dr. Wirth megszállott területek minisztere. Alsó sor: Dr. Melchior bankár, szakértő, Pünder államtitkár és von Schubert államtitkár politikai munkatársak.

tott, mert hajlandó arra, hogy 1943 után is megfelelő összegeket fizessen, ennek előfeltétele azonban az legyen, hogy a döntőbíróóság azonnal akcióba lépjenek.

A Deutsche Allgemeine Zeitung cikkéből kitérnek, hogy

Magyarország összes jóvátételi fizetési 1943-ig 6700 millió aranykoronát tesznek ki.

A lap szerint Magyarország semmi körülmények között sem mondhat le arról a jo-

Owen Young amerikai bankár, aki a Young-tervezetet készítette.

gáról, amelyet a trianoni szerződés 250. szakasza tartalmaz. A Vossische Zeitung a következőket jelenti: Magyarország eddig minden megfélemlítési kísérlet ellenére megmaradt amellett, hogy 1943 után nem fizethet jóvátételt. A Germania hági tudósítója jelenti, hogy a kisantant államok lépéseket tettek abban az irányban, hogy a hági záróegyezmény végső kidolgozásába és aláírásába őket is vonják bele. Ez tudvalevően nyomást jelent a magyar kormányra. Mindinkább erősödik az a benyomás, hogy az olasz kormány a keleti jóvátételi kérdésben érdekelve van. — A Deutsche Tageszeitung kiemeli, hogy

olyan országtól, amely elvesztette területének 72%-át, nem lehet azt kívánni, hogy a trianoni szerződéssel ellentétben olyan terheket vállaljon magára, amelyeket jog szerint sokkal gazdagabb szomszédainak kellene viselni.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Magyarországnak a jóvátételi kérdésben elfoglalt álláspontját az angol-magyar parlamenti komité több tagja támogatja, akik a leghatározottabban elítélik Románia magatartását.

Kenyérvágás közben felvágta a hasát egy Csapó uccai napszámos

Szombaton délelőtti jelentették a debreceni rendőrkapitányságon, hogy a Csapó ucca 64. számú házban súlyos baleset történt. Borbély Károly 42 éves napszámos egy éles széles pengéjű késsel kenyeret akart vágni, valahogyan tulszaladt a penge a kenyéren és átvágva a napszámos ruháját, hat centiméteres sebet ejtett a hasán.

A borzalmas sebből ömlött a vér és a házbellek értesítésére megérkezett mentők részvételével első segélyben a munkást és kiszállították a sebészeti klinikára. A rendőrség részéről dr. Kubinyi Béla rendőrfogalmazó tartotta meg a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy a balesetért nem terhel senkit a felelősség. A napszámos fogta ügyetlenül a kenyérvágó kést.

Bércoksiállomást kérték a Piac ucca 51. szám elé

A debreceni bércoksis ipartársulat azt kérte a várostól, hogy a Piac ucca 51. számú ház előtt engedélyezzen bércoksiállomást, illetve járuljon hozzá bércoksiállomás felállításához. Az engedély kiadása a rendőrkapitányság hatáskörébe tartozik, a város vezetősége azonban most úgy határozott, hogy nem járul hozzá a Piac ucca 51. számú ház előtt bércoksiállomás létesítéséhez.

Ezzel kapcsolatban a polgármester felírt a belügyminiszterhez, kérve, hogy mi van a Bádagos uccai bércoksiállomás ügyével, mert az ottani háztulajdonosok és kereskedők megfélemlítik a bércoksiállomás engedélyezéséről szóló határozatot, a felelősség azonban még most sincsen elintézve.

Dr. Hegyeméi Kiss Pál panaszszal élt hajdudorogi megyebizottsági tagsága megsemmisítése ellen

Dr. Hegyeméi Kiss Pál országgyűlési képviselőt a megyei bizottsági tagválasztások alkalmával Hajdudorogon póttaggá választották. E megválasztást a vármegye igazoló választmánya azonban megsemmisítette. Ez ellen most dr. Hegyeméi Kiss Pál a következő panaszt adta be:

Nagytekintetű Közigazgatási Bizottság!

Hajdúvármegye igazoló választmányától kaptam 1929 december 21-én egy határozatot, amelyet az igazoló választmány december 3-án hozott.

Mellőzve annak felsorolását, hogy az igazoló választmányának már ezen eljárásában mennyi törvénysértés van, tisztelettel megemlítem, hogy ezen határozatból értesültem csupán, hogy én a dorogi választó kerületben megyei pótbizottsági tagnak meg lettem választva.

Értesültem arról is, hogy ezen megválasztásom ellen felszólaltak s értesültem arról is, ebből a határozatból, mely szerint a 6-1929. sz. a. bizottsági tagságomat meghallgatásom nélkül megsemmisítették.

Az igazoló választmány ezen határozata ellen panasszal élek és kérem annak megsemmisítését.

Hivatkozom az 1929. XXX. t. 2. szakasz utolsó bekezdésére, mely szerint a vármegye székhelyét szolgáló törv. hat. városban lakó, mindkét törvényhatósági bizottságnak bármelyik jogcímen tagja lehet. A hivatkozott törvény tárgyalásánál én magam indítványoztam be ezen szakaszt, tehát teljesen helyesen ismerem annak célzatát, amely szerint ez biztosítani kívánja a vármegye székhelyét szolgáló törv. hat. városban lakóknak a vármegye törvényhatóságában való részvételét.

A másik kérdés, hogy meg van-e a jogcímem a bizottsági tagsághoz? Törvényhatósági választójogom van Debrecenben, ahol Poroszlay-ut 45. sz. alól a választók névjegyzékébe fel vagyok véve, amit igazol az igazoló választmány elnöke, aki a határozatot aláírta. Hadházy Zsigmond főispán ur. Ugyanesek van lakásom is Debrecen, Poroszlay ut 45. sz. a. és pedig a választójoghoz szükséges időtartamban, amit szintén igazol Hadházy Zsigmond főispán ur. az igazoló választmány elnöke. Hogy Debrecen székhelye Hajdúvármegyének, ez köztudomásu.

Hogy férfi vagyok, bajszom, sőt szakálám is van — azt szintén igazolhatja Hadházy Zsigmond főispán ur.

Hogy 30 évet betöltöttem, azt igazolhatja — Hadházy Zsigmond főispán uron kívül, — az a köztudomásu tény, hogy több, mint 7 éve vagyok Debrecen város képviselője.

Hogy írni, olvasni tudok, azt is igazolhatja a főispán ur, akivel több ízben levelet váltottam, de viszont, mint képviselőről, ez egyébként is feltételezhető.

Az igaz, hogy a vármegye területén községi adót nem fizetek, de ezzel szemben hivatkozom a másik vagylagos feltételre, mely szerint valahol állami egyenes adót kell fizetnem — ezt fizetem is Debrecenben a mellékelt adókönyv tanúsága szerint, amit ha az igazoló választmány bekívánt volna tőlem — kétségtelenül meg is állapíthatna volna.

Velem hasonló sorsban részesült dr. Lencz Géza debreceni egyetemi tanár ur is, aki szintén csak Debrecenben lakik és a választáskor mindketten egy listán voltunk felvéve.

Ellenben — bár az igazoló választmányának hivatalból kell megállapítani a tagsági jogosultságot — a velünk egyenlő elbánás alá eső Herpay Gábor, akinek szintén csak Debrecenben van lakása, tehát csak a városi törvényhatósági választói névjegyzékben lehet felvéve, — ezen általa sérelmezett „capitis deminutio“-ban nem részesült.

Tisztelettel
Hegyeméi Kiss Pál.

Ondolálás villannyal,

mosható, tartós hullámok — gyógy-hab — fejmosás víz és szappan nélkül, parókakészítés, hajfestés minden árnyalatban a Komáromi szalonban József kir. herceg-u. 3. szám Bika-fürdő előtt.

Leltári árban árusítok január 15-ig. Saját érdeke, hogy most vásároljon! FEUERMANN bőrpöndös Piac-u. 26-28. Gambrinus passage.

SZINHÁZI IRKA-FIRKÁK

A Csokonai-színház körül új ambíciók, új, frissen kibomlott tetterő szele frissíti a levegőt. A színház a közönség érdeklődésének minél nagyobb felköltésére egyszerre tizenöt újdonságot bocsát rohanó tempóban a debreceni közönség elé s a színészek között egyszerre nagy izgalmat okozott a daraboknak, a szerepeknek ez a váratlan zápora. Mennyi tere, mennyi kiélési lehetősége van itt a színészi ambíciónak s milyen boldogság, hogy most már mindenki remélheti: tizenöt darabban, nyolc-tíz szerepben most már több oldalról is bemutathatja tehetségét a közönségnek a színtársulat minden tagja. Elhanyagolt színezt igazán nem ismer majd a debreceni színtársulat.

Az első, nagy feladatok mindenestre Kiss Ferenc vendég szereplésével zudulnak a prózai együttesre. A tüneményes tehetségű színész, aki Debrecenből indult el pompás karrierjének útjára, 13-14-15-16-án a Tájfun és a Pálinka főszerepeiben látja viszont a debreceni közönséget. Négy este, amelyek előreláthatóan ismét forró debreceni sikereket hoznak Kiss Ferencnek s telt házakat a Csokonai-színháznak.

A sport és a színház meleg testvéri barátságát sokszor bizonyították a debreceni színház művészei, amikor teli torokból „drukkoltak” a Bocskay nagyszerű csapatának a különböző meccseken. Ugyane rovát alá könyvelhetjük el a Bocskay standard-csapatának vendég szereplését is a világot jelentő deszkákön. Nem kétségtelen, hogy a futballisták lelkes tisztelői színművészetünk csillagainak

Ditrői Ica.

s ha valaki mégis kételkednék ebben az állításban, kéznél lévő bizonyítékkal hallgattatjuk el. Ime:

Az újév az egyik ismert s bohémkörökben is sokat forgoló, sportujságírói tevékenységet is kifejtő kollégánknak levelet hozott Olaszországból. Illetve levelezőlapot, amelynek irásrázánt oldalán a következő szöveg volt: „Boldog újévet kívánok Szerkesztő Urnak. Itt minden jól megy. Tessék átadni kézsókom Ditrői Icának.”

Az aláírás Vincze Jenőé volt, a Bocskay kitűnő csatáré, aki most a III. kerület csapatával turázik Olaszországban.

Nem újdonság az, hogy a próza és az operett együttesei között mindig van valami versengés. Ősi dolog ez s abból az ellentétes állításhoz táplálkozik, hogy a próza mindig ezt mondja:

„Mi vagyunk, vagyis a mi munkánk a társulat értékes, díszit adó része.”

Mire az operett:

— „De mi hozzuk a pénzt.”

Mire az igazgató:

— „Bár már látom, hogy hozzátok.”

Ez a vita természetesen nem azt jelenti, hogy a prózai előadások nem vonzanának telt házakat s nem lenne komoly művészi érték az operettegyüttes produkcióiban. Személyenként minden jót elismer a két együttes bármelyik tagja a másikról, de viszont a művészi teljesítmény oroszlánrészét mégis csak a maga csoportjának követeli.

Néha azonban egy-egy összeruccanásban is kirobban a vita heve. Ilyen volt az, amelyik-

nél a Kardoss-vár asztala mellett az operett-együttes igyekezett letorkolni érvekkel Sulyok Máriát. Mint a próza egyetlen jelenlévő

Sulyok Mária.

képviselője, el is hallgatott Sulyok, hallgatta a beszélgetést, amely más vágányokra terelődött, történetesen a hangra, arra, hogy miként ellenőrizheti az énekes a maga énekét. Azt mondja az egyik énekesnő:

— A saját hangunkat, kérlek, sohasem halljuk úgy, mint más ember hallja...

— Ez magyarázza meg, hogy annyi ember énekel, — vágta oda Sulyok Mária, de a következő pillanatban már futott is a veszélyesé vált terepről.

Bálint Gyugyu, — ahogy a színészek becézik Bálint Györgyöt, — nagyon hűséges természetű — valakihez, de a multkorában még rajta is megtörtént, hogy női látogatót kapott. Nincs is ebben semmi szégyen, elvégre nem szerzetesi fogadalmat tett barátok Thália papjai. Nagyon kedves kislány volt a látogató s melegen érdeklődött a Gyugyu minden dolga, életének folyása iránt. A viszontlátás öröme-

Bálint György.

nek első kedves rohama után a helyes kis debreceni lány egyszerre tele lelkesedéssel szólt meg:

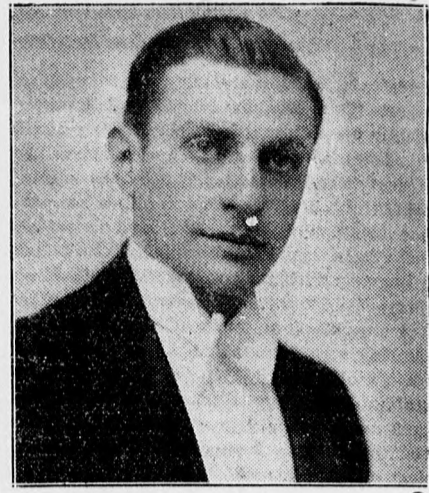
— Nini, Gyugyu, édes! Milyen szép virágai vannak. Jaj, de szép ez!

— Igen, — feleli a vendéglátó Gyugyu kedvesen, — ez a begonia családhoz tartozik.

— Igazán? Szép magától, hogy ápolja, amíg a család elutazott.

Erdődi Kálmán, a kitűnő táncoskomikus, aki egyúttal a színház jeles táncmestere is, egyike a leghallgatagabb embereknek. Tele tudással, tehetséggel igazán mintaszerűen szerény ez a kedves színészfiú. Örvend a maga sikereinek, kap épen elég sok lelkes tapsot, a szép munkája iránt megnyilvánuló minden elismerésnek s nem irigy senkire sem. Néha mégis elhagyja a türelme s ilyen eset fordult elő a Kardoss-vár asztalánál az újév egyik napján, amikor a művészasztal már másfél-órja hallgatta az egyik színész zajos, mult évi sikereinek homéroszi bőségű leírását.

— Hát képzelték el, — mondja épen, —

Erdődi Kálmán.

akkor is olyan óriási sikerem volt, amilyen még X. városában senkinek. A közönség mint egy ember tapsolt nekem.

— Ne beszélj, — szólt meg Erdődi, — hát olyan kevesen voltak?

Faludi Kálmánnak, a Csokonai-színház kitűnő művészeinek tudvalevőleg a karácsonyi könyvpiacra került ki egy könyve *Egy világcsvargó naplójából címmel*. A színes, érdekes, pompás képséggel megírt exotikus történetek nagy tetszésre találtak a közönségnél és a kritika is melegen méltányolta a színész-író kvalitásait. Faludi Kálmán könyvéből egy diszkótéses példányt megküldött József főhercegnek, aki annak idején ajánlólevéllel támogatta világkörüli útjában. József főherceg most sajátkezü aláírással ellátott levélben szíves szavakkal köszönte meg Faludi Kálmánnak a könyv megküldését.

Megirtuk már, hogy *Kolbay Ildikó*, a Csokonai-színház volt és jelenleg a miskolci Nemzeti Színház kiváló primadonnája, férjhez

Kolbay Ildikó.

megy és meg is válik a szinpadtól. Az egész magyar szinpadnak súlyos vesztesége Kolbay Ildikó visszavonulása, hiszen a primadonnákban annyira szegény magyar színészetnek egyik reprezentáns egyénisége tűnik el vele a deszkákról. Amikor Debrecenből eltávozott, a *Debreceni Független Újság* többek között ezt írta róla bucsuztatóul:

„Mindenkör megmarad a debreceni közönség emlékezetében Kolbay Ildikó, a primadonna. A primadonna, az immár kiveszőfélben levő nagy primadonnák fajtájából, aki méltán illeszkedett bele a Csokonai-színház nagy primadonnáinak abba az előkelő sorozatába, amelynek élén Blaha Lujza áll. Mert Kolbay Ildikó grande dame volt mindig a szinpadon, már pusztán a megjelenésében is hódítóan pompás figurája mindig összegyűjtötte magában az érdeklődés sugarait. — A nagystilust reprezentálta a Csokonai-színház szinpadán, egész előkelő egyéniségéből kiáradó finomságával és nagyvonalúságával s megvolt benne az a kivételes képesség, hogy mindig felibe tudott nőni az együttesnek, egyedül egyéni kiválóságánál fogva, anélkül, hogy ő maga akarta volna. Volt benne valami ösztönösen imponáló, majesztétikus vonás, az elegánciának az a foka, amit nem lehet megtanulni, csak születni vele. Finom volt és előkelő — és ez az elismerés teljessége úgy járt

pénzen mulik csak, hogy Stalin életben marad. Szörnyűség.

A felháborodott társaság egy kozák tagja most sürgősségi indítványt terjeszt a plénum elé. Az elnöklő guvernátor megengedi, hogy szóljon.

Es szólt is. — Azt ajánlotta, hogy az ítélet végrehajtást függesszék fel s a költségekre összegyűlt összeget fordítsák hazafias bánatok felszínentartására...

— „Dvornik” — dörgött az elnöklő szakállas szava. — Dvornik, teljesítsd kötelességedet.

A felszólításra megjelent a ruhatár kezelője, hóna alatt két üres üveggel s alázatos tisztelettel kérdezte:

— Az erősebből?

— Igen, — szólt a parancsnok — ma ünnep van, ma egy olyan összeg gyűlt össze új szövetséges társunk hathatós anyagi áldozata révén, mely indokoltá teszi kérdésemet.

— Igenis, az erősebből.

A dvornik aztán meghozta az erőt és ő maga is az asztalhoz telepedett...

Hajdumegye panasszal él a népjóléti miniszter rendelete ellen, amellyel a szegény betegek gyógyköltségének terhét a vármegyére hárította

A népjóléti miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz és ezzel a rendelettel a szegény betegek gyógykezelését, kórházi ingyenes ápolásukat a törvényhatóságok terhére hárítja át.

Ezt a rendeletet megkapta Hajdúvármegye is, azzal az értesítéssel, hogy ezzel szemben a népjóléti miniszter a betegápolási adóból Hajdúvármegyének évi 19.000 pengőt enged át. A rendeletet érthető aggodalommal fogadták, hiszen a szegény betegek ingyenes gyógykezelésének költségei nem évi 19.000, hanem 60-70.000 pengőre rugnának, ilyen nagy összeg viselésére pedig Hajdúvármegye képtelen.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága január 14-én ebben az ügyben rendkívüli közgyűlést tart és ezen a közgyűlésen minden valószínűség szerint azt a határozatot hozzák, hogy a miniszteri rendelettel szemben panasszal élnek a közigazgatási bírósághoz.

A népjóléti miniszternek ez a rendelet újabb fázisa annak a kormánypolitikának, amely az állami feladatot jelentő súlyos terhek egész sorát hárította át már eddig is az autonómiákra, ezzel is rosszabbá téve azok amúgy is nagyon súlyos helyzetét és súlyos terheket róva a közönségre is, amely pótdobban érzi meg ennek a káros kormánypolitikának a következményeit.

Romániában puccs készül

Ara d, január 4. Az Aradon megjelenő Vointa Poporului című román újság mai száma bukaresti hírt közöl, amely szerint

Maniu kormánya szombaton lemondott és helyét egy katonai kormánynak adta át.

A hír érthető módon nagy idegességet váltott ki. A késő délutáni órákban ezt a hírt

hivatalosan megcáfolták. Ezzel egyidejűleg

a román rendőrség felsőbb helyről érkezett utasítás értelmében hivatalosan közölte a lapok szerkesztőseivel, hogy „a január 4-i bukaresti eseményekkel bármilyen formában tilos foglalkozni”.

Egy 16 éves napszámosfiu baltával agyonverte társát, mert az nem adta kölcsön a csizmáját

A fiatal gyilkos önként jelentkezett az ügyészségen és zokogva tett beismerő vallomást

Borzalmas gyilkosság történt Nyíregyházán a Kótaji uca 39. szám alatt. Egy 16 esztendő napszámosfiu baltával többször fejbessújtotta Kozma István cipészszegédet, aki sérüléseibe belehalt.

Az eset részleteiről az alábbiakban számolunk be:

Kozma István cipészszegéd és a fiatal tettes együtt laktak a Kótaji uca 39. szám alatt egy kis hónapos szobában. Jó viszony volt közöttük és békességgel megosztották silány keresetüket.

A gyilkosság estéjén a piricsói születésű fiatalember elővette a baltát és fát aprított, majd befűtött a kályhába. Mikor már jó meleg volt, kedélyesen odaszólt Kozmának:

— Pista bátyám, adja ide a csizmáját.

— Minek az neked öcsém — kérdezte Kozma a ravaszkásan hunyorgató fiutól.

— Felveszem és elmegyek korzóra, hozok egy jóképű leányt, aztán kellemesen fogjuk tölteni az éjszakát.

Kozma dühös lett a tacsókora.

— Hogyne, majd az én csizmámat fogja ez a gyerek felhasználni nőfogásra, fejezte ki véleményét. Gúnyosan és fenhéjazva intette rendre a pelyhesállu dicsekvőt:

— Először szerezz csizmát magadnak és aztán nőt — vágta oda megvetően és szemébe nevetett a kipírult fiúnak.

Ebből azonban éles szóváltás támadt közöttük. A nő és a csizma kérdése vad gyűlöletre ingerelte a két jóbarátot. A Jóska gyerek hüszágát sértette Kozma lekicsinylő, gúnyos modora. Durván, gorombán vágott vissza.

A két ingerült ember között a helyzet mind feszültebb lett. Durva, sértő szavakat vágtak egymáshoz. Jóska többibben felugrott és öklet fenyegetőleg rézta Kozma orra alatt. Kozma István tudóbajos, vézna ember volt, míg a fiu erőteljes izmos legény. Tudta Kozma, mert hirtelen felugrott és felkapta a kályha mellett heverő baltát. Aztán leült az ágy szélére és most már bátrabban, merésszebben szidta tovább társát.

De végzetes volt Kozmának ez a cselekedete. A balta látása még jobban felingerelte a dühöngő fiatalembert, aki egy óvatlan pillanatban hatalmas szökkenéssel Kozma mellett termett és egy villámgyors mozdulattal, mielőtt Kozma a védekezésre még csak gondolhatott volna.

kirántotta kezéből a baltát és teljes erejéből lesújtott vele. Kozma véres fejjel, hőrögvé esett az ágyra.

A gyilkos balta éle a homlokát találta a sze-

A pausley-i (Skócia) mozgóképszínház képtáviratozott képe. A mozi tudvalevően kigyulladt és a tűzben hetven gyermek lelte halálát.

Ez a

gumitalpú posztócipő, a tökéletes meleget tartó és vízmentes téli cipő mindazok részére, akiket hivatásuk metsző hidegben, hóban, sárban is a szabadban tart.

ADORCO a legnemesebb anyagokból készült, a cipő finom, meleg gyapjuszöve és bélése a láb melegét feltétlenül biztosítja, háromszoros gumiszigetelése a nedvességet tökéletesen kizárja.

ADORCO cipőben szárazon, egyenletes melegben pihen a láb

Minden más téli cipőnél jobb
Minden más téli cipőnél olcsóbb

rencsétlen embernek.

— Aztán, hogy mi történt velem nem tudom — mondja a fiatal gyilkos a vizsgálóbíró előtt.

— Láttam a vért, a vért láttam Kozma fejéből kifőcseszenni és nem tudom mi történt velem. Valami vad vágó fogott el és ütnivágni kényszerített. Lesújtottam a baltával még néhányszor Kozma fejére.

— Aztán örföngve rohantam ki a szobából. Kint a hideg levegőn egyszerre magamhoz tértem és iszonyattal jöttem rá, hogy mit cselekedtem.

Hazamentem Piricsőre anyámhoz. Feldúltam,

sápadt arccal taszítottam be az aítót. Anyám rémülten, némán nézett a kabátomra. Véres volt.

— Édesanyám, megöltem egy embert

— vallottam be szörnyű tettemet. Anyám kétségbeesve sikoltott fel, de aztán erőt vett magán. Zokogva biztatott, vigasztalt, hogy még minden jóra fordulhat, még becsületes ember lehetek csak menjek vissza Nyíregyházára és jelentkezzem a rendőrségen, ahol azonnal letartóztattak.

A fiatal gyilkos a rendőrségről az ügyészség fogházába került.

Január 1-én életbelépett az új közlekedési rendelet

Mint ismeretes, a belügyminiszter rendeletileg szabályozta a közlekedés rendjét, amely rendelet 1930. január 1-én lépett életbe. A rendelet érdekessége az, hogy a gyalogosok közlekedését is szabályozta, amennyiben a gyalogosok csak a járda baloldalán közlekedhetnek. Ugyanakkor érdekessége az új rendeletnek az is, hogy a kerékpárokat nem rendszámra, hanem a tulajdonos nevét feltüntető táblával fogják ellátni. A rendelet egyébként a következő újításokat tartalmazza:

A gyalogjárók általában csak a gyalogjárón közlekedhetnek. Ahol járda nincsen, az utcsélé mellett az utak legfeljebb egy méternyi széles sávján kell járni. A közlekedés a menetirány baloldalán történik; szembe jövő gyalogjáróknak balra kell kitérni, az előhaladót pedig jobbra kell megelőzni. A gyalogjárón csoportokban haladni, vagy ott csoportosan álldogálni tilos. A gyalogjárón nagyobbterjedelmű, továbbá a gyalogosok ruhájának beszennyezésére, a közlekedés zavarására, vagy a személy és vagyon veszélyeztetésére alkal-

mas tárgyakat vinni tilos. Az uttesten mindig a legrövidebb átkelést biztosító derékszőgben kell áthaladni. Gyermekkoscsik és kézi betegkoscsik a gyalogjárón csak egyenként, egymásután a gyalogosokra vonatkozó rendelkezések szerint közlekedhetnek. Kerékpárt gyalogjárón tolni tilos.

A szabályszerűen (dörzsfékekkel, csengővel, lámpával) felszerelt kerékpárral csak akként lehet közlekedni, ha a tulajdonos családai és utónevét, továbbá lakóhelyét feltüntető táblával van ellátva. A felférlapja, 10 cm. hosszú és 5 cm. széles táblán a betűknek, illetőleg a számoknak fekete színűeknek kell lenni.

A táblát a tulajdonosnak kell elkészíttetni és azt a kerékpár első tengelyének menetirány szerinti jobboldalán kell felerősíteni. Minden egyes kerékpárosnak a személyazonosság igazolására alkalmas fényképpel is ellátott okmányt kell ellátva lennie. A személyazonosság igazolására bármilyen arcképes igazolvány megfelel; aki azonban ilyenmel nem rendelkezik, a rendőrkapitányság bejelentő hivatalában az arckép egyidejűlegesen bemutatása mellett, igazoló okmányt beszerezni köteles. Kerékpáros csak lépésben haladó járművet előzhet.

Minden kocsitulajdonos köteles kocsiját megfelelő jelzőtáblával ellátni. A teherkocsi jelzőtáblának 35 cm. hosszúnak és 25 cm. szélesnek, a személyszállító és kézikocsi táblájának 20 cm. hosszúnak, 15 cm. szélesnek kell lenni. A jelzőtáblát a teher- és kézikocsin a kocsijobboldalán kívül, míg a kizárólag személyszállításra használt kocsin belsejében (tükördeszka) akként kell elhelyezni, hogy az jól látható legyen. Kizárólag árufuvarozásra szolgáló járműveken ezenfelül fel kell tüntetni a jármű önsúlyát és teherbírását (legnagyobb hordképességet). Forgalmassabb közutakon állati erővel vont járművet és szabadon hajtott állatot nem hajthat, illetőleg nem vezethet az, aki 16-ik életévét még be nem töltötte. Minden kocsisnak (kézikocsi vezetőjének személyazonosságának igazolására alkalmas okmányokkal kell ellátva lennie. Rugós, továbbá ragályos betegségekben szenvedő elesigázott állatot járműbe fogni tilos. Harapós, betegségekben szenvedő, elesigázott állatot járműbe fogni tilos. Harapós lovat száikosárral kell ellátni.

Az előírt rendeletet szigorúan be kell tartani, mert a mulasztókkal szemben a rendelet elzárást, illetve pénzbüntetést ír elő.

— Ha szép, művészi és olcsó lényképet akar, keresse fel Liener műtermét, Csapó u. 1. szám alatt.

Levél az eltávozotthoz

Nemzetes

PATÓ PÁL uramnak

Hadakutján.

Nemzetes jó Uram! Megérdemelem neheztelését, amiért ily régóta nem tettem jelentést a rám bízott gazdaságáról. Bocsásson meg az Ön hűségese öreg sáfárjának ezért a nagy mulasztásáért, de nemcsak rajtam mulott, hogy elhanyagoltam a jelentést. Mióta Nemzetes Uram a tejutat járja, azóta sok baj, gond és bánat szakadt nemcsak a kis tanyájára, hanem szegény hazánkra is. Másrészt meg attól is tartottam, hogy a földi mozgópósta nem tudja eljuttatni e pár sor írást — mely találja Önt is friss jó egészségben —, a tejutat szaladó mozgópósta, a „göncölszekér” utján Önhöz. No de megvigasztalt a postaigazgatóság: „csak adjam fel a levelet” s az „atrec” után egész biztosan eljut „az illetékes helyhez”. Ilyen biztatás után megnyugodva mégis részantam magam az írásra s hogy „takarékoskodjam”, megfaragtam a megszokott ludtollal — most ez kiment a divatból, az acél penna kiszorította —, magam elé állítottam a jó öreg kalamárist, elkezdtem szántani a betűkkel. Hej, Nemzetes Uram! nagyon takarékos nemzet lettünk. Egyik hajdúvárosban kutat furtak, lehet vagy kilencszáz öl mély s belekerült vagy kétmilliárd koronába s ily forró „gázjos” víz gyűn fel belőle, hogy a vészcselések abba koppasztják a csirkét s a reumás emberek abba lubickolnak napszámra, mert azt mondják, gyógyító ereje van. Aztán a Balaton partján mékü nagy házat építettek sok-sok milliárdért, hogy a balatoni halvilág életét tanulmányozzák, meg a „kecskekörömök” meséjét kikutassák.

Most már igyekszem s elmondok mindent szép sorjában. Négy évig dühöngött a világháború. Négy évig dörögtek az ágyuk, ropogtak a puskák. Halálhörgés töltötte be Európát. Anyák, feleségek és gyermekek sírásától volt hangos az ország. Nemzetes Uram! Nem zavarta meg a tulvilági csendet a magyar huszarak sarkantyujának ezüstös szavu csengése, mikor a „hadakutján” felfelé masiroztak a paradicsomba? Már úgy volt, hogy győzünk, de ekkor ellenségeink száma megsaporodott, a jóbarátaink ellenségeink lettek; de még így sem bírtak velünk, ellenünk hozták a föld mindenféle „nációját”. Így aztán beteljesedett rajtunk a „ludról” szóló közmondás. Elvesztettük a világháborút s Lengyelország sorsára jutottunk, szétdarabolták ezt a szép országot. Elült a csatazaj, megszűnt a harcárlama, mely után belső forradalmak dúltak az országot s a ránk kényszerített békeszerződés értelmében Erdélyt odaadták a „rómaiak” hős utódainak, a Felvidéket, „Rákóczi Ferenc” fejedelem szülőföldjét a háború „legvitézebb”-jei kaparintották meg. E szomorú időtől fogva énekel a lantos, hogy: „Édesanyám ablakára rászállott a bánat; Édesanyám udvarában mők katonák járnak...”

Vége az ország egyharmada felszabadult az ellenséges megszállás alól, megkezdődött az új „honalapítás” nehéz munkája, mely még mindig tart s csak akkor fog befejeződni, ha a ránk kényszerített „béke”-szerződést megváltoztatják s visszaadják nekünk a tőlünk jogtalanul elvett Erdélyt, Bánátot, Felvidéket és az Adria gyönyörű partján fekvő Fiuménket. Ma is nehéz harcot folytatunk az étellel, a megélhetéssel és a magyarság fennmaradásáért. Nem elég, hogy elvették tőlünk 1000 éves hazánk kétharmadát mindenféle kincseivel, ezenkívül még nagy hadisarcot követelnek tőlünk „jóvátétel” címen. Szóval egy „rókáról” több bört szeretnének lezuhni. Most az új esztendő kezdete lesznek az új „jóvátételi tárgyalások” Hollandiában. Ezen a tárgyaláson akarnak bennünket, a koldusbotra jutottakat súlyos fizetésekre kötelezni. Nemzetes Uram! Fizetnénk, ha lenne miből. Nincs ára sem itthon, sem külföldön a jó „acélos” magyar buzának! Nem bírja az adót sem gazda, sem iparos, de a kereskedő sem fizetni. Hogy fizessünk jóvátételt, ha nincs miből? Mi fizettük a legsúlyosabb adót az ellenségeinknek, amikor az ország legnagyobb részét igazságtalanul elvették. Remegve várja e Csonkaország minden rendű és rangú polgára, hogy végződnek a jóvátételi tárgyalások. Remegve várjuk, hogy új barátaink milyen álláspontra helyezkednek; a tárgyalások folyamán felemelik-e szavukat e „Bénaország” érdekében. Vajjon lesz-e bátorsága a mi delegációnk vezetőjének arra, ha ellenségeink vonakodnának elismerni igazunkat, hogy követeljük az igazságtalan trianoni békeszerződés revízióját, vagy a delegáció vezetője ismét azt fogja mondani, amit Nemzetes Uram szokott, hogy „hej ráérünk arra még”.

Maradtam Nemzetes Uram hűségese sáfárja, MIHALY.

Az ebesi állomáshoz közel leszelte a vonat fejét s lábát egy ismeretlen munkásnak

Borzalmas vasuti elgázolás történt az ebesi megállóhoz közel.

A debreceni állomásra beható vonat mozdonya halálra gázolt egy munkás külsejű férfit, akinek a kerekek leszelték a fejét és lábát.

A borzalmasan megcsontított holttestnél nem találtak semmiféle írást, amelyből a halott ki-

létét megállapítani tudták volna. Szentanuja nem volt az elgázolásnak és így azt sem lehetett megállapítani, hogy szerencsétlenség történt-e, vagy öngyilkosság.

A csendőrség és rendőrség erőyes nyomozást indított a halálos elgázolás ügyében, de még nem sikerült megállapítani, hogy ki a halálragasztott ember.

Riasztó hírek terjedtek el Hüttl professzor állapotáról

A Sátoraljaúj helyen betegen fekvő sebész tanár kezelőorvosa megcáfolta a hióbb híreket

Megirtuk már, hogy a debreceni sebészeti klinika országos hírvé vezetője, Hüttl professzor Sátoraljaúj helyen váratlanul megbetegedett és felépülése több napig fog tartani. — Szombaton riasztó értesülések terjedtek el Debrecenben a népszerű sebész tanár állapotáról s futótüzként terjedt el az a megdöbbentő hír, hogy Hüttl professzor betegségében súlyos komplikációk következtek be, állítólag trombozis keletkezett, amelynek következtében a beteg állapota aggasztóvá vált. A Debre-

Hüttl Tivadar.

cei Független Újság szerkesztősége szombaton este telefonon felhívta Thuránszky Zsigmond nyug. főispán sátoraljaúj helyi lakását, ahol Hüttl professzor betegen fekszik. — Schmidt dr., a professzor kezelőorvosa érdeklődésünkre az alábbiakban válaszolt:

— A leghatározottabban meg kell cáfolnom azt, mintha Hüttl professzor ur állapota aggasztó volna. Az is valótlán, hogy komplikációk álltak volna elő. A professzor ur talpán bőrgyulladás keletkezett, amely örvedetesen gyógyul és 8–10 napon belül feltétlenül elhagyhatja a betegágyat. A láz eddig 38 foknál még egyetlen esetben sem volt magasabb és minden reményem meg van arra, hogy két hét múlva ismét átveheti Hüttl tanár ur klinikájának vezetését.

A magyar államvasut a madárvédelem szolgálatában

A Tiszántúli Madárvédő Egyesületnek régi terve már, hogy az egész Alföldet behálózó vasutat is bevonja a madárvédelem szolgálatába.

A vasut, melynek alkalmazottai sokszor, a legsivárabb pusztaság közepén is viruló kis oázisokat teremtenek: e téren is uttörő munkát alkalmasak kifejtetni alföldünk olyan helyein, ahol a fáknak s ezzel együtt a madárvédelemnek kultiválása különösen nagy jelentőségű.

Hányszor gyönyörködünk már egy-egy alföldi állomásnak vagy csak egy parányi örháznak körötte terjedő tarlok vagy tengeri-földek végételében, a szemnek annyira jóleső látványában: egy kis virágoskert, egy kis gyümölcsös, sőt itt-ott egy-egy méhes, mindez előszönnnyel vagy fákkal körülvéve nemcsak szemet-lelket gyönyörködtető látvány, hanem egyúttal a legjobb ösztönzés, példaadás, nevelőhatás a virág, fa és gyümölcsstermelés megkedvelésére.

Hogy pedig a mi sivar alföldünkön mily nagy jelentősége van a kertművelés elterjedésének: az jólismert dolog.

Az ilyen naponta sokezer ember megcsodálta kis oázisok nagyon alkalmasak arra, hogy azok a gyümölcsstermelésre elengedhetetlen madárvédelemnek kiinduló pontjai és ismertetői legyenek.

Mily üdvös hatása lesz a falu népére az, ha azt látjuk, hogy ott az állomás vagy örház fákban gazdag kertjében telenként tömegesen látogatják hasznos madaraink a madáretetőt; nyáron pedig, hogy minden második fán ott lóg a fészekodu, amelyben a szénkínke fészkel, mely a gyümölcsstermelés leghasznosabb segítője a bogarak ellen. Azt is megtudja majd egyik-másik kíváncsi magyar a kiskert gazdájától, hogy mióta madarak szoktak a kertjébe, sőt ott is fészkelnek: azóta több és egészségesebb gyümölcs terem.

A jópéldát többen követik s itt is ott is megpróbálkoznak a faültetéssel, sövényneveléssel, gyümölcsstermeléssel, méhészkedéssel s a kismadarak védelmével, amelyről lassanként saját tapasztalatukon okulva is rájönnek, hogy többet ér a gyümölcs megvédése szempontjából, mint a sok mérgeződrága permetezőszer.

A vasuti állomások és örházak ilyen módon

Több KALAPGYÁR tálai kollekciójától
350 diszített filcet 5-7
150 diszített nyulszört 8-10
pengős egységárban
„ANNYI” CSAPÓ UCCA 47. SZ.

a nemzetgazdaság szempontjából is megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek s ennek mélységes jelentőségét teljesen átértette s melegen támogatja a debreceni üzletvezetőség minden szépért, jóért lelkesülő főnöke, amikor a Madárvédő Egyesület ily irányú előterjesztését a legnagyobb melegséggel magáévá teszi.

Az idevonatkozó rendelet a napokban jelenik meg s kötelességévé teszi az összes állomás vezetőségének a fák, bokrok ültetését s ezzel egyidejűleg a madárvédelmi eszközöknek, etetőeknek, fészekodvoknak beszerzését, gondozását, üzemeltetését.

Az üzletvezetőség már felkérte Nagy Jenő doktort, a Madárvédő Egyesület alelnökét, hogy az osztályfőnökségnek vezetői részére ismertető előadást tartson, akik viszont alantassaiukat kellőképp kioktassák.

A MÁV nagyszerű vezetőségének e nagylátókörre valló s minden természetbarát, de egyúttal kert- és mezőgazda háláljára méltán igényt tartó intézkedése egy hatalmas és jelentős lépés a madárvédelemnek az Alföldön való elterjesztése és népszerűsítése dolgában.

A pápa köszönete egy magyar zsidóhoz, aki katolikus templomot épített

Budapest, január 4. Vida Jenő felsőházi tag Serédi hercegprímás tatányai látogatása emlékére Felsőgallán templomot épített. A jelenleg Rómában tartózkodó hercegprímás a hitű, zsidó vallású Vida nemes cselekedetét jelentette a pápának, aki ma Gaspari bíboros-államtitkár útján meleghangú levelet intézett Vida Jenőhöz, amelyben köszönetet mondva a templomépítéséért, többek között a következőket írja: „Imádkozom az Urhoz, hogy őnt és egész családját a legbensőségesebb áldásaival jutalmazza.”

Egy lipicai négyes magyar fogott ajándékozott Horthy kormányzó az olasz trónörökösnek

Róma, január 4. A belga királyi család holnap érkezik Rómába. Az olasz főváros közönsége minden előkészületet megtett a vendég királyi pár, különösen Mária José hercegnő fogadtatására. Horthy András kvirináli magyar követ megjelent Umberto olasz trónörökös előtt, tolmácsolva Horthy Miklós kormányzó jókívánságát és átnyújtotta a kormányzó ajándékát, egy lipicai négyes magyar fogatot. A trónörökös a Quirinál ketjében megtekintette a bemutatott magyar négyes fogatot, amely általános tetűzést keltett.

Holnap tárgyal Bethlen Tardieuvel

Há g a, január 4. A keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság rövid időre függesztette munkáját, hogy ezalatt

Magyarország hitelezői hivatalos tárgyalásokat folytassanak Magyarország képviselőivel.

Holnap reggel Tardieu a magyar kérdések megbeszélése végett fogadja Bethlen István grófot.

Fenyő Miksa, a Gyosz. igazgatója pártönkivüli programmal indul a tokaji választási küzdelemben

Budapest, január 4. Amint ismeretes, a kormány a tokaj-hegyaljai kerületben nem állít hivatalos jelöltet s így Lázár Miklós lapszerkesztő ugyszólván egyedüli jelöltje a kerületnek. Ma nagyobb küldöttség jelent meg Vass József népjóléti miniszternél, akitől támogatást kértek dr. Krivoss Árpád fővárosi ügyvéd jelöltségéhez. A népjóléti miniszter elutasította a küldöttséget, mire dr. Krivoss, aki Ripka főpolgármester veje, nem vállalta a jelöltséget. A küldöttség nem nyugodott bele az eredménytelenségbe, hanem még az esti órákban felkeresték dr. Fenyő Miksát, a GyOSZ. igazgatóját és elkérték a tokaj-hegyaljai kerület jelöltségének elfogadására. Értesülésünk szerint Fenyő a jelöltséget elfogadta. Pártönkivüli programmal lép fel, de természetesen semmi hivatalos kormánytámogatásban nem részesül.

Görbe tükör

A bankár titkárját megkérdi egy üzletfél:
— Mondja csak, itthon van a gazdája?
— Nincs kérem. Még nyaral.
— Hja vagy egy! Hát még nem töltötte ki azt a gyöngye három hónapot?

Völegény: Én vagyok az első férfi, akit megcsókoltál?
Menyasszony: Igen drágám, csak azt nem értem, miért kérdezi ezt tőlem minden férfi?

I. táncosnő: Hallottad, hogy a Lillivel szakított a bárója? Levelet küldött neki, amiben megírta, hogy nem akar többet tudni róla!
II. táncosnő: Biztosan eleget tud már róla!

A modern leány naplója:
1. „Ma, a nyolcadik születésnapom, kis öcsikét hozott nekem a gölya. Lacinak fogják hívni.”
2. „Laci ma lett 20 éves, vagyis egy évvel fiatalabb, mint én. Érdekes, hogy mindenki ikreknek tart bennünket.”

3. „Holnap lesz Laci 30 éves és az esküvőjét is erre a napra tűzte ki. Istenem, hogy mulik az idő! Ha meggondolom, hogy Laci 8 éves volt, mikor én születtem s valamikor a karján hordozott engem, mint kis gyermekemet!”

4. A kitünő poéta felesége, aki maga is a muzsák kegyeltje, a napokban látogatóban volt valahol és este, amikor hazatért, kieszett a konyhába utána nézni a vacsorának. Legnagyobb csodálkozására látja, hogy a szakácsné a konyhaasztalnál ül és egy levelepapírral fől hajolva, mélyen elgondolkozva rája a tollat.
— Az Istenért, Róza, mindjárt nyolc óra — tört ki öngyűsége — és maga még fel se tette a vacsorát?

— Tessék megbocsátani, nagyságos asszony, bucsuverset írok a völegényemnek, tessék olyan szives lenni kisegíteni és egy rimet mondani erre: te csalfa hütlén...

ÉRTESÍTÉS.

Az izr. szentegylet t. tagjait értesítjük, hogy az 1930. évre érvényes választói névjegyzéket január hó 20-án állítjuk össze. Az alapszabályok 74. szakasza értelmében az 1930. évi névjegyzékbe csak azon egyleti tag vehető fel, aki a megelőző 1929. évi első feléről tagsági díj járulékkal, vagy templomi kegyadománnyal hátralékban nincsen. A választói jog gyakorolhatóságát végett és hogy mint választók megválaszthatók is legyenek; felkérjük a t. egyleti tagokat, hogy évi tagsági díj- és kegyadomány hátralékukat legkésőbbben 1930. január 19. napjáig befizetni sziveskedjenek.

Debrecen, 1930. január 2.

Debreceni Izraelita Szentegylet elnöksége.

az operettszínpad könnyű mámoru levegőjében, mint külön világban, amit maga teremtett magának, folyton befelé néző szemmel. Mert sohasem kereste az olcsó népszerűséget, nem tett engedményeket, a tiszta művészetet adta tiszta eszközökkel és ezért marad meg emléke fénylően a Csokonai-színház közönségében."

Ehez nincs mit hozzátenni és nincs mit elvenni belőle. Csak sajnálni lehet, hogy Kolbay Ildikó is rákerült a magyar színészet veszteséglistájára.

Miskolcon egyébként nagyszabású ünneplések között bucsuztatják a távozó primadonnát, akinek a bucsufelépései több napra terjednek, hétfőn pedig utoljára lép Kolbay Ildikó a színpadra, amelyen annyi forró sikert aratott Kolozsvárott, Budapesten, Szegeden, Debrecenben és Miskolcon.

Sajó István műépítész munkái

Egy pazar kiállítás, dusan illusztrált füzet jelent meg a napokban a Hegedűs és Sándor RT nyomdával kiadásában. Ez a füzet egy magasraívelő pályájú debreceni műépítész európai és amerikai alkotásainak tervrajzait és a fénykép reprodukcióit gyűjti össze.

A laikusok számára is vonzó, érdekes látványosság ez a gyűjtemény, de különösen érdekelheti azokat a szakembereket, kik kritikai szemmel figyelik a modern építészeti célkitűzéseit. Alább közöljük Medvegy Elemérnek, a városi téglagyár igazgatójának a füzet első oldalain megjelent bevezető tanulmányát, amely frappáns jellemzése Sajó István képességeinek és munkáinak.

A modern, vagy mondjuk, a korszerű építész a ma emberének megváltozott lelkiállapotát tükrözi vissza. Amint az emberi élet egyes korszakainak izlése, gondolkodása és társadalmi berendezkedése alakítja ki az egyes korok művészetét, úgy a mai társadalom izlése, a felfokozott szociális igények kielégítése, a modern technika eszközeivel az egyszerűség és a célszerűség felé való törekvés szabják meg irányát a modern építőművészet fejlődésének. Eppen ezért építészünk a forma kialakításában kerüli a felesleges dísz és cícomát, csupán arra törekszik, hogy egész tömegében a finom arányokkal hasson a szemlélőre. A célszerűség és a monumentalitás, melyek leginkább jellemzik korunk építészét. Ennek pedig eszköze maga az anyag. Az épület felületén megjelentetni az anyagot nemcsak célszerű és gazdaságos, hanem művészi is, mert ezáltal közelebb jutunk a valószínűséghez, őszintébbek leszünk. Az ókori építész is anyagszerű volt, követ és téglával építettek, nem takarták el vakolattal a szerkezetet, miért is igazi művészet volt, monumentális és maradó. A korszerű építész magán viseli az örök szép lényegét, mert művészetének tápláló erei a valóságos életből indulnak ki. Az igazi építőművész alkotásaiban beszél hozzánk a mai életéről úgy, ahogyan ő azt látja és lelkével felfogja. Amikor Sajó István munkáit a képeken elővesszük, egy fiatal, tehetséges építész őszinte vallomását olvassuk ki belőle.

Sajó István építészete olyan komoly, művészi fokon áll, hogy a szakértő kritika tárgyilagos bírálatának kitéheti. Ő a korszerű építészeti igaz művelője. Odaadón, lelkiismeretesen, meggyőződéses hittel dolgozik és oldja meg az eléje került legkülönbözőbb építészeti feladatokat. Rengeteget utazott. Béjárt egész Európát: Angliát, Hollandiát, Német- és Olaszországot, Szicíliát, Francia- és Spanyolországot. Beutazta az Északamerikai Egyesült Államokat Floridától fel Texas, Arizonán, New-Mexikón keresztül a Csendes Óceán partján végig fel Canadáig s keresztül Californiától New-Yorkig, mindenhol tanulva, dolgozva és vázlatkönyvét gazdagítva. Eddigi pályafutása már is kiváló és eredményekben igen gazdag munkásságról számol be.

Debrecenben született. A műegyetemet Budapesten végezte. A háború alatt, mint több kitüntetéses tiszt, katonai szolgálatot teljesített. Leszerelés után Németországba került. Itt az ismert nevű Arch. B. D. A. Steinbach építésznek lett munkatársa. Több tervpályázaton vett részt és számos díjat nyert munkáival. Három évi németországi működés után kivándorolt Amerikába. New-Yorkban Sloan

and Robertson híres amerikai építészek műtermében nyert alkalmazást, ahol csakhamar felismerték a magyar építész kiváló képességét és önálló tervezési munkakörrel bízták meg. Később az amerikai gazdagok területére, Floridába tette át székhelyét, ahol teljesen önállóan dolgozott. — Három irodát tartott fenn, annyi munkája volt. Főirodáját Miami-ban állította fel. Amerikai működése alatt kiváló munkái által megszerzte az U. S. A. építési diplomát.

Sajó István Amerikában ismerte meg a modern építészeti alapvető eszközeit. Itt szívtta magába a célszerűséget és az anyagszerűséget. Mert építészete, ahol csak az anyag rendelkezésére áll, leginkább kő és téglá. Amerikai épületei a szerkesztésnek és az anyagnak egyszerű alkotásai. Felhókarcolói fenségesen monumentálisak, architektonikus léptékük-nél fogva mégis igen megnyugtatóan hatnak. A monumentalitást nagyban emeli a téglá, mely hamlokzatokat burkolja. Floridai munkái csaknem mind luxusépítmények és mégis egyszerűségük-nél fogva, valamint az éghajlatnak megfelelő formájukkal hatnak kellemesen.

Sajó Istvánban sokoldalú építész ismerünk fel. Az amerikai különböző rendeltetésű felhókarcolóktól kezdve a floridai villák és kaszinók épületein át a legegyszerűbb családi lakó-

házig minden feladatot igazi művészettel old meg. Az amerikai munkás-bérlés telepei pedig a kollektivitás eszméinek szolgálatát ismertetik meg velünk, akit a jelenkor szociális gondolata is áthat. Meggyőződéses hittel törekszik higiénikus lakótelepek létesítésével a jarancsoló szükségleteket kielégíteni. Ilyet telepek korszerű megoldása az építőművészek nagyszerű feladata.

Debreceni épületei kitünő alaprajzi megoldások, architektúrájuk pedig művészi, hangulatosak. Harmónikus egység vonul rajtuk végig, anélkül, hogy unalmas lenne. Diszító motívumai ragaszkodnak az épület formájához, szinte velük összefolyanak. A zsidó hitközség bérlőházának homlokzata monumentális, igaz művészi alkotás. Nagyrészen debreceni, úgynevezett „klinker"-tégllával van burkolva. Kár, hogy ez a nagyszerű építőanyag helytelen falazás folytán a homlokzatnak nem minden részén érvényesül a maga művészi anyagával.

Családi lakóházai, villái közvetlen és határtalan vágyat keltenek fel a szemlélőben. Csinos külsejükkel és kiváló elrendezésükkel a célszerűséget szolgálják és a polgári jólétet biztosítják. Látszik, hogy tervezője odaadó szeretettel csüngött a feladat célszerű megoldásán.

Dr. Görgey Márton főorvos jelentése a vármegye mult negyedévi egészségügyi állapotáról

Dr. Görgey Márton Hajdúvármegye tisztii főorvosa most terjesztette be jelentését a vármegye mult negyedévi egészségügyi állapotáról. A jelentés a következőket mondja:

Hajdúvármegye népmozgalmá az elmúlt időszakban (1929. évi szeptember hó 1-től november hó 30-ig) elég jó volt s az előző már hanyatló jelenséget felmutató időszak népmozgalmánál nem mondható rosszabbnak. Ebben az esztendőben (1929) a születések száma összehasonlítva az elmúlt évi születések számával, lényegesen kevesebb s mert a halálozások száma ennek megfelelően nem kevesebb, hanem számra nézve eléri a mult évi halálozásokat, a természetes szaporodás is lényegesen kevesebb lesz.

Az elmúlt időszakban összesen 1436 gyermek született, akik közül halvaszületett gyermek volt 30. Meghalt összesen 1026 egyén s így a természetes szaporodás 380 lélek.

Öröndetes jelenségként kell elkönyvelnünk, hogy az elmúlt időszakban a halvaszületetteknek arányszáma nem rosszabbodott. Száz évszülöttre esik kereken 2 halvaszületés, ami az országos átlagnál (2,2 százalék) kisebb.

A halálozások magas számában lényeges szerepet játszik a csecsemők és kisdédek emésztő szerveinek hurutos és gyulladós betegsége, amely betegség különösen szeptember hónapban követelt magának számos áldozatot. Szeptember hónapban ugyanis az elhaltaknak csaknem 50 százaléka béluhurutban halt el s különösen Hajdúbószörményben, Hajdúnánáson hunytak el sokan a csecsemők közül. Uralgódo kóralak volt az elmúlt időszakban a csecsemők és kisdédek emésztő szerveinek hurutos betegsége, továbbá a légzőszervek hurutos és gyulladós megbetegedése, amely szintén sok áldozatot követelt. A hevenyfertőző betegségek közül Hajdúvármegyének minden részében s

Neumann Miksa Debrecen, Piac u. 41

Raktárapasztás céljából nagy leltári árusítást rendezek mélyen leszállított árak mellett:

Női fél fűzős cipő	— —	9:80
Női posztócipő	— —	10:80
Női pántos bőrcipő	— —	12:—
Női pántos lackcipő	— —	16:50
Női pántos divatcipő	— —	16:—
Női korcsolyacipő	— —	16:20
Női bundacipő	— —	19:80
Férfi fűzős strapacipő	— —	14:50
Férfi fűzős félcipő	— —	16:50
Férfi lack félcipő	— —	20:—
Férfi sportcipő	— —	25:—
Fü korcsolyacipő	— —	10:—

Csak készpénz árak!

1 uccai és 1 passage üzlethelyiség még bérelhető

a Svetits alapítvány főtéri új bérpalotájában

Sürgős értekezés

a Svetits intézet igazgatójánál Szent Anna ucca 28. sz. alatt.

Telefon 137.

minden községében a hasitífusz terjedt el nagyobb mértékben. Különösen Hajdúbószörmény megyei városban, továbbá Balmazújváros, Hajdúszámon, Téglás községekben lépett fel nagyobb számban. Sajátóság ennél a betegségnél az a jelenség, hogy nyár végén és gyümölcsésvet idején akkor terjed leginkább, amikor a legyek nagy tömegben vannak s nagy tömegben dongják körül a betegeket, azok evőszközeit s továbbrepülve fertőzik meg az éni- és innivalókat.

Dr. Görgey Márton vármegyei tisztii főorvos a jelentésében beszámol arról a megfigyeléséről is, hogy a hasitífusz inkább a községek külső részein és egy csomóban, nem nagy kiterjedésű körzetben terjed el, a betegek a városok és községek egy-egy részén közel egymáshoz fekszenek s a betegség főként olyan családokban lép fel, akiknél a tisztaság ellen kifogások vannak. Meggyőződése, hogy a betegséget nem az ivóvíz terjeszti a nyár végén, hanem a legyek az okozói a hasitífusz tömeges elterjedésének.

Egyéb fertőző betegségek közül a számarhurut különösen Egyek község területén terjedt el nagyobb mértékben, miért is az óvodát 1929. december 31-ig be kellett zárítani, mint-hogy a számarhurutos gyermekek jórésze az óvodaköteles gyermekek közül került ki. Egyéb fertőző betegségek közül előfordult: *Roncsoló toroklob* 14 községben 68 esetben. Meggyógyult 48, meghalt 8 s ápolás alatt maradt 6 beteg. *Kanyaró* 8 községben 58 esetben. Meggyógyult 48, meghalt 1, ápolás alatt maradt 9 beteg. *Vörheny* 7 községben 53 esetben. Meggyógyult 31, ápolás alatt maradt 22 beteg. Ennek a betegségnek főfészke Hajdúhadház, ahol is az ápolás alatt maradt 22 beteg közül 18 van nyilvántartva. *Hasitífusz, hasihagymáz* a vármegye minden megyei városában és községében összesen 898 esetben. Meggyógyult 621, meghalt 83, ápolás alatt maradt 195 beteg. *Számarhurut* 3 községben 82 esetben. Meggyógyult 66, meghalt 3 és ápolás alatt maradt 13 beteg. *Vérhas* 5 községben, 16 esetben. Meggyógyult 14, meghalt 2 beteg. *Gyermekágyi láz* 7 községben 8 esetben. Meggyógyult 5, meghalt 3 beteg. *Járványos fültömirtiglyob* 1 községben 2 gyógyult esetben.

Az idült fertőző betegségek közül gümökör 84 esetben volt a halál oka, ami öröndetes javulásra mutat, mert körülbelül felényien halt meg az év második felében, mint az első felében, amikor 8 százalék volt a halálozási arányszám.

A trachomás szembetegségek-nél lényegesebb jelentés nincs. A betegek gyógykezelés alatt vannak s a betegség a kórfolyamat súlyosságához viszonyítva lényegesen javul. A tisztii főorvos intézkedésére a fertőző területéről a vármegyébe jövő mezőgazdasági munkásokat a helyhatósági orvosok azonnal megvizsgálják s itt tartózkodásuk ideje alatt is többször vizsgálat alá veszik.

Az elmúlt időszakban Hajdúvármegyében öngyilkosság folytán meghalt 14, baleset folytán 9 egyén, míg 2 egyén gyilkosság áldozata lett.

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG telefonszámjai:

Kiadóhivatal 18
Névkidóhivatal és közléskönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG legközelebbi száma a közbeeső vasárnap és vízkérészt miatti szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban az istentiszteleti rend január 5-én, vasárnap, a következő: A Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután 5 órakor Márki Kálmán; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szabó Géza, délelőtt 11 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Kovács József; a Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Madar Zoltán; az Árpádtéren délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Magyar Bertalan; az Ispotyánban délelőtt 10 órakor Szele György, délután 5 órakor valóságos ünnepély: Gál Lajos; a Homokkertben délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gyula; a Csapókerthben délután fél 3 órakor Gerda Sándor; Ondód-Vedresdülő Halász András; Fansika: Vajda László; Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre.

Az evangélikus templomban január 5-én, délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor, január 6-án, hétfőn, Vízkérészt ünnepén délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor.

Ködös, hideg idő. A Meteorológiai Intézet jelenti január 4-én délelőtt 12 órakor: Hazánkban tegnap változó, szeles, enyhé idő mellett a hőmérséklet különösen a nyugati részekben 10 fokig is emelkedett. Erősebb éjszakai lehülés után az ország keleti felében ma reggel mindenütt sűrű köd volt. Egyes helyeken tegnap még volt eső, különben a hőmérséklet már csak a hegveken számottevően; így a Galgátetőn 26, a Dobogókőn 30 centiméter. Jólát: Jobbára ködös idő, inkább fagyponnalatti hőmérséklettel.

A mikeszécsi lelkészválasztás. Megemlékeztünk arról, hogy Mikeszécsen a református egyház régi lelkészének halálával megüresedett a lelkészi állás. A meghirdetett pályázat határideje most jár le. A lelkészi állásra, amint azt megírtuk, pályázott Szécsényi István dolhai lelkész, a református lelkészi karnak egyik nagyképzettségű, nagy munkabírású, kitűnő tagja, akit a mikeszécsi egyház küldöttsége a debreceni ispotályi templomban meg is hallgatott. A bemutatkozás igen szép sikerrel járt, mert a megjelent hívek a legnagyobb elragadtatással hallgatták a kiváló hitszónokot, aki a későbbi beszélgetésekben még inkább megnyerte kedves egyéniségével a híveket. Szécsényi István személyes és képességei a lelkészhanglatra megjelent hívek nyomán az egész egyházközségben annyira jó hatást tettek, hogy már többen keresték fel levéllel is és levelükben ragaszkodásukról biztosították és kijelentették, hogy örömmel várják maguk közé.

Szécsényi István.

Vallásos estély az ispotályi templomban. Ma délután 5 órakor az ispotályi templomban vallásos estély lesz, amelynek tárgya a Heidelbergi Káté 27-28. kérdése és felelete a gondviselésről. A vallásos estély részletes programja a következő: 1. Kezdőének: 1. dícséret. 2. Főének: 115. dícséret 1. és 2. verse. 3. Kátét olvas és imádkozik: Felker János lelkész. 4. Közének: 7. dícséret 6. verse. 5. Kátét magyaráz és Uri imát mond: Gál Lajos kollégiumi szónok. 6. Közének: 115. dícséret 3. verse. 7. Lévas: Gondviselő jó Atyám vagy... Szavaltja: Molnár Erzsébet. 8. Vargha: Beh régen vérzel... Énekli: Károlyi Dezsőné, orgonán kíséri: Dávid Margit. 9. Imádkozik: Szabó Gyula segédlelkész. 10. Záróének: 115. dícséret 4. verse.

Kereskedő és iparosból. A Függetlenség Körben tömörült kereskedők és iparosok e hó 19-én, vasárnap a Függetlenség Körben bált rendez.

Február 2-án ismét megrendezik a debreceni újságírók a hagyományos álarcos, jelmezes „Görbe Éjszakát“

Az elmúlt éveknek mindig a legsikerültebb mulatsága volt a debreceni újságírók Görbe Éjszakája. Ezen a bálon mindig korlátozás nélkül lett urrá a fesztelen jókedv és a debreceni újságírók ötletet, fáradságot nem kímélve igyekeztek mindig a közönségnek egy feledhetetlen szórakozásról, pompás bál éjszakáról gondoskodni. Ez a törekvése a multban mindig sikerrel járt a debreceni újságíróknak, a közönség szeretettel és szívesen kereste fel az újságírók Görbe Éjszakáját, ahol mindig jól mulatott a város apraja-nagyja. Ezen az éjszakán a debreceni újságírók, akik az esztendőn keresztül a legnagyobb fáradsággal dolgoznak a köz érdekében, leteszik a tollat, nem eszörög a telefon, nem zug a rádió, nem vág az olló, az újságíró leveleit a munkaköpeny és egy estét önmagának szentel, amikor azonban végül mégis a nagyközönséget szórakoztatja. Az idén, február 2-án ismét megrendezik a debreceni újságírók a „Görbe Éjszakát“. Az újságírók már megkezdték a Görbe Éjszaka

előkészületeit és rendkívül nagy felkészültséggel igyekeznek azon, hogy ha lehetséges, a közönség még jobban mulasson a Görbe Éjszakán, mint az előző években. A Görbe Éjszaka programja még nem alakult ki teljesen, 30 újságíró dolgozik vállatve, hogy minél több ötletet, vídamságot halmozzanak össze erre az éjszakára.

A Görbe Éjszaka az idén is álarcos, jelmezes mulatság lesz, amelyre máris nagyban készülődik a hölgytársadalom, hogy minél szebb és ötletesebb jelmezekkel tegyék színessé a Görbe Éjszakát. Lesz felvonulás, éjjeli kabaré, különböző versenyek és pályázatok, ezernyi tréfa és ötlet, amelyeket részletesen most dolgoz ki a Görbe Éjszaka nagybizottsága. Amny bizonyos, hogy a Görbe Éjszaka a hagyományokhoz híven az idén is a szezon legsikerültebb mulatsága lesz és azon önfelédten fog mulatni mindenki, aki csak meg fog jelenni az újságírók Görbe Éjszakáján.

Hármas örömnépep.

Ritka szép családi ünnepély színhelye volt városunk egyik derék polgárának: Kegyes István és neje Juhász Zsuzsánnának Beresényi ucca 85. számú hajléka fölött hó 4-én délután és este. Ekkor tartotta fők: István esküvőjét Burai Erzsébettel, néhai Burai Ferenc és Kovács Mária kedves leányával. Ez a nap azonban a szülők házasságának 25 éves évfordulója, tehát ezüstlakodalomnak nevez is volt. S mivel a kettős örömnépepen az aranylakodalmat nemrég megtartott nagyszülők: Kegyes Mihály és Debreceni Zsuzsánná is jó egészségben részt vettek: az egyház részéről megjelent Molnár Ferenc ispotályi lelképásztor méltán hivatkozott a 128. zsoltárban olvasható nagy isteni kegyelemre, amelyet ez az istenfélő magyar család teljes egészségben megtapasztalt. Az örömnépepen megjelent rokonok és jóbarátok jókívánásokkal és ajándékokkal halmozták el az ünneplő házaspárokat, az áldást mondó lelképásztor pedig mind a három házaspárnak egy-egy Újszövetségi Szentírást nyújtott át, mint az egyház ajándékát.

Nem akad bérlő a Kassa uti városi kislakásokra. Debrecen város a Kassa uton tudvalevőleg 54 kislakást építtetett fel a nyáron, kilenc épületben. A lakások közül 15 még mindig üresen áll, annak ellenére, hogy a lakásokat százzal nézik meg, a szerződés megkötésére azonban nem jelentkeznek. A lakások bére havi 32 pengő, ami a mai viszonyok között egy szoba, konyha, kamarás lakásért nem mondható magasnak. Az épületek masszivak, teljesen újak, fő közlekedési utvonalak mellett vannak, a villamos közelében és nem messze a várostól, ilyen körülmények között érthetően, hogy nem akad bérlő a városi kislakásokra.

Felhívás. A mai naptól kezdve 12 havi részletfizetés mellett vásárolhatnak elsőrendű férfiruhaszövetet hitelképes vevők. Bíró Sándor Szentanna ucca, városbírópalota 19. számú üzletében.

Beiratkozás az egyetemre. A debreceni tudományegyetem rektora közli, hogy a debreceni egyetemen a beiratkozás január 7-én kezdődnek és január 21-ig tartanak.

Fráter Erzsébet trafikengedélyt kapott. Fráter Erzsébet, aki tevékeny részt vesz Debrecen jótékonyasági akcióiban, trafikengedélyt kapott és az Árpád téren levő városi beton-sátorban nyitja meg trafikját. A betonsátorra vonatkozólag a város már régebben az az elvi határozatot hozta, hogy azokban csak a bérlő maga, vagy legközelebbi családtagjai árusíthatnak. Tekintettel azonban Fráter Erzsébet közéleti szereplésére, vele most kivételt tettek és megengedték neki, hogy alkalmazottja árusíthasson a betonsátorban.

Hadirokkantak, hadiövezetek és hadiárvaik figyelmébe! Az Országos Nemzeti Szövetség helybéli csoportjába a tagok felvételre 1930. évre megkezdődött. Érdeklődők szíveskedjenek a csoportirodát hétfőn délelőtt, vagy esütőrtökön délután felkeresni. Csapó u. 15. E hó 9-én, esütőrtökön 18 órakor választmányi ülés lesz. Csoportelnök.

Vastaghi kiállítás a városházán szombaton reggel igen nagy érdeklődés mellett nyílt meg. Már az első napon látni lehet, hogy állandó találkozó helye lesz városunk műszerető közönségének. Az árak mérsékeltek, ami lehetővé teszi, hogy közönségünk hozzá juthasson egy-egy értékes festményhez.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves ismerősök, jóbarátok, kik felejthetetlen édesapánk dr. Faller Gusztáv bányakerületi főorvos elhunyt alkalmából részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni szívesek voltak, fogadják ezunt is halás köszönetünket. Faller család.

Gyászjelentéseket, köszönetnyilvánításokat gondos kivételben, olcsó árban készít a Hegedüs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49. II. udvar.

Tizenögy gúti erdei munkásnak adott ruhát a város. Mint megírtuk, Török Gábor szociáldemokrata városatya interpellációja nyomán dr. Vásáry István polgármester megbizta dr. Csűrös Ferenc kulturálisnokot, hogy a legsürgősebben intézkedjék a Guton dolgozó, erdei fakitermelő munkások felruházásáról. Pénteken ki is ment egy városi tisztviselő a Gutra, összeírta a ruhaszükségletet és szombaton 14 munkás részére kiszállították a Gutra a kielejeztett hajduruhákat.

Elfogtak egy fiatalkornu kabátlovaját. Az Angol Királynő egyik pincéjének Rosmuth Gábornak a napokban ellopták a kabátját. A tolvaj elvitte a lopott kabátot egy szabómeisterhez és megkérte, hogy alakítsa át neki. A szabó vállalta a munkát, de elmondta az új rendelést egy nála dolgozó detektívnek, aki megnézve az új kabátot, azonnal megállapította, hogy az Angol Királynőből lopott kabát került a szabóhoz. A fiatalember jelentkezett a kabátért, azt gondolta, hogy már készen van és nagy meglepetésére detektív varta. A kihallgatásón a fiatalkornu tolvaj beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy nem volt kabátja téliére és azért lopott. Az eljárás megindult ellene.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Előadás a hipnózisról. Rendkívül érdekes előadás színhelye lesz hétfőn délután 6 órakor a Városháza tanácsterme, ahol dr. Pap Zoltán idegklinikai tanársegéd ismerteti majd a hipnózist. Az előadás felöleli a hipnózis egész történetét az ókor vallásos hipnózisától a modern orvostudomány gyógyhatású hipnózisáig. Belépődíj nincs. Az előadást rendező Közegészségügyi Egyesület minden érdeklődőt szívesen lát.

Értesítés. Tisztelettel értesítjük villamos-áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatonkon eszközöndő javítások miatt e hó 5-én, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Délelőtt 11 órától délután 2 óráig: Magoss György tér, Károly Ferenc József ut, Simonyi ut páros oldala, Vilmos császár körút, Komlóssy ut, Poroszlay ut, Andrásy ut, Ulkert, Vénkert, Cségekert és Böszörményi ut külső vége. Világítási vállalat.

Modern művészi fényképek mesteri kidolgozásban Varga fényképésznél készülnek, Piac u. 7.

Matiné a Katolikus Otthonban. A Katolikus Otthon e hó 19-én igen érdekes műsorral matiné-t rendez.

Elköltözés miatt sürgősen eladó komplett ebédlő uriszoba, háló, zongora és perzsaszőnyegek. Érdeklődni lehet dr. Brüllnél Gambrius passzája.

Eljegyzési, esküvői meghívókat izléseesen olcsón készít, a Hegedüs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49. II. udvar.

Fényképek és reprodukciók szép kivételben, mérsékelt áron készülnek Nagy Ibolga fényképészeti műtermében, Rákóczi u. 35. sz. Telefon 12-00.

Női kézitáskák, uti bőröndök, teljes uti felszerelések, pénz-, szivar- és cigaretta tárcák a legfinomabb valódi bőrből Mentze-áruházban, Piac ucca 38.

Märklin csodálatos és érdekfeszítő oktató eszköze az értelmebb ifjúság számára, oktat, foglalkoztat és tanít. Kapható Mentze-áruházban, Piac ucca 38. szám.

A legszebb gyermekjátékok és foglalkoztató eszközök, ébren tartja a gyermek tanulási vágyát, száz és száz újdonság naponta érkezik Mentze-áruházba, Piac u. 38. szám.

Krisch Károly cserépkályhák rak-tára. Debrecen, Piac ucca 89. Telefon: 12-18.

Rádió, kerékpár, varrógép, gramofon alkatrészek, zománczóság, javítás jutányosan Horváth Testvéreknl, Csapó ucca 88. Telefon 16-51.

Szörme bundaujdonságok nagy választékban olcsó árak mellett Katz szörme-áruházban szerezhető be, Piac u. 79. Unió könyvre 6 hónapi hitelle.

RADIO

VASARNAP, január 5.

Budapest. 9: Újsághírek, kozmetika. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a lipótvárosi Szent István Bazilikából. 12:30: Időjelzés, időjárásjelentés. Utána: a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

3:30: A földmívelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. 4: Rádió Szabad Egyetem. 5:15: Cselényi József, a Nemzeti Színház művésze magyar nótákat énekel Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 6:20: Színműelőadás a Studióban. „A kék róka.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc.

Bécs. 11: Z. 3.30: K. 6.45: Kz. 8.05: Énekes-bóhozát, utána: Tz. Berlin. 2:30: Sport. 5: Z. 8: Hg. Utána Tz. Daventry. 5:30: Z. 10: Régi muzsika. Kassa. 7:40: Orosz est. 10: Közv. London. 4: Hg. 5:30: Kz. 6:45: Bartók Béla zongoraversenye. Milánó. 4: Vig jelenet. 8:30: Operettelőadás. 11:30: Hg. München. 4:10: Z. 5:15: Hg. 6:30: Z. 8: Dollárkirálynő. Utána: Tz. Pozsony. Egész nap közv. 8: Tz. Prága. 10: Hg. 12: Z. 4: Z. 7: Hg. 8:15: Z. 9:40: Népdalok. 10:15: Kz. Róma. 4: Hg. 9:02: Opera. Zágráb. 11:30: Kz. 5: Kz. 8:30: Orosz dalosok hangversenye. 10: Kz.

Rádiólaboratórium

Virágh és Szöllős Szent Anna ucca 4. sz.

Külföld. Bécs. 11: Z. 3.30: K. 6.45: Kz. 8.05: Énekes-bóhozát, utána: Tz. Berlin. 2:30: Sport. 5: Z. 8: Hg. Utána Tz. Daventry. 5:30: Z. 10: Régi muzsika. Kassa. 7:40: Orosz est. 10: Közv. London. 4: Hg. 5:30: Kz. 6:45: Bartók Béla zongoraversenye. Milánó. 4: Vig jelenet. 8:30: Operettelőadás. 11:30: Hg. München. 4:10: Z. 5:15: Hg. 6:30: Z. 8: Dollárkirálynő. Utána: Tz. Pozsony. Egész nap közv. 8: Tz. Prága. 10: Hg. 12: Z. 4: Z. 7: Hg. 8:15: Z. 9:40: Népdalok. 10:15: Kz. Róma. 4: Hg. 9:02: Opera. Zágráb. 11:30: Kz. 5: Kz. 8:30: Orosz dalosok hangversenye. 10: Kz.

HETFO, január 6.

Budapest. 9:20: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi Plébániatemplomból. 11:15: Evangélikus istentisztelet. 12:15: Időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 2:30: Czeke Vilma mesél a gyermekeknek. 4:15: Sebestyén Ede felolvasása: „Nagy emberek árnyékában.” 4:45: Időjelzés, időjárásjelentés. 5: Másfélóra könnyűzene. 6:30: Hoór-Tempis Erzsébet hangversenye. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 7: Sporteredmények.

Külföld. Bécs. 11:30: Hg. 11: Z. 3.30: Z. 5.45: Hg. 7: Z. 8:30: Hg. Berlinből. Berlin. 4:30: Hg. 7: Z. 8:30: Hangverseny a közép-európai műsorcsere keretében (Leipzigből), vezényli Szenrei Alfréd. 10:30: Tz. Daventry. 7: Z. 8: Hg. 8:30: Bartók Béla, Szigeti József és Basilides Mária közös nagy hangversenye. Kassa. 7:05: Z. 8:30: Berlini közc. London. 4: Dalok. 4:30: Tz. 5:15: Kz. 8:45: Kabaré. 10:35: Hg. 12: Tz. Milánó. 5: Hg. 8:30: Kz. 9:15: E.

KEDD, január 7.

Budapest. 9:15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12:05: A Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: Bertha István kar-nagy.

TÉGLA és CSERÉP legolcsóbbán kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglagyárból. Eladás Hatvan u. 13. III. e. Telefon 610

Makacs székrekedés, vastagbél katarus, gyomorbad, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belső betegknél is fájdalom nélkül hat. — A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

3: Piaci árak és árfolyamhírek.
3.30: A „Tündérvásár” mesedélutánja.
4.45: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

5: Gramofonhangverseny.
6: Dr. Lukinich Imre egyetemi tanár előadása: „Magyarország történelme életrajzokban.”

6.35: Francia nyelvtanítás.
7.10: Nagyvárad Bura Károly és cigányzenekezők hangversenye.
8.15: Varga Emil felolvasása: „Természettani furcsaságok.”

8.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik: Bodó Erzsébet és Kálmán Oszkár.
10: Margarethe Bach németnyelvű előadói estje.

Utána: Időjelzés.
Majd: Bachmann-jazz.

Külföld.

Bécs. 11: Kz. 3.30: Z. 8.50: Tarkaa-sst. — Utána: Jb.
Berlin. 4.50: Z. 7: Z. 8.30: Dalok. 9.45: Operett.

Davenport. 7: Hg. 8: Zenés kabaré. 10: Hg. Kassa. 12.05: Z. 5.10: Hg. 7.05: Z. 8: Hg. London. 4: Dalok. 5: Kz. 7.40: Hg. 9: Hg. 11.35: Tz.

Milánó. 5: Z. 8.30: Közv. 11.40: Tz.
Pozsony. 4: G. 5.30: Z. utána közv.
Prága. 12.10: G. 12.35: Z. 4.30: Z. 8: Kz. 9: Népdalok. 10.15: Hg.
Róma. 5.30: Hg. 9.02: Opera.
Zágráb. 5.30: Z. 8: Hg. 10.10: Közv.

SZÍNHÁZ. MŰVÉSZET

MŰSOR:

VASÁRNAP délután: **Tommy és társa.**
VASÁRNAP este: **Mit susog a fehér akác.**
HÉTFŐ délután: **Tommy és társa.**
HÉTFŐ este: **Vakablak.** A) bérlet.
KEDD: **Pompadour.** Operettepreiz. B) bérlet.
SZERDA délután 3 órakor: **Bőregér.** Ifjúsági előadás.
SZERDA este: **Pompadour.** C) bérlet.

A SZÍNHÁZI BODA HÍREI

Ma, vasárnap két előadás. Délután először kerül mérsékelt helyárrakkal színe félnegy órai kezdettel a szezon legújabb és legújabb operettje, a **Tommy és Társa**, melyet Vízkereszt napján d. u. megismétel a színház.

Vasárnap este bérletszűnetben, félnyolc órai kezdettel a nagy sikert aratott magyar tárgyú hangulatos operett, a **Mit susog a fehér akác** kerül színe. Erkel Gáby, Sulyok Mária, Ferenczy Marien, Tuboly Luiza, Fáskerthy Mária, Szücs László, Sugár Misi, Sugár Gyula, Faludi Kálmán, Misoza László és Takács Oszkár fellépésével. Az első felvonásbeli nagysí-

A viaszbáb.

Irta: **BENCZE LASZLÓ.**

Tudtam, jól tudtam, hogy valami szörnyűség következik. Míg az asszony beszélt, a mélységből mintha gonosz, gunyos nevetést hallottam volna. De hogy ez az, erre nem számítottam! Mintha villám sújtott volna belém! Egész bőromet verejték öntötte el.

És ő most ott állt két lépésre előttem, az asszony és várta, hogy megszólaljak. Halálrasápadt arcából két szem, mint két óriás sötét csillag meredt rám és a mozdulataimat leste.

Féktelen düh fogott el hirtelen.
— Az én gyermekem! — Míg én éjt-napot egybetéve másfél pokoli évig dolgoztam, hogy megalkossam önmagamot a borzalmak borzalmában, hogy az Életet legyőzzem, ostoba kölyök én, azt hittem, hogy ő pihen! Saját hurkossal akar megfojtani a nyomorult!

— Hazugság! — ordítottam az asszony felé. — engedj, te átok szolgálója! — és két lépést tettem az ajtó felé.

De alig, hogy a kezem a kilincset érte, égő fájdalmat éreztem. Abban a fényes fehér sugárnyalában álltam, melyet a nap küldött be az ablakon. Egy sugár a szememet érte.

És ekkor mint tüzes láng csapott agyamba a gondolat, hogy az ajtót nem nyithatom ki. *Nem nyithatom ki, mert szorosan mögöttem ott áll valaki, akit föl-taszítanak!*

— A te gyermeked — mondta az asszony és testemen, lelkemen remegés szaladt végig: a halál reme-

kerü magyar táncot ezuttal is Erkel Gáby, Sándor Zsuzska és Sugár Misi táncolják.

Hétfőn, Vízkereszt napján A) bérletben Boros Elemér tragikomédiája, a **Vakablak** kerül színe Sulyok Mária és Thuróczy Gyulával a főszerepekben. A rendkívül érdekes szűszéji, újszerű darab a budapesti Új Színház ezidei legnagyobb sikere volt és Debrecenben is osztatlan tetszéssel találkozott multkor bemutatója. A hétfőn megismétlendő **Vakablak** előadást is nagy érdeklődés előzi meg.

A színház igazgatósága ezuttal is tisztelettel felkéri a tisztelt bérleket, hogy lejáró bérleteiket a színház titkári hivatalában megújítani sziveskedjenek.

Pompadour. Kedden, január 7-én B) bérletben, szerdán, január 8-án C) bérletben, csütörtökön, január 9-én D) bérletben újítja fel a Csokonai-színház operettgyűjtése Fall Leó örökszép muzsikái nagy operettjét.

Az új esztendő első ifjúsági előadásai. Január 8-án és 9-én délután 3 órai kezdettel Strauss örökszép muzsikái operettje, a **Bőregér** kerül színe rendkívül olcsó helyárrakkal. Az ifjúság által ki nem váltott jegyek hétfőttől kezdve a színházi pénztárnál kaphatók.

Kiss Ferenc vendégjátékai január 13., 14., 15., 16. Az új esztendő első vendége a Csokonai-színházban Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház országos hírvélművésze lesz. A Debrecenben is óriási népszerűségnek örvendő illusztris vendégművész hétfőn, január 13-án és szerdán, január 15-én Lengyel Menyhért a **Taifun** című, világsikert aratott drámájában, míg kedden, január 14-én és csütörtökön, január 16-án Emil Zola regényéből dramatizált a **Pálinka** című színművének férfi főszerepeiben lép fel. Az óriási érdeklődéssel várt vendégjátékokra már mostanáig is rengeteg előjegyzés történt, miért is a Kiss Ferenc vendégekre a mérsékelttel felemelt helyáru jegyek árusítását a színházi pénztár már ma megkezdte.

Óriási kedvezmény a bérlekek részére. Az igazgatóság a bérlekek iránti tiszteletből és előzetkenységéből a Kiss Ferenc vendégekre a **Taifun** és a **Pálinka**, január 13., 14., 15., 16. előadásait A), B), C), D) bérletben tartja meg és így dacára a felemelt helyárraknak, az állandó bérlekek rendes bérleteik keretében tekinthetik meg minden ráfizetés nélkül a kiváló művész előadásait.

Jön! Jön! Jön! Bolygó zsidó.
Jön! Jön! Jön! Volga-bár.
Jön! Jön! Jön! Miss Amerika.

MOZI

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma fél 5, fél 7, fél 9-kor:

AZ UCCA ANGYALA.

Janet Gaynor és Charles Farrell.

FOX-dráma 14 felv. Főszereplői:

VAGABUND HERCEGNŐ.

UFA vigjáték,

a főszerepben: Lillian Harvey.

Külföldi híradó.

Pénztár: délelőtt 11-től, délután előadás előtt egy órával.

APOLLÓ

Vasárnaptól keddig. Január 5. 6. és 7.

Rudolph Schildkraut és Vera Reynolds együttes attrakciója:

A NAGY KÜZDELEM

(A kiérdemelt győzelem.)

Dráma 8 felvonásban.

Megelőzi:

A VASÓKLÜJIM

Színmű 7 felvonásban.

A főszerepben: Tom Barton.

VIGSZÍNHÁZ

Vasárnap. Január 5.

Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

A CÁRNÓ ÉS A GÁRDAHADNAGY

(A eszásári szerelmek.)

Orosz társadalmi dráma a cár ragyogó udvarából 10 felvonásban.

Kísérők: **Paramont világhíradó, Sicc és a weekend** és **Kisértekek**, bohózatok.

Hétfőttől **Vigszínházban:** Zola Emil halhatatlan regényének filmváltozata: **A termékénység**

(Társadalmi dráma), főszereplők: Andrée Lafayette, Gabrielo Gabrio és Diana Karone.

Megelőzi: **Óriások** (Két szerelmes és egy kis nő kalandjai) Jaqueline Logan, Willam Body.

Előadások kezdete: hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

Meteor

Vasárnap:

ORGONAVIRÁGZÁS

Elmult idők emléke 12 felvonásban.

Cilleen Moore és Gary Cooperrel.

És a fényes kísérő műsor.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hétfőn, Vízkereszt napján 3 óras előadások!

Bemutatásra kerül:

A DZSUNGEL HŐSE

Nagy kalandor világfilm az ausztráliai őserdőköl, 3 részben, 16 felvonásban.

Elmo Lincolnnal és

VERSENYPUTÁS A SZERELMÉRT

Színmű 8 felvonásban.

Előadások: 5 és 8 órakor.

SPORT

Személyi hír. Ménes János a DMTE íónevű birkozója tegnap tartotta esküvőjét Mező Rózsika urleánnyal.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzdsé.

A délelőtti órákban általában nyugodt volt a gabonafőzdsé irányzata. A készáruvásáron a rozs 10 filléres olesőbbodásával szemben a zab 10 fillérral volt drágább, míg a határidőpiacon meglehetősen ellentétes volt az irányzat.

Az októberi buza zárlatok 24 fillérral volt olesőbb mint tegnap, míg a márciusi és a májusi buza árfolyama néhány fillérral emelkedett. A rozsra viszont az a helyzet állott elő, hogy ugy a márciusi mint az októberi rozs irányzata lényegesebb eltérést tüntetett fel a zárlatig.

A tengerinél aránylag lényegtelen változások voltak. Liverpoolból ugyains 1 és fél—2 ponttal alacsonyabb jegyzéseket jelentettek és ezeknek hatása alatt az utótdzsdén ellanyhult az irányzat. Két órakor még mindig akadt üzlet és az árfolyamok a következők voltak: márciusi buza 23.35, októberi buza 23.70, márciusi rozs 15.30, októberi rozs 16.20.

Határidőüzlet: Buza: Március 23.45, zárlat 23.43—44, május 24.43, zárlat 24.38—39, október 23.98, zárlat 23.82—83. Rozs: Május 16.70, március 16.00, zárlat 15.87—88, október 17.40, zárlat 17.32—33. Tengeri: Május 15.42, zárlat 17.32—33, Tranzító-tengeri: Május 14.70, zárlat 14.72—75.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 23.50—23.90, 78 kg 23.80—24.10, 79 kg 24.10—24.55, 80 kg 24.40—24.70, tiszai 77 kg 23.15—23.40, 78 kg 23.35—23.60, 79 kg 23.65—23.85, 80 kg 23.70—23.90, fejérm. 77 kg 22.05—22.30, 78 kg 22.30—22.50, 79 kg 22.55—22.75, 80 kg 22.65—22.85, dtuli 77 kg 22.00—22.25, 78 kg 22.25—22.45, 79 kg 22.50—22.70, 80 kg 22.60—22.80, pestmegyei 77 kg 22.15—22.40, 78 kg 22.40—22.60, 79 kg 22.65—22.85, 80 kg 22.75—22.95. Rozs: pesty. 14.50—14.60, egyéb rozs 14.50—14.60, tak. árpa I. 15.80—16.50, tak. árpa II. 15.30—15.75, felsőm. sörárpa 19.50—21.50, egyéb sörárpa 17.50—19.50, köles 12.00—13.00, repec 52.00—53.00, tiszai tengeri 12.85—13.15, egyéb tengeri 12.80—13.00.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27.75—27.90, Belga frank 79.50—79.90, Cseh korona 16.82—16.92, Dán korona 152.55—153.15, Dinár 9.98—10.06, Dollár 598.60—570.60, Francia frank 22.45—22.75, Hollandi forint 229.80—230.80, Lengyel zloty 63.90—64.20, Lei 3.37—3.41, Leva 4.10—4.16, Lira 29.65—29.95, Német márka 135.90—136.50, Norvég korona 152.50—153.10, Osztrák schilling 80.10—80.50, Spanyol pezeta 75.45—76.45, Svájci frank 110.50—111, Svéd korona 153.05—153.65.

KÖNYVESHAZ

Az e rovataban felsorolt könyvek kaphatók: **Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r-t.** könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34.

A nemzeti koncentráció és a Nyugat. A Nyugat ma megjelent január 1-i ánnepi számát **Móricz Zsigmond** cikke vezeti be „Nemzeti koncentráció” címen. A szám megkezdte **Móricz Zsigmond** új regényének „A nagy fejedelmek”-nek közlését. Hosszabb elbeszélést **Kodolányi Jánostól** közöl a folyóirat, verseket **Kosztolányi Dezső, Füst Milán, Erdélyi József, Simon András, Fenyő László, Györy Dezső és Komlós Aladár** írtak. **Hesvi Sándor** „A makrancos Shakespeare” címen ír tanulmányt, **Nagy Endre** Eötvös Károlyról ad portrét, **Adorján Andor** a párisi irodalmi élet külszázatairól számol be, **Simóndy Pál** a szlovenszkói magyar irodalom új esztendeiről tájékoztat, **Gyergyi Albert** pedig francia írókról kezd rovatot. Magyar irodalmi, színházi, köznyelvi és zenei eseményekről huszonkét cikk szól **Schöptlin Aladár, Németh László, Illyés Gyula, Szántó Rudolf, Mohácsi Jenő, Bohumiczky Szei, Barta János, Török Sophie, Sárközy György, Ignóus Pál, Kárpáti Aurél, Elek Artúr, Farkas Zoltán, Tersánszky J. Jenő és Tóth Aladár** tollából. A rendkívül gazdag szám ára 2 pengő, nevezdéli előfizetés 10 P. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Ilka u. 31. Tel.: J. 371—46.

örökre elveszett! Görcs szoritotta össze a torkomat és életemben először hangos zokogás rázott meg és hullott a könnyem patakokban! Egyre szédítőbb iramban sodródtam el a Tengelytől, be az Életbe, be a Halálba!

Erzem már, hogy egyre jobban elhagy az erőm, de hisz már nincs sok irni valóm hátra.

Azon és a következő két napon (mintha ezer esztendeje volna már), az asszony és a gyermek tapodtat sem tágitottak mellőlem.

Ma délben aztán sikerült kiszöknöm. Idejöttem, de nem a dolgozószobámba. Minck mentem volna oda! Hogy „azt” lássam! Azt a másikat a két ajtó között?! Hogy lássam, amint áfturt feje mellett egy gyermek feje mosolyog? Ő nem gunyosan rám, megtört, öreg emberre, de mégis az Élet öltögeti rám a nyelvét benne. És már nem tudok föllázadni többé!

Vagy átpártoljak tán hozzá, az Élethez? Hogy halljam minden percben a kacagását elsuhanni a fülem mellett? Hogy tudná megbocsátani nekem, hogy mégéje láttam és hogy felejthetném el én, amit láttam?! Feljöttem ide a padlásszobába, hogy mindent megírjam. Esteledik, alig látok. A házat nem gujtom föl, mint ahogy kezdetben akartam. Maradjon minden mozdulatlanul, érintetlenül, a Borzalom várjon sötétben a két ajtó között, míg eljön az az ember, aki erős arra, hogy a fenekére lásson, aki már azon is tul van, amibe én belepustulok!

Most visszamegyek a városba és aztán meg fogok halni. Nem, nem hozzájuk, nem akarom őket többé látni!...

Isten legyen irgalmas a lelkemnek.

(V E G E.)

változások... 2 pont... ezek... ellanyhult az... akadt üzlet... voltak: már-3.70, márciusi

23.45, zárlat... 38-39, októ-... Május 16.70, október 17.40, 15.42, zárlat... 14.70, zárlat

zsebi: Buzza; 23.80-24.10, 24.70, füzai -23.60, 79 kg tejejm. 77 kg 79 kg 22.55-22.50-22.70, 77 kg 22.15-22.65-22.85, 14.50-14.60, 1. 15.80-15.80, sör-17.50-19.50, 53.00, tiszai 12.80-13.00,

frank 79.50-... Dán korona... Dollár 568.60... 22.75, Hollandi... 63.90-64.20... Lira 29.65-... 50, Norvég ko-... 80.10-... Svájci frank -153.65.

vegek kaphatók: s nyomdai r.-t. Piac ucca 34.

nyugat. A... számát... be „Nemzeti... kezdi Mó-... A nagy fele-... bebeszélést Ko-... verseket... Erdélyi lö-... László, György... Hestvi Sándor... cimen ír tanul-... rolyról ad por-... adalmi élet ku-... ndy Pál a szlo-... sz tendenciáról... dig francia iro-... dalmi, színházi... nyekről huszon-... Németh László, Mohácsi Jenő, s, Török Sophie, Kárpáti Aurél, csánzky J. Jenő... endkívül gazdag... előfizetés 10 P... lka u. 31. Tel:...

vegek kaphatók: s nyomdai r.-t. Piac ucca 34.

nyugat. A... számát... be „Nemzeti... kezdi Mó-... A nagy fele-... bebeszélést Ko-... verseket... Erdélyi lö-... László, György... Hestvi Sándor... cimen ír tanul-... rolyról ad por-... adalmi élet ku-... ndy Pál a szlo-... sz tendenciáról... dig francia iro-... dalmi, színházi... nyekről huszon-... Németh László, Mohácsi Jenő, s, Török Sophie, Kárpáti Aurél, csánzky J. Jenő... endkívül gazdag... előfizetés 10 P... lka u. 31. Tel:...

vegek kaphatók: s nyomdai r.-t. Piac ucca 34.

nyugat. A... számát... be „Nemzeti... kezdi Mó-... A nagy fele-... bebeszélést Ko-... verseket... Erdélyi lö-... László, György... Hestvi Sándor... cimen ír tanul-... rolyról ad por-... adalmi élet ku-... ndy Pál a szlo-... sz tendenciáról... dig francia iro-... dalmi, színházi... nyekről huszon-... Németh László, Mohácsi Jenő, s, Török Sophie, Kárpáti Aurél, csánzky J. Jenő... endkívül gazdag... előfizetés 10 P... lka u. 31. Tel:...

vegek kaphatók: s nyomdai r.-t. Piac ucca 34.

nyugat. A... számát... be „Nemzeti... kezdi Mó-... A nagy fele-... bebeszélést Ko-... verseket... Erdélyi lö-... László, György... Hestvi Sándor... cimen ír tanul-... rolyról ad por-... adalmi élet ku-... ndy Pál a szlo-... sz tendenciáról... dig francia iro-... dalmi, színházi... nyekről huszon-... Németh László, Mohácsi Jenő, s, Török Sophie, Kárpáti Aurél, csánzky J. Jenő... endkívül gazdag... előfizetés 10 P... lka u. 31. Tel:...

vegek kaphatók: s nyomdai r.-t. Piac ucca 34.

nyugat. A... számát... be „Nemzeti... kezdi Mó-... A nagy fele-... bebeszélést Ko-... verseket... Erdélyi lö-... László, György... Hestvi Sándor... cimen ír tanul-... rolyról ad por-... adalmi élet ku-... ndy Pál a szlo-... sz tendenciáról... dig francia iro-... dalmi, színházi... nyekről huszon-... Németh László, Mohácsi Jenő, s, Török Sophie, Kárpáti Aurél, csánzky J. Jenő... endkívül gazdag... előfizetés 10 P... lka u. 31. Tel:...

vegek kaphatók: s nyomdai r.-t. Piac ucca 34.

Kosáryné Réz Lola meghatóan szép regénye. „Porszem a napsugárban” indult meg az Új Idők új évi számában és folytatódik szebbnél szebb részletekben az e heti füzetben, mellette pedig Csáthó Kálmán mulatságos és érdekes színdarabja folyik: „Matyika színészno szertne lenni”. Rendkívül érdekes kéziratot kapott közlésre az Új Idők szerkesztősége Hegedűs Sándorné, Jókay Jolán hagyatékából, aki kedvence volt nagybátyjának Jókai Mórnak és Laborfalvy Rózának, körükben élt és nevelődött és ritka közvetlenséggel írta meg mindazt, amit ebben a csodálatos művészi körben látott. Ebből a magában álló, páratlan kéziratból az Új Idők e heti száma „A svábhegyi iszentélet” címen közöl egy részletet Henri Duvernois, a francia elbeszélés egyik mestere tollából szép elbeszélést közöl a lap, azonkívül két érdekfeszítő cikket, az egyik lángész és örület kérdéseiről szól, a másik meglepő és ismeretlen dolgokat mond el „A jelen század regénye” címen. Krúdy Gyula finom tollából bájos rajz jelent meg „Egy régi fogadó és vendége” címen. Krónikástól pedig Kis Tárcsa: „Sarki gondok”. Sok művészi és időszzerű képen kívül a füzetben folynak azok az aktuális rovatok, amelyek már oly sok barátot szereztek Hercevez Ferenc kitűnő képes hetilapjának: Kézimunka, Kertészet, Rejtélyek, Gasztronómia, Szépségápolás, Új Idők receptpályzata. Az Új Idők előfizetési díja negyedévre 6.40 P. Mutatványszámot bárkinek díjtalanul küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy ut 16.

Az ördögi gondolkodó. Mark Alexandrovics Aldanov-ról azt írta egyik bírálója, hogy úgy járt, mint lord Byron, egyik napról a másikra világhírű lett. Világhírűvé válása azonban már elég régen megkezdődött, mert az Encyklopédia Britannica pótkötete úgy emlékezik meg róla, mint aki Dosztojevski és Tolsztoj egyenes örököse, az orosz irodalom ezen kiválóságainak minden erényével, írói gyarlóságaiak nélkül. Főműve Az ördögi gondolkodó című háromkötetes trilógia, amellyel most beköszönt a magyar olvasóközö, egyszere minden oldaláról megismerteti. Az ördögi gondolkodó nagy történeti regényorozat. Első kötete a Thermidor kilencedike a forradalmi Franciaországba vezet, a francia történelem egyik legválságosabb korszakába, a girondisták kivégeztése után a Robespierre bukását közvetlenül megelőző időkben. A második kötet Szuvorov európai hadjáratának és a nápolyi ellenforradalomnak a leírása. Katalin cárnő halálával és örül fiának, Pálnak trónralépésével. Ez a kötet a svájci Teufelsbrücke-ről kapta a címét és magyar címe is: Az ördögi hídja. A harmadik kötet Össeeskiüvés címen visszaviszi a cselekvényt oda, ahonnan az kiindult, Oroszországba. Pál cár ellen össeeskiüvést szönek a birodalom vezető emberei és meggyilkolják. A három kötet együttvéve az ujkori Európa történetének egyik legérdekesebb fejezete, telve olyan eseményekkel, melyek sajátos módon megismétlődtek később és hatáskubban ma is érezzük őket. A történeti háttér, amelyet Aldanov a tudós alapossgával és megdöbbentő tudással dolgozott föl, arra szolgál, hogy motiválja a regény érdekes menetét, különös fordulatait és megrendítő történetbőlesét. Aldanov átélte az orosz forradalmakat és művét ott szerzett tapasztalatait teszik különösen értékesé. Könyveit a legnemesebb értelemben vett irodalmi szenzációk és a magyar közönség bizonyára szintén igazolni fogja majd az angol, amerikai, francia és német nagy világlapok elismerő véleményét ennek a kivételes tehetségű írónak főművéről. Kapható minden könyvkereskedésben.

Olcsóbban fűt
A Kronprinz-Petrolgáz Géppel, amely a legolcsóbb költséggel néhány fillérért minden helyiséget otthonos melegé varázsol. Számos tökéletesítésével csodája a fűtési technikának, elegáns, hordozható, fűst- és szagmentes, veszélytelen, korom- és hamumentes, ideális jó lakásnak, irodának, műhelynek, egy darabban főz, süt és melegít, az egész világon legjobban elterjedve. Nincs jobb!
Tekintse meg lerakataimat, ahol minden csejtűrtőkön 3 órákor délután és pedig
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 31.
próbatűzést tartunk, vagy kérjen ár- és referenciacatalogust
Kronprinz-Werke P. R. Kimpink cégtől Guntramsdorf b. Wien.
A „Kronprinz” petrolgázgép legyőzi a telet. Önnek is örömet fog okozni.
Szállítás mindenrová vám- és fuvarmentesen házhöz szállítva.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY
A Debrecen sz. kir. város városgazdai hivatala udvarán Degenfeld tér 5. szám alatt f. évi január hó 8-án, szerdán délelőtt 10 órákor nyilvános árverésen eladásra kerülnek: faanyagok, ócska szekerek, hintók és egy meutőkoesi.
Debrecen 1930 január 4.
Városgazdai hivatal.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY
A Baromvásártéren f. évi január hó 7-én, kedden délelőtt 10 órákor a mázsaház elött 12 m³ hasáb tűzifa, 2 m³ botfa és 2 drb szerszámfa kerül nyilvános árverésen eladásra.
Városgazdai hivatal.

32622-1929. I.
HIRDETÉNY.
Kiadó városi lakások.

A Ferenc József ut 26-28. számú bérház I. emeletén egy négyszobás lakás (Fenyő Sándor-féle) ugyancsak 4 szobás (dr. Jóna Kálmán-féle) lakás a Fűvészkeret u. 4. sz. I. em. 3. sz. alatt 1930. évi február hó 1-től, továbbá a Szent Anna uccai bérház feleletlen egy négyszobás lakás (Nagy Gyula féle) 1930. május hó 1-től, végül a Fűvészkeret ucca 4. szám alatt a II. emeleten egy kétszobás garzon lakás (Monoky Nándor féle) pedig 1930. évi május hó 1-től kezdődőleg bérbeadó.

A fenti lakások modern berendezésűek és központi fűtessel vannak ellátva.
A bérbeadások tárgyában az árverést 1930. évi január 10-én, pénteken d. e. 9 órákor a városháza tanácstermében fogjuk megtartani.
A Fenyő Sándor féle, valamint a dr. Jóna Kálmán féle lakásra tartandó árverést ellen utóajánlat nem tehető. A város fenntartja magának a jogot, hogy az árverés eredményére tekintet nélkül új árverést tarthasson, vagy a lakásokat szabad kézből adja bérbé.
Az árverési feltételeket a kiállítású árral a városháza I. em. 35. ajtószám alatt a hivatalos időben meg lehet tekinteni.
Debrecen, 1929. évi december 21.
Polgármester.

31689-1929. VI.
HIRDETÉNY
A forgalomba hozott paprika minőségi osztályozásának megjelöléséről.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur rendelete folytán közlöm a paprikát forgalomba hozó kereskedőkkel, hogy a paprikára vonatkozó üzleti iratokon (árjegyzék, hirdetés, ajánlat, számla stb.) a paprika színének, ízének, őrlési finomságának, továbbá az édes nemes paprikánál a felhasználás nyersanyag és megfelelő feldolgozás következtében előálló kiválóbb minőség, ugyancsak a közönséges, átlagos, vagy középminőség megkülönböztetésére a valóságának megfelelően a gyakorlatban már általánosan használt és közismertté tett ilyen-féle jelzőket: „világos, piros, sárgás piros, sötét piros, tüzes piros, élénk piros színű, finom őrlésű, enyhén csipős, erősízű, esemege, átlag, középminőségű” a rendeletben megállapított elnevezések és a származás feltüntetésé mellett továbbra is használhatják, azonban csak úgy, hogy az ilyen jelzőket a fölnevezés rovására nem szabad kiemelni.
Tilos azonban „extra 000”, „B. B. extra esemege”, „v. v. extra esemege”, „dupla világos”, „legfinomabb édes”, „különösen finom”, „másodrendű (rózsa csipős)”, „fűszerek gyöngye”, „gyógypaprika” stb. féle olyan kifejezések vagy megjelölések alkalmazása, amelyek a paprika tulajdonságával és minőségével összefüggésben nincsenek, ennek folytán nem a vásárló közönség tájékoztatását, hanem annak megtévesztését okozzák.
Figyelemzetem egyben az érdekelteket arra, hogy az állami minősítő jelzetre és az azt helyettesítő állami zárjegyekre az engedélyezett külön megjelöléseket feljegyezni nem szabad. Az állami minősítő jelzetre (állami zárjegyekre) feljegyezéseket csakis a jegyet kiállító minősítő állomás, vagy erre külön felhatalmazott hivatalos közegeken kívül másnak rávezetni nem szabad, nemkülönben tilos a minősítő jelzetre (állami zárjegyeket) átragasztani, vagy szöveget (ábráját) felismerhetetlenné tenni.
Debrecen, 1929. év december hó 16.
Polgármester.

HIRDETÉNY.
Debrecen város guthi erdeiben 400, a Nagyerdőben pedig 30 munkás tuskózásnál alkalmazható. Felhívom a munkanélkülieket, hogy a hatósági munkaközvetítő hivatalnál munkára jelentkezzenek.
Debrecen, 1930. évi január hó 4.
Polgármester.

Béke Áruház
Szent Anna ucca 2.
Legolcsóbb árajánlata.
Szavatolt elsőrangú árak!

Egy pár mosható selyem harisnya	3.40
Gyönyörű angol ruha bársony	3.30
Öltöny szövet, 150 széles	7.50
Tiszta gyapju női harisnya	2.60
Divat flanel	1.32
Crep de chin minden színben	6.60
Ramona, estélyi ruhákra, legújabb, összes színekben	4.80
Taftalin, minden színben, hibátlan	3.50
Georgette, nehéz minőség	9.—
Nyers-selyem, elsőrangú	5.40
Bemberg selyem, sima és mintás	2.20
Legnehezebb flizlis és crep-szaten	11.—
12.— és 14.50	
Selyem tüll, 100 széles, minden szín	2.80
Sifon, gyermek fehérneműre	—69
Karton és voal	—78
Alsólepedő vászon, 140 széles	2.20
Paplanlepedő vászon, 180 széles	3.30
Futószőnyeg, la	2.20
„Schroll”, Lilium vásznak gyári árban.	

A legjobb minőségű
porosz és magyar szenek, koks, tűzifa
a legolcsóbban kapható
Gabányi Utóda Láng Miklós cégnél
CSAPÓ UCCA 28. TELEFON 4-49.

5 szobás modern uccai lakás
Piac ucca legjobb helyén — központi fűtéssel —
azonnalra kiadó.
Felvilágosítás Piac ucca 34. sz. könyvkereskedésben.

Nem szűnt meg a Stark üzlet olcsó árusítása!

Egy pár tájékoztató ár:

1 drb zsebkendő	—	—	25 fillér
1 méter sifon	—	—	69 fillér
1 méter I° I° kelengyevászon	5/4	széles	129 fillér
1 nehéz selyem nyakkendő	—	—	98 fillér
1 gyapju gyaksaal	—	—	187 fillér
1 prima törülköző	—	—	98 fillér

Továbbá selymek, ágygarnitúrák, vásznak, bársonyok, flanellek, pouplinok, harisnyák, kötöttárúk, paplanok, szövetekből stb. még igen nagy választék.

Viszonteladókat nem szolgálunk ki!
Árusítás csak rövid ideig!

Butorok
ebédlők, hálók, konyha- és mindenféle lakberendezések részleteire és készpénzárban kaphatók
LEFKOVITS BUTORHÁZBAN
HATVAN UCCA 1. — PÜSPÖKI PALOTA

Uj kedvezmény vendégeinknek
Ezen lap előfizetőinek meglepedésére nyújtott
20%
kedvezményt szobaárainkból
10%
kedvezményt olesó éttermi árainkból (menut kivéve), módunkban van az UJSAG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház
előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest,
szomban a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

Eredeti MELICHAR „UNIKUM DRILL” vetőgépek, BÄCHER acélekék és traktorszeközök, takarmányozó gépek és egyéb gazdasági eszközök nagy raktára

Ráhmer Sándornál
DEBRECEN, DEÁK FERENC UCCA 11. SZ. a törvényszékkel szemben.
Telefon 962.

Bächer — Melichar gépgyárak kizárólagos képviselte. Ugyanott a Cormick petroleumtraktor kizárólagos képviselte.

Háziszemetet
jutányosan és pontosan szállít
Debrecen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalat
Iroda Szentanna ucca 13. sz., felemelet 3. Telefon 4-81.

MEGJELENT
ERDŐS RENÉE AZ INDIAI VENDÉG
cimű szenzációs
uj regénye
Ara P 7-80.
KAPHATÓ:
HEGEDÜS ÉS SANDOR RT.
könyvkereskedésben, Ferenc József ut 34.
Telefon: 54.

Patkányt, egeret,

poloskát, svábbogarat azonnal kiírthat biztos hatású speciális irtószerez. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható

STERN festékküszletében
Piac ucca 10 szám - Bikkával szemben.

Hóc pöt, sárcipöt

lökéletesen javít

Orbán gumüzeme
Piac ucca 9 szám Kapu alatt.

Gramofonok

valamint új és használt varrógépek nagyon olcsón kaphatók:

EISENBERGER-nél
Simonffy ucca 1. Városi bérház.

SINALY JÓZSEF

könyvkötészete

Miklós ucca 5.

Elvállal mindennemű e szakmába vágó munkát, pontosan és izélesen olcsó árak mellett.

Tölgy-, gyertyán-, bükkfa porosz szén

jutányosan kapható

KÖZPONTI TŰZIFA ÉS SZÉNTÉLEPEN

Károly Ferenc József ut 18/b.

Telefon 4-64. Tulajdonos: GAÁL IMRE.

Kölcsönöket

ismét folyósítatunk a legelőnyösebb feltételek mellett.

GAZDA-KÖLCSÖNÖKET

olcsó kamat alapon pár nap alatt folyósítatunk. — 35 éves törlesztéses kölcsönre előjegyzést elfogadunk. — Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Frenkei Miklós

bankháza

Debrecen, Hatvan ucca 2.

Püspöki palotával szemben.

WEINSTOCK HENRIK

BUTORÖZLETÉBEN

elsőrendű

ebédlők és hálók

nagyon olcsón kaphatók.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPAL

DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Aki pénzt akar megtakarítani, az keresse fel

GUTTMANN vászonlerakatát,

mert nagyon olcsón vásárolhat

Széchenyi u. 19., Simonffy u. 20. udvarban.

Mosott vászon Ia.	1.—	Abrosz	2.70
Jó siffon	0.67	Szalvéta	0.78
Erős vászon	0.78	Combiné csipkés	2.20
Inlet tolltartónak	0.96	Munkásing, jó	2.20
Inlet hoch prima	1.28	Divating 2 gallérral	4.50
Nanszung szines	0.86	Ruha kötő gy.	1.—
Nanszung külföldi	1.60	" " glott gy.	1.60
Lapedóvászon	1.95	" " glott női	3.20
Lapedóvászon prima	2.40	" " karton	2.10
Paplanlepedőnek	2.70	Tricó, gyermek	2.40
Paplanlepedő külföldi, Ia	3.20	Szvetter	5.40
Csipke nagy választékban	0.10	Zokni, partel	0.32
Batiz siffon, külföldi	1.50	Keztyű, gy.	1.30
Flanell	1.38	Cérna gomb levél	0.56
Köpper nagyon erős	1.38	Keztyű, női	1.60
Damaszt ágyneműnek	1.75	Keztyű, férfi	1.65
Damaszt külföldi	1.98	Cordbárszony, külföldi, sima színben	2.68
Kalotaszegi vászon	0.52		

Goldberger Bemberg selyem crepe de chine, Pamut flor gyapju- és selyemharisnya nagyon olcsón.

Elvem jó árut olcsón adni!!

Reformnadrág, női, fekete 1.60

Reformnadrág, női, gyapju selymes 3.20

Prima száraz, bükk és tölgy **TŰZIFA** hasábosan **POROSZ KÖSZÉN**, bánya kocsz telepen vagy **HAZA SZÁLLITVA LEGOLCSÓBB** a

DEBRECENI FAIPAR és FAFORGALMI Részvénytársaságnál

Vágott fát leplombált zártkocsikban szállunk. **TELEFON 156. ÉS 613. SZ. SALÉTRON UCCA 5. SZ.**

Rendkívül olcsón csillárt

csak a **FÖLDVÁRI CSILLÁRGYAR**-ban vásárolhat Széchenyi u. 55

Nikkelez, ezüstöz, minden színre galvanizál.

MEGÉRKEZTEK A LEGUJABB

TÁNC- és MŰVÉSZLEMEZUJONSÁGOK

HEGEDÜS és SÁNDOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVKERESKEDÉS

GRAMOFONOSZTÁLYÁBA

!! HALLGASSA MEG VÉTELKÉNYSZER NÉLKÜL !!

LEGTÖKÉLETESEBB ANGOL GYÁRTMÁNYU ASZTALI ÉS TÁSKA BESZÉLŐGÉPEK (GRAMOFONOK) KEDVEZŐ HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE SI KAPHATÓK!

FERENC JÓZSEF U. 34. TELEFON 54.

Jól és olcsón vásárolhat

BAGI LAJOS

rövidáru üzletében

BATTHYÁNY U. 6. SZ.

Leszállított **szenzációs** olcsó árak csak december 31-ig.

Kérem kirakati árait figyellemmel kísérl.

Nagy alkalmi árleszállítás

Könyves TÓTH faesztergályos üzletében Rakóezi ucca 14.

Állólámpák és csillárok már 25 pengőtől kifogástalan minőségben kaphatók.

Koresolyák, kerékpár-táblak

Bészler és Dávid

vaskereskedésben

Piac ucca 7.

Saját készítésű

mosószarvasbőr és antilop-

K E Z T Y Ű K

minden szín és kivitelben

Schön Sándornál

Debrecen, Piac ucca 14.

M. kir. Tisza István tudomány egyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalata

Debrecen, Dégenfeld tér 4. Telefon nappal 11-85. éjjel

NYI APÓHÍRDETÉS... AZ ÉRTÉKES KÉT REGGELI LAPBAN... MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR... SZÁM 2. SZÁM, A REGEDŰS ÉS SÁNDOR AT... KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM... MATT ÉS A „MARGIT”-PÖRDŐ PÉNZTÁRÁNAK.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉS FELADATÓZ: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A REGEDŰS ÉS SÁNDOR AT... KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM... MATT ÉS A „MARGIT”-PÖRDŐ PÉNZTÁRÁNAK.

Levelezés

„Téli álom” jelige. Levelet nem kaptam kézhez, ismeretlen gyerekek tévedésből kiadták.

„Tavasszal” jeligére levél van a kiadóban, kérem átvenni. 9700—a

Független fiatalasszony vidéki uriember ismeretségét keresi. „Házasság” jeligére. 9774—a

Házasság

Házassági ügyben okvetlen keresse fel Ügynökséget, Batthyány 13. Állandóan több jó parti előjegyezve. 9737—a

Allásban levő korrekt férfinak segítő társa lenne komoly árva leány. Választ „Aki mer, az nyer” jeligére a kiadóba. 89—a

Varrónó keresi izr. középkori magános szabóiparos ismeretségét kivel társulna. Cim a kiadóban. 83—a

Negyven éves fűszerkereskedő segéd megismerkedne vagyonosabb, egyszerű árva leánnyal házasság céljából. Cim: Tóth Miklós, Nyiregyháza, Nyirfa ucca 10. 90—a

Bárki szerencsésen nőülhet. Férjhezmenneinek gazdaleányok özvegyek, árva munkaszerező férjükhöz 5—10—15—30.000 pengővel, 10—40—100—200 holdas tanyáshirtokkal. Érdeklődőknek válasszbélyegért — kimutatást küld Kincses kisgazda Orsháza. 9722—b

Kiadólapok

Kapualatti különbejáratu uccai elegáns butorozott szoba kiadó. Simonffy u. 29. 9777—a

Kiadó két különbejáratu uccai csinosan butorozott szoba, irodának, rendelőnek, lakásnak. Kossuth u. 26. Baloldal. 9773—a

Kiadó egy kis szoba. Létaí ut 12. a. Ugyanott két farkaskutya eladó. 9744—a

Egy szoba, konyha, speiz január 15-re kiadó. Értekezni Harsányi Gusztáv u. 9. 81—a

Butorozott szoba magánosnak azonnal kiadó. Zugó u. 4., Reáliskolánál. 78—a

A város közepén mindennek alkalmas nagy földszinti, emeleti és pincehelyiség kiadó. Ugyanott üzleti és irodai berendezések eladók. Telefon 2-36. 85—a

Kiadó egy szoba, konyha, speiz január 15-től. Bujdosó u. 35. 32—a

Simonfy ut 9. két különálló különbejáratu butorozott szoba jun. 15-re kiadó. 91—d

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Kossuth u. 58. 92—a

Kiadó egy szoba félkonyhával, egy különbejáratu szoba butorral vagy anélkül azonnal. Nap u. 4. 4344—a

Magános férfi lakást ad magános nőnek, esetleg kis családnak délutáni munkáért. Cim a kiadóban. 9705—a

Különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 31., első keresztépület. 9715—a

Kéttablakos udvari szoba butorozva egy esetleg két urnak azonnalra kiadó. Széchenyi ucca 17. 9710—a

Kapualatti különbejáratu uccai elegáns butorozott szoba kiadó. Simonffy ucca 29. 9712—a

Kiadó szépen butorozott szoba Piac 58., II. lépcső, I. 18. 9702—a

Kvartélyt ingyen adok egy kifogástalan zsidó lánykának. Cim a kiadóban. 9707—a

Különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Breuer, Degenfeld-tér 3. 9783—b

Különbejáratu uccai butorozott szoba kiadó. Cserepes ucca 4. 96—a

Kiadó Boldogkerten egy szoba, konyha, veteményes, gyümölcsös kert. Hunyadi ucca 12. 76—a

Egy csinosan butorozott uccai szoba kiadó. Rakovszky ucca 37. 70—a

Butorozott szép szoba csendes udvarban azonnal kiadó. Nagycsapó, Malomköz 3. 64—a

Különbejáratu csinosan butorozott tiszta szoba negyven pengőért idősebb urnak vagy urhölgynek azonnal kiadó. Szent Anna ucca 64., keresztépület, balra. 63—a

Szoba, konyha fűskamarával, külön udvarral kiadó. Domokos, Lajos u. 26. 61—a

Háromszobás lakás, konyha, kamara, kézi pince kiadó február 1-re a keresztépületben, Péterfia u. 14. Értekezni lehet ugyanott d. u. 3—4-ig, első lakásban. 9740—d

Ötszobás modern lakással ház és kert kiadó. Tisztviselő telep. Bornemissza ucca 6. 71—a

Egy különbejáratu szoba azonnal beköltözhető, olcsón kiadó. Késes ucca 27. 9759—a

Egy csinosan butorozott uccai szoba kiadó. Rakovszky ucca 37. 9750—a

Kiadó udvari 2 szobás lakás külön udvarban és száraz műhely, azonnal elfoglalhatók. Lorántffy 42. 48—a

Uccai butorozott szoba kiadó. József k. h. u. 44. 9748—b

Lakások, egy, kettő modern szobások, bolt, raktár, műhely kiadó. Hatvan u. 61. 9742—d

Kiadó uccai két szoba, konyha, fűskamara, villany, vízvezeték, Kigyó u. 12., április egyre. Értekezni Szent Anna u. 23., ugyanott utazóbunda eladó. 9752—a

Kiadó Erdősor 15. gyönyörű háromszobás fürdőszobás új lakás azonnal, olcsón. 9754b

Andrássy ut letelején két, esetleg háromszobás, előszoba, konyhas téli lakás 1000 négyszögöl kerttel vagy anélkül igen olcsón azonnal kiadó. Értekezni tulajdonosnál. Nagy Benő, Rákóczi u. 35. 9743—d

Kiadó szépen butorozott szoba egy-két urnak. Piac 58., II. lépcső, I. 18. 9769—a

Butorozott elegáns szoba kiadó január 15-re. Hatvan u. 58. sz. 9770—a

Kéttablakos udvari butorozott szoba azonnalra kiadó. Széchenyi ucca 17. 9771—a

Udvari I. emeleti napfényes szoba kiadó. Kossuth u. 11. 9772—a

Két egymásbanyiló uccai különbejáratu butorozott szoba kiadó. Miklós u. 25. 9762—a

A város közepén mindennek alkalmas nagy földszinti, emeleti és pincehelyiség kiadó, ugyanott üzleti és irodai berendezések eladók. Telefon 2-36. 9767—a

Uccai szoba, konyha, speiz, azonnalra kiadó. Reáliskola u. 6. 9778—a

Kapualatti kéttablakos uccai szoba butorozva egy ur részére azonnal kiadó. Arany János ucca 8. 9720—b

Kiadó két különbejáratu uccai csinosan butorozott szoba irodának, rendelőnek, lakásnak. Kossuth u. 26. Baloldal. 9716—a

Butorozott különbejáratu szép uccai szoba fürdőszobával kiadó. Hatvan u. 2. 9730—a

Két szép szoba, esetleg konyhával azonnalra kiadó. József királyi herceg 30. 9726—a

Butorozott szoba kiadó Széchenyi u. 14. 9727—a

Kislakás parkettás szobával, zárt verandával, minden mellékkellyel olcsón kiadó. Böszörményi ut 59. Villamos megállónál. 52—a

3 szobás lakás mellékkellyiségekkel kiadó irodának, esetleg orvosi rendelőnek is alkalmas. Hatvan ucca 64. szám. 9461—d

Egy szoba, konyha mellékkellyiségekkel kiadó. Vigkedvü M. u. 18. 53—a

Különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 31., első keresztépület. 9734—a

Kapualatti különbejáratu uccai elegáns butorozott szoba kiadó. Simonffy 29. sz. 9725—a

Butorozott uccai szoba kollégium közepében kiadó. Hüvelyes u. 6. 42—c

Butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Püspöki palota, földszint 21. 9713—b

Egy csinosan butorozott szoba fürdőszoba használatlalt kiadó. Piac ucca 77., keresztépület, 6. ajtó. Horvátné. 9706—d

3 szobás modern lakás kerthasználatlalt kiadó. Cim a kiadóban. 9672—c

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Kossuth u. 58. 43—b

Kiadó modern 3 egymásbanyiló szobás lakás, előszoba, fürdőszoba, minden mellékkellyiségekkel, külön cselédlakás, konyhakert, gyümölcsös, sertés- és baromfitartás megengedve, évi 1600 P bérért Andrássy ut 22. szám alatt. Bővebbet Liener fényképésznél, Csapó u. 1. 9532d

Ötszobás modern uccai lakás Piac ucca legjobb helyén központi fűtéssel november 1-re kiadó. Felvilágosítás Piac ucca 34. szám, könyvkereskedésben. 9536-d

Uj lakás, egy szoba, konyha, speiz január 15-re kiadó. Töhötöm u. 36. Köntöskert. 93—a

Kiadó Hungária épület, II-ik emeleti különbejáratu szép szoba azonnal kiadó. Nagy Samu, ajtó 9. 9146—

Kiadó butorozott udvari kis szoba. Ispotály u. 13. sz. 4285—c

TAKARÍTÁSÉRT száraz tiszta világos pince-lakás azonnal kiadó. Cim a Debreceni Újság kiadójában.

Özvegy uriaszony igazi izletes házikosztot ad változatos étellekkel, bő adagolással, — kihordóknak és bentétezőknek igen olcsón. Egyetemi hallgatóknak 80 fillérért középiskolai tanulókat teljes ellátásra elfogad. Kandia u. 6. sz. alatt, gondos felügyelet mellett. 4317—d

Özvegy uriaszony igazi izletes házikosztot ad változatos étellekkel, bő adagolással, — kihordóknak és bentétezőknek igen olcsón. Egyetemi hallgatóknak 80 fillérért. Középiskolai tanulókat teljes ellátásra elfogad. Kandia u. 6. sz. alatt, gondos felügyelet mellett. 4317a

Izletes kóser házikosztot kapható — bentétekezésre és kihordásra. Piac u. 71. Glatsteinné. 9694—b

Ingatlan

Eladó olcsó ingatlanok! Alkalmi vételnek! Csillag ucca 16. számú magasföldszintes szép uriház nagyon olcsón, Pesti ucca 55. számú gyönyörű szép magasföldszintes 4 szobás adómentes uriház olcsón, Teleki ucca 41. számú több-lakásos nagy bérjövődellel potomáron, Eötvös ucca 67. számú szép kis uriház potomáron, István ut 20. szám mellett, — Széchenyi kertben, Gyolcsos ucca 4. számú szép kis családiház bekerítve, adómentes, 6200 pengőért, 2600 pengővel átvehető, Timár ucca 25. számú nagyértékű ház olcsón. Villatelek, Sinai Miklós ucca 34. számú 300 öl szép villatelek tizezer téglával 3400 pengőért. Földek! Ondódon 30 és 10 holdas igen olcsón. Vámospércsi uton, város alatt olcsón 4 holdas. Bővebbet Samu János OFB. engedélyesnél, Hunyadi ucca 24. 84—a

A Bagosi-tagon a kövesuthoz és állomáshoz közel, 14 hold föld tanyával, jutányos árban eladó. Értekezni lehet 14. szám alatt. 69—a

Eladó ház Boldogfalva ucca 14. sz. kedvező fizetési feltételekkel 13.000 P-ért. 62—a

Miklós u. 49. ház eladó vagy bérbeadó. Értekezni dr. Brück ügyvédnél, Piac u. 59. 9775—a

Rokkant házhely átadó a Nyulason, a házhoz teljes anyag van. Értekezni lehet Török Bálint u. 13., ajtó 5. 87—a

Eladó Nemes ucca 23. számú ház-zastelek 350, esetleg 1000 négyszögöl földdel. Értekezni Acél ucca 9. szám. 29—a

Eladó kedves kis családiház, 30 évig adómentes. Van rajta szép nagy szoba, konyha, speiz. 300 négyszögöl telek. Udvarán jövizü betonsöves kut, baromfi-, disznóól. Ára: 3200.— pengő. 2200.— pengővel átvehető. Katz-telep, Cserei ucca 4. szám. 4233—c

Széchenyi uton adómentes gyönyörű ház eladó. Cima kiadóban. 9671-c

Létaí ut 9. és Rázsó Gyula ucca sarokház 1710 kvadrát földdel, mely házhelynek, homok-hordásra is alkalmas, ugyanott 7 kuj csutka és 1 kazal anyaszéna is eladó. Értekezni Cegléd u. 4. 9723—a

Kiadó föld hasznóbérbe, 4 és fél hold. Ondód Vedres dűlőben. Fele bevetve. Rothermere 24. 73—a

Macson eladó 10 hold föld. Értekezni dr. Veress ügyvédnél, Sas u. 3., földszint. 4336-a

Állás keresők

Középkori izr. házvezetőnő, mindenben jártas, állást keres kis családnak. Piac ucca 56. Kohn-nénál. 9649—b

Német nevelőnő gyermek mellé ajánlkozik. Szives megkeresés: Baksa Angéla, Nyil ucca 29. 47—a

Szoptatós dadának ajánlkozom. Nyugati u. 40. 9766—a

18 éves árvaleány gyermek mellé, vagy kis családhoz azonnalra ajánlkozik. Szent Anna 55. 88—a

Bérlendő állás

Bejáró idősebb nőt keresek. Veres u. 5., ajtó 3. 66—a

Gyors- és gépirónó felvétetik. Frank József és Testvére, Piac 46. 9739—a

Négy középiskolát végzett fiút fogtechnikai tanulónak felvesznek. Simon laboratórium, Piac u. 64. sz. 9758—a

Ügyes takarítónő a délelőtti órákra felvétetik. Zöldfa ucca 15. 9760—a

Irodista perfektné gép- és gyorsíró, aki könyvelésben jártas, keresetlik. Vass László, Piac u. 6. 9745—a

Házmeztart keresünk február 1-re. Péterfia u. 14. 9741—d

Mindenes bejárónő felvétetik. Bethlen u. 14., jelentkezni 9—12-ig. 41—a

Bejárónőt délelőttre keresek könyvvel. Péterfia 6., udvarban jobbra. 4364—a

Irodai munkálatokban jártas perfektné gép- és gyorsíró kértetik, jó és gyors munkatérő. Cim a kiadóban. 9675-a

Bejáró takarítólány hosszabb bizonyítvánnyal jelentkezzen délelőtt 10 órá-tól. Miklós ucca 31. 9699—a

Komenciós kocsi, jó bizonyítvánnyal, kis családost, kinek felesége tejet házhoz szállítja, azonnalra keresek. Jelentkezni délelőtt tizenegy óráig. Vár ucca 10. 46—a

Jórávaló kislányt keresek egy gyermek mellé azonnalra. Kálvintér 11., keresztépület. 56—a

RIKKANCSOKAT fix fizetésre és jutalékra felveszünk. Piac u. 49., II. udvar. 7908—d

Feles kertészt felvesznek, házmeztéri teendőkért lakást adok. Balláné, Böszörményi ut 59. 51—a

Házmeztart, gyermektelen házaspár — azonnali belépésre keresek. Feldmann Sándor Széchenyi ut 3. 9729—b

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS 50 FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN
CSAK MI KÖZÖLJÜK APRÓHIRDETÉSEIT
 két reggeli napilapban.
APRÓHIRDETÉSEIT
 a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG főkiadóhivatalában, Piac ucca 49. szám; a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG kölcsönkönyvtárában, Széchenyi u. 2.; a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a MARGIT-FÜRDŐ pénztáránál.
 Egyszer fizet 50 fillért és ezárt a pénztárt a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG közli apróhirdetéseit. VIGYÁZZON A FENTI CIMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FELADOTT APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAPBAN.

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAU UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT“-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Kifutófiu
felvétetik. Miklós 50. 55—a

Fiatal
borbélyeségéd állandónak felvétetik. Auschmitt József, Homokkert. 9718—a

Takarítónót,
délelőtti munkára, azonnali belépésre keresek. Kovácsné, Simonffy u. 50. 9728—a

Vétel

4—5000 darab
prima vályogot veszek.
Bészler, Széchenyi u. 2. 9724—a

Jókarban
levő vízmentes ponyvát keresek. Kohn, Simonffy 18. 9755—a

Tollat
veszek, hívásra hához megyek. Geréby telep. Király Ferenc u. 35. Szathmári. 80—a

Lakást keresek

Egy
négy vagy 5 szobás komfortos lakást földszinten, vagy I. emeleten keresek. Szent Anna ucca környékén. Telefon 5-58. 9757—b

CSERÉPKÁLYHÁS
egy szoba, konyha, vagy egy szoba, előszobás lakást keresek. Cimet kérem a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalába leadni. 3749—b

Eladás

Eladó
90—100 kilós hizott sertés, keveset használt, 3 darab madrac és gyermek vaságy. Szondi u. 12. Tócskert. 74—a

Disznóöléshez
használt rézüst üstházzal eladó. Domb ucca 20., hátul az udvarban. 86—a

Eladó
egy jókarban levő kocsi (alkalmas soffőr részére is). Kossuth u. 3. Házfelügyelő. 77—a

Eladó
egy etazser, könyvtartónak is jó, egy füstölőre való vasajtó, egy heverő bedeszka, egy koffer, láda. Piac 40. hátulsó lakás. 9738—a

Fordson-traktor
Olivér ekével, használt, üzemképes állapotban kényelmes fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Deák Ferenc ucca 11. szám. 9784—a

Hegyaljai
fajalmák (Batul Baumann, Renett, Jonathán) kaphatók. Délután 4 óráig. Széchenyi ucca 18., keresztépület. 9781—a

Finom
száraz háziszappan van eladó. Miklós ucca 21. 97—a

Kitűnő
karban levő pianó, használt, olcsón eladó, esetleg bárbe kiadó. Ertekezhetni: Schwarz butorkereskedőnél Piac u. 71. 4288—a

Eladó
2 darab 80—90 kg. sertés. Virág u. 37. 60—a

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS 50 FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN
CSAK MI KÖZÖLJÜK APRÓHIRDETÉSEIT
 két reggeli napilapban.
APRÓHIRDETÉSEIT
 a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG főkiadóhivatalában, Piac ucca 49. szám; a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG kölcsönkönyvtárában, Széchenyi u. 2.; a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a MARGIT-FÜRDŐ pénztáránál.
 Egyszer fizet 50 fillért és ezárt a pénztárt a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG közli apróhirdetéseit. VIGYÁZZON A FENTI CIMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FELADOTT APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAPBAN.

Kóser
hordóskáposzta kilója 24 fillér, paradicsom, zöldpaprika, ugorka, kitűnő tokaji és kereti kóser borok, kóser szappan Kupfernál, Pásti u. sa-rok. 9668—a

Vadász urak!
Jó lábzsák és egy lisztes láda olcsón eladó. Csokonai ucca 24. 72—a

Eladó
46 colos állami cséplő új kocsárral, dobgyólyos, magában is, Schuthlevarth kazán, hat léterős. Csónak ucca 8. 9763a

Szörmebunda,
teljesen új, többrendbeli butorok, komplett ebédülő eladó. Friedmanné, Batthyány 1. 9765—a

Eladó
alig használt ezres cséplő. Ára 350.— pengő. Mosolygó Sándor, Hajdusámsón. 5—a

Fűzőüzemben
egészségügyi haszkötöket, melltartókat, harisnyatartókat, csipőfüzőket, izlapokat, hasmelegítőket legolcsóbb árban szerezheti be. Fűző-és keztüüzem, Kossuth u. 58. szám. 3229—d

Zsirsértés,
170 kilós, 22-es husdaráló, fehér vaságy sodronnyal, függőlámpa, női és férfi cipő eladó. Tisztviselőtelep, Bornemissza u. 12. 9704—b

Léglézárózsínór,
pundagomb, zsinór, paszománnyaruk, harisnyafejelés és zsemfelfedés legolcsóbb árban. Paszománnyarban, Piac ucca 32. 1531—d

Rózsaburgonya
és minden másfajta burgonya bármilyen mennyiségben házhoz szállítva, valamint elsőrendű makói dughangyma kapható. Csapó ucca 55., — Honvéd ucca 36. 9528—d

400 éves
vallási tárgy latin nyelvű kutyabőrbe kötött könyv hozzáértőnek eladó. Szent Anna u. 55., d. u. 4—5 óra között. 4142—d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetőek Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1824—d

Vadászkeztüüket
speciális kiállításban, valamint autó-, hajtó-, lovagló-, alkalmi és uccai keztüüket egolcsóbb árban árulit Keztüüzem, Kossuth ucca 58. Keresztépület. 3228—d

ABRONCSVAS
(papirbálákról) eladó. Piac ucca 49., II. udvar, nyomda. 5456—c

Rádiódobozok
minden kivitelben és méretben kapható. Lusztig asztalos, Eötvös ucca 87. 692—d

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 1824—d

Bécsi gyártmányu
koncert zongora olcsón berbeadó, ugyanott különféle butorok és ócska ládák eladók. Cim a kiadóban. 9687a

Morzolt tengeri,
csutka olcsón eladó. Nyugoti u. 2. 57—a

Eladó
üveges portásfülke, fürdőszobaberendezés és egy nagy terembe való Meidlinger kályha. Ugyanott egy 10 méteres parkettes terem és kisebb nagyobb lakások kiadók. Erzsébet u. 109. 9721b

Haláleset
miatt sürgősen és olcsón eladó teljes férfinőszobaműhelyfelszerelés, darabonként is. Piac ucca 26. B. I. 9732—c

Elköltözés
miatt sürgősen és olcsón eladó egy komplett modern hálószoba, kereszturos rövid zongora, két íróasztal, könyvszekrény, pamlag, jég-szekrény és különböző más butorok és háztartási tárgyak. Piac ucca 26., B. I. 9731—c

Gyermekhajtány,
babakocsi és sok gyermekjáték eladó. József kir. herceg u. 34. 9180—d

Bor,
igen jó, saját termesű, literenként kapható. Farkas. Rákóczi 9. 9708—c

Buzát
kisebb tételben veszek. — Hortobágy malom lisztüzlet. 5066—d

Tüzifa,
kőszén, koks és pécsi tojásszén minden mennyiségben kapható Pollák Zsigmondnál, Miklós u. 13. Telefon 441. 2070—d

Moslék
van eladó. Ertekezni Frohner szálló portásánál, Piac u. 67. sz. 9670—c

Bélyeggyűjtők!
Régi magyar, osztrák, külföldi bélyegek leszállított áron. Poroszlav ut 51. 9596d

ABRONCSVAS
(papirbálákról) eladó. Piac ucca 49., II. udvar, nyomda. 5456—c

Rádiódobozok
minden kivitelben és méretben kapható. Lusztig asztalos, Eötvös ucca 87. 692—d

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 1824—d

Bécsi gyártmányu
koncert zongora olcsón berbeadó, ugyanott különféle butorok és ócska ládák eladók. Cim a kiadóban. 9687a

Bécsi gyártmányu
koncert zongora olcsón berbeadó, ugyanott különféle butorok és ócska ládák eladók. Cim a kiadóban. 9687a

Pénz

Munkanélküliek,
ügyesek 5 P tőkével napi 10 P-t kereshetnek. Olympius csőafény, Szepességi u. 28. 9677—d

Legelőnyösebb
kölcsönök házra, földre kaphatók. József kir. herceg ucca 44. 9736—b

Kölcsönök
folyóit házakra, földekre, betétekre magas kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyány ucca sarok. 13—a

Uteltek

Berendezett
cukrászdához forgalmas helyen 4—500 pengővel társ kerestetik. Cim: Chemez, Széchenyi u. 18. 9664

Széchenyi u. 3.
és a Halközben kisebb bolt-helyiség kiadó. Ertekezni: Szilágyiánál, Széchenyi u. 1. 27—a

Kiadó
a Piac legjobb helyén bolt, valamint egy vagy két földszintes udvari helyiség. Márton ügyvédnél, Piac u. 44. Telefon 7-44., 2-73. 9735—b

Forgalmas
helyen egy kirakatos, több mint ötven év óta fennálló üzlethelyiség kiadó. Széchenyi u. 57. 95—a

Üzlethelyiség
kiadó, világos, nagy, irodának, műhelynek is alkalmas. Szent Anna 22. 94—b

Központban
tizenöt év óta fennálló fűszerüzlet azonnal olcsón átadó. Sas u. 3. Főgel. 9638—c

Kiadó
a Piac legjobb helyén bolt, valamint egy vagy két földszintes udvari helyiség. — Márton ügyvédnél, Piac u. 44. Telefon 7-44., 2-73. 58—b

Biztos
megélhetés, régi jömenetelű étkezdé és kávécsarnok betegség miatt jutányos árért eladó. Cim a kiadóban. 67—d

Ungváry-féle
vendéglő házzal, jogfolytonossággal eladó. Paesirta u. 48. 9756—a

Műhely
kiadó. Piac és Király ucca sarkán. 9747—a

Negyven szobás
szállodát jutányosan eladóra, vagy társat keresek. Diósi, Pannonia szálloda. 9768—a

Nagy vevőkörrel
rendelkező fűszerüzlet berendezéssel, kettő szobás lakással kiadó. Kut u. 34. sz. Ertekezhetni Veres u. 1. 9776—a

Vendéglő
forgalmas helyen, jó menüvel, kaucióval rendelkező percentesnek felvétetik. Cim a kiadóban. 9701—a

Különle

Gazdálkodók,
kik len- és kendertermesztéssel akarnak foglalkozni, jelentkezzenek Révi István terménykereskedőnél, Debrecen, Nyugoti u. 2., hol kellő felvilágosítást nyerneik. 9746—a

Cipő-
és csizmaszükségletét rendkívül olcsó árban csak Nagynál szerezheti be. Hunyadi u. 18. 9764—b

Fehérműt
olcsón varrok. Teleki ucca 16., uccai lakás. 9779—a

Polgáristák
vagy gimnázisták tanítását, vagy német-francia korrepetálást vállalom. Ugyanott antik comode, tükrök, frakk, zsakett, férfi télikabát, cipő eladó. Szent Anna 34. 6—a

Mosást
vállalom, 3 pengő napi. Iskola u. 4., keresztépület. 82a

Fióküzletemet
Kossuth ucca 2. szám alól főüzletembe, Hatvan u. 2., áthelyeztük. Tollkereskedelmi r.-t. 54—a

Hócipőt,
sárcipőt, varrógépet, kerékpárt, gramofont szakszerűen jótállással javítanak Molnár Testvérek. 9470—d

Elveszett
egy korcs tarka ellős tehén, balfarán S. J. bélyeggel. Aki tud róla, jelentse Bethlen u. 39. 69—a

Szabni
tanítók rövid időn. Szülővel tárgyalok. 3 órától, ajtó 3. Női ruhát olcsón készítek. Veres u. 5., Jezerniczkyne. Kézilányt fölveszek. 65—a

Társ
kitűnő ipari szakmához — üzembővítés miatt, 2—4.000 pengővel kerestetik. Cim a Független Ujság kiadóiban. 9761—b

Társ
kitűnő ipari szakmához — üzembővítés miatt, 2—4.000 pengővel kerestetik. Cim a Független Ujság kiadóiban. 9761—b

Műhelynek
vagy raktárnak való helyiség azonnal kiadó. Miklós ucca 9. 9782—a

Szabni
tanítók január hónapban. — Bardócz nőiszabó, Csapó u. 59. 9753—a

Filé
kézimunkákat, terítőket olcsón készítek. Fűvészkert ucca 12., II. 9751—a

Zongorahangoló
Gärtner, ugyanott hursodró-gép eladó. Széchenyi u. 15. 9749—a

Gép-hímzést,
szineset és fehérret tanítok, munkát olcsón vállalom. Hüvelyes u. 7. 50—d

Rituális fürdő,
Pásti ucca 8. Kádfürdő 40 fillér. Állandó gőz és tyukszemvágas. Figyelmes kiszolgálás. 9719—b

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, pontosan Zöldfa ucca 3. szám alatt. 9733—d

Lisztek
régii jöminőségben, valamint darák állandóan kaphatók a Hortobágyi malom isztüzletben, Bőszörményi ut 1. Megrendelések házhoz szállítva. 8379—d

Elemistákat
korrepetál, tanít volt állami tanítónó. Cim a kiadóban. 2—c

Gazdálkodók
a lisztzükségletüket méltányos árban beszerezhetik a Hortobágy malom isztüzletben, Bőszörményi ut 1. szám. Kedvező fizetési feltételek. 8378—d

Elveszett
jegyzeteket és könyveket aki két hónappal ezelőtt a Sestakert Komlóssy uton, vagy Péterfián talált, szerkesztőségünkbe behozza, jutalmat kap. 9615—d

Magyarajku
gyermeknevelőnt, házevetőntől jó okmányokkal ajánl Klein cselédintézet. 9711—a

Keztüük
átalakítását, javítását, festését, tisztítását, mosását, — ezüstírdikülök bélelését, cigarettatárcára, órákra, kékre, kulcsokra védőtokokat legolcsóbb árban szerezheti be. Keztüü- és fűzőüzem, Kossuth ucca 58. 3299—d

Jövedelmező
üzlethez pénzestársat keresek 10.000 pengővel. Cim a kiadóban. 4283—d

Német-francia
diplomás tanárnónél alapos nyelvoktatás, magánvizsgákra eredményes előkészítés, korrepetálás. Piac 79., II. 4347—b

Borotválás
20 f, hajvágás 30 f, fazonra 40 f, bubi és babi hajvágás 40 f. Elsőrendű munkaerő. Miklós ucca 53. Toma. 9652—a

Polgáristák
vagy gimnázisták tanítását, vagy német-francia korrepetálást vállalom. Ugyanott antik comode, tükrök, frakk, zsakett, férfi télikabát, cipő eladó. Szent Anna 34. 6—a

Polgáristák
vagy gimnázisták tanítását, vagy német-francia korrepetálást vállalom. Ugyanott antik comode, tükrök, frakk, zsakett, férfi télikabát, cipő eladó. Szent Anna 34. 6—a